

**SVENSKA
KENNELKLUBBEN**
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

SKKs organisationsutredning

Bakgrundspromemoria

Innehåll

1. Utvecklingen av hundägandet i Sverige	6
1.1 Bakgrundsmaterial	6
1.2 Sveriges befolkning.....	6
1.3 Svenska hushåll	7
1.4 Svenska hundägare.....	7
1.5 Svenska hundägarhushåll	8
1.6 Varför äga hund?	9
1.7 Skälet till att inte skaffa hund.....	11
1.8 Andel rashundar av totalt antal hundar	11
1.9 Beskrivning av beteende och uppfattningen hos hundägare idag.....	11
2. SKKs organisation	16
2.1 Kennelfullmäktige – KF	16
2.2 Specialklubb.....	17
2.2.1 SKK och specialklubbar	18
2.3 Rasklubbar	19
2.3.1 Övrigt	19
2.4 Länsklubbar	19
2.5 Lokal kennelklubb.....	20
2.6 Sveriges Hundungdom	20
2.7 Verksamhetsklubb	20
2.8 Avtalsansluten klubb	21
2.9 Andel hundägare som är medlem i hundklubb.....	21
2.10 Kynologiska Akademin.....	21
2.11 Valberedningens arbete	21
2.12 Disciplinnämnden, DN	22
2.13 SKKs nätverk	22
2.14 SKKs förvaltade stiftelser	23
3. Ekonomisk sammanställning	24
3.1 Länsklubbar	24
Bild 3.1.1.....	25
Bild 3.1.2.....	25
3.2 Specialklubbar	26

Bild 3.2.1.....	27
Bild 3.2.2.....	28
Bild 3.2.3.....	29
Bild 3.2.4.....	30
Bild 3.2.5.....	31
3.3 Sveriges Hundungdom	32
Bild 3.3.1.....	33
3.4 Verksamhetsklubbar.....	37
Bild 3.4.1.....	37
3.5 Uppgifter som inte redovisas	37
3.6 Proforma resultaträkning 2021 enligt utredningens förslag till ny regionindelning.....	38
Bild 3.6.1.....	39
Bild 3.6.2.....	39
Bild 3.6.3.....	40
Bild 3.6.4.....	40
Bild 3.6.5.....	41
Bild 3.6.6.....	41
Bild 3.6.7.....	42
Bild 3.6.8.....	42
4. Viljan att engagera sig ideellt	43
4.1 Svensk forskning kring engagemang i föreningslivet	45
4.2 Föreningsaktiva personer.....	46
5. SKKs verksamhetsutveckling	48
5.1 Valregistreringar.....	48
5.2 Medlemsutveckling	50
5.2.1 Länsklubbar	50
5.2.2 Ras- och specialklubbar	50
5.2.3 SBK.....	51
5.2.4 Sveriges Hundungdom, SHU.....	51
5.2.5 Dubbelanslutning av medlemmar	51
5.2.5 Medlemmarnas socioekonomiska sammansättning.....	54
5.3 Verksamhet	57
5.3.1 Utställningar	57
5.3.2 Jaktprov	57
5.3.3 Bruksprov.....	58
5.3.4 Lydnadsprov	58

5.3.5 Agility, rallylydnad, freestyle, m.fl.....	58
5.3.6 Mentalbeskrivning.....	59
5.3.7 Andel hundar av en årspopulation som deltagit.....	59
5.4 Hälsouppgifter	59
6. Länsklubbar och Länsklubbsuppdraget	60
6.1 Ansvar för de regionala samhällsfrågorna	60
6.2 Utställningsverksamheten – regionkontor.....	60
6.3 Regional informationsverksamhet	61
6.4 Lokala kennelklubbar.....	61
6.5 Otydlighet – SKK – Länsklubb	62
6.6 Utveckling av medlemsantal och deltagande på länsklubbsutställningar	62
6.7 Länsklubbarnas ekonomiska utveckling	63
6.8 SKKs uppdrag för länsklubbarna.....	63
6.9 Hundsport.....	64
6.10 Övrig samfinansiering.....	64
6.11 Nuläge.....	65
6.12 Länsklubbar – styrkor och svagheter.....	65
6.13 Länsklubbsuppdraget – styrkor och svagheter	66
7. Jakthundar och jakthundklubbar.....	67
7.1 Historiska undersökningar.....	67
7.1.1 Studie av jakthundar 1975.....	67
7.1.2 SIFO 1998.....	68
7.2 SKKs engagemang i jaktfrågor	68
7.3 Svenska jakthundsägare	68
7.3.1 Inledning	68
7.3.2 Hur många jägare finns det i Sverige?.....	68
7.3.3 Hur många jakthundar och jakthundsägare finns det i Sverige?	69
7.3.4 Anslutningsgraden till SKK.....	70
7.3.5 Jägarnas uppfattning om svenska jakthundar.....	70
7.3.6 Jämförelse mellan jakthundsägare beroende på om hunden har en stamtavla eller inte ..	71
7.3.7 Ägare av rashund.....	72
7.3.8 Ägare av en blandrashund.....	72
7.3.9 Ägare av både rashund och blandras	73
7.3.10 Uppfattningar som inte skiljer sig åt mellan de olika ägargrupperna	73
7.3.11 Jämförelse mellan ägare av olika jakthundstyper	75
8. Andra kennelklubbers utveckling	87

8.1 Utveckling i de Nordiska kennelklubbarna	87
8.1.1 Finland	87
8.1.2 Danmark	87
8.1.3 Norge	87
8.1.4 Norsk Kennel Klub, NKKs, värdering av sin organisation, september 2016	88
8.2. Andra kennelklubbar i Europa.....	90
8.2.1 Tyskland.....	91
8.2.2 Storbritannien	91
8.2.3 Frankrike.....	91
9. SKKs kansli och dess utveckling.....	92
9.1 Personalkostnader – utveckling i förhållande till några nyckeltal.....	92
9.2 Kansliets ledningsorganisation har utvecklats enligt följande:	92
9.3 Avdelningar som ökat sin bemanning:.....	92
9.4 Avdelningar som minskat eller avvecklats	94
9.5 Oförändrade avdelningar	94
9.6 SKKs klubbjänster.....	95
10. SKKs kommunikation.....	96
10.1 SKKs tidningar.....	96
10.2 Webbplats	97
10.3 SKKs informationsavdelning och regionkontor	98
10.4 Informationsmaterial till medlemmar och allmänhet.....	99
10.5 Kampanjer	99
10.6 SKKs profilprogram.....	100
10.7 Utbildning.....	100
10.8 Juridisk rådgivning.....	101
11. Ett medlemskap.....	102
11.1 Skäl för ett grundmedlemskap	103
11.2 Exempel Norsk Kennel Klub.....	104
11.2.1 Minnesnoteringar från en intervju med Trine Christensen Hage, VD Norsk Kennel Klub	104
12. SKKs egenkontroll samt myndighetens djurskyddskontroll	108
12.1 Avelsdjuren.....	108
12.2 Kontroll av uppfödningförhållanden.....	109
12.3 Kontroll av utställningar, prov och tävlingar	110
12.4 Kontroll av umgängestonen medlemmar emellan.....	110
12.5 Samhällets djurskyddskontroll	110
13. Hundtjänstföretag och utbildning	112

13.1 Hundtjänstföretag	112
13.2 SKK – SBK utbildningsskolor	112
13.3 Valpkurser	112
13.3.1 Exempel på uppskattad SBK-andel av valpkurser	113
13.3.2 Exempel på spridning av kursandel	113
13.4 Assistanshundar	114
13.5 Beteende- och Personlighetsbeskrivning Hund, BPH.....	114
13.6 Djurbranschens Yrkesnämnd, DYN.....	115
13.7 Samhällets kursutbud - Djur	115
13.8 Privata skolor	115
13.9 Digital utbildning	116
14. SKKs forskning	117
15. SKKs internationella relationer.....	119
15.1 Federation Cynologique, FCI	119
15.2 Nordisk Kennel Union, NKU.....	120
15.3 Samverkan med andra kennelklubbar	120
16. Värdegrund.....	122
16.1 Hunden i centrum.....	122
16.2 Tillsammans	123
16.3 Alla lika – alla olika	123
16.4 SKK för hela hundsverige.....	124

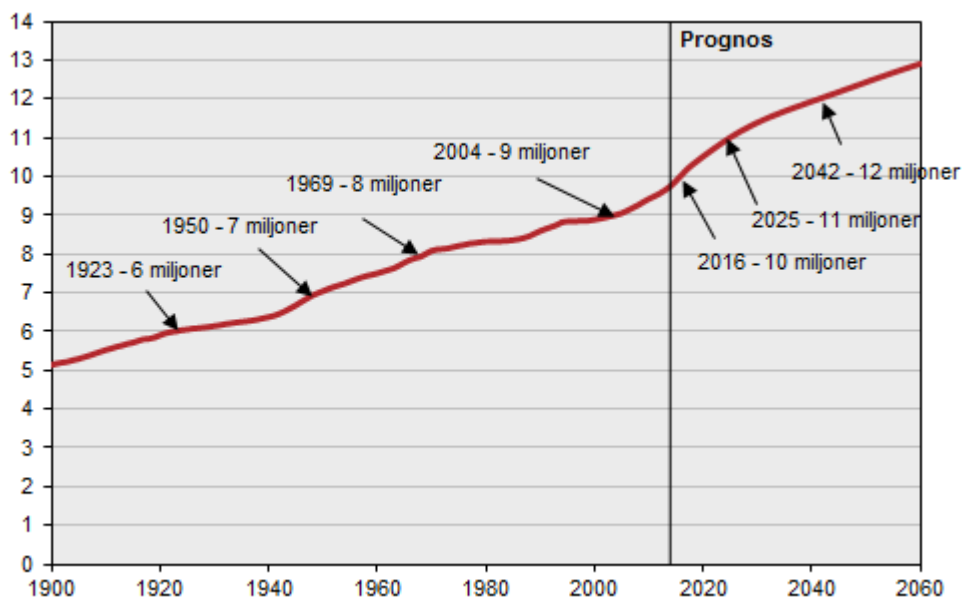
1. Utvecklingen av hundägandet i Sverige

1.1 Bakgrundsmaterial

- SCB:s undersökning av 20 000 personer rörande hundar och andra djur (2012 och 2006)
- SIFO-undersökning av 11 762 personer rörande hund i Sverige (1998)
- SKKs Verksamhetskommittés underlag (1991-1995)
- SKKs Organisationskommitté underlag (1983)
- SKKs utredning *Hunden i framtiden* (1975)
- Vetenskapliga studien *"Behövs hunden?"* (1975)
- Vetenskapliga studien *"Hunden – Människans bästa vän"* (1981)
- Manimalisrapporter (1993, 2003, 2005 och 2009)
- Svenska Utredningsinstitutet SUI *"Hundens sociala roll i samhället"* (1973)

1.2 Sveriges befolkning

Av bifogat diagram från SCB framgår tydligt den befolkningstillväxt som vi har haft i landet samt den prognos som finns för de kommande decennierna.

1900-1950 ökade Sveriges befolkning från 5 till 7,5 miljoner och då i huvudsak genom högt barnafödande i landet.

1950-2000 ökade befolkningen med knappt 1,5 miljon som bland annat en effekt av en ökad invandring.

2000-2015 har befolkningen ökat med ca 1 miljon personer

Som framgår av SCB-prognoserna beräknas den svenska befolkningen öka med ca 1 miljon till 11 miljoner 2025.

1.3 Svenska hushåll

Begreppet hushåll är mera svårdefinierat än antal enskilda personer. Antalet hushåll i landet har bedömts till följande vid olika studier:

1973	3 700 000
1998	3 900 000
2006	4 300 000
2012	4 400 000

Hundar i landet samt andel av hushåll som har hund:

	År	Antal hundar	Antal hushåll	Andel hushåll med hund
SUI	1973	685 000	595 000	16 %
SKK	1985	700 000	600 000	15 %
SIFO	1998	800 000	600 000	15,5 %
SCB	2006	729 000	552 000	12,8 %
SCB	2012	784 000	572 000	12,9 %

Antalet hundar tiden före 1973 är mer osäker än ovanstående siffror. Enligt hundskattestatistiken fanns ca 200 000 år 1945 för att ökat till ca 362 000 skattade hundar 1966, vilket omräknat i faktiska tal torde innebära att det fanns ca 500 000 hundar i landet i mitten av 1960-talet.

Ovanstående siffror ger en tydlig bild av att vi i Sverige under de senaste 40 åren haft mellan 700 000 – 800 000 hundar boende i mellan 550 – 600 000 hushåll.

Samtliga studier som gjorts visar att andelen hundar är lägre i enmanshushåll, hushåll i storstäder, hushåll med personer äldre än 65 år och hushåll med första generationens invandrare. Att denna kategori av hushåll ökat de senaste decennierna är den mest troliga anledningen till att andelen hundar per hushåll minskat. Andelen per hushåll i Sverige och övriga Norden skiljer sig mycket markant mot stora delar av övriga Europa där andelen oftast ligger strax över 20 %. Några länder, som t.ex. Frankrike, redovisar att det finns hund i bortåt 30 % av hushållen.

1.4 Svenska hundägare

SKK gjorde i början av 2016 en listning av ålder och könsfördelning av hundägare med utgångspunkt från ägarregistrerade hundar under perioden 2005 – 2015. Då SKKs ägarregistrering till ca 95 % består av hundar med stamtavla ger körningen en bra bild av ägarna av rashundar.

		Jämförelse med kattägare	
Könsfördelning	266 000 kvinnor	68 %	80 %
	<u>122 000 män</u>	32 %	20 %
Totalt	388 000		

Kvinnor dominerar i alla åldersgrupper utom gruppen äldre än 71 år. I jämförelse med tidigare studier har andelen kvinnliga ägare ökat något från ca 60 % till 68 %.

Antalet ägare i åldersgruppen

upp till 30 år	50 000	12 %
31 - 40 år	60 000	16 %
41 – 50 år	100 000	26 %
51 – 60 år	88 000	23 %
61 – 70 år	60 000	16 %
71 år eller äldre	<u>29 000</u>	7 %
	388 000	

Tidigare gjorda analyser ger samma bild gällande åldersfördelningen av landets hundägare.

1.5 Svenska hundägarhushåll

2006-2012 gjorde SCB på uppdrag av SKK en undersökning där 20 000 svenskar intervjuades kring sitt hundinnehav liksom synen på hund.

Antal hushåll med hund	2006	2012
Antal hundar per hushåll	1,32	1,37
Antal hundar i hushåll med barn	255 000	249 000
Antal hundar i hushåll utan barn	474 000	535 000
- med en vuxen	113 000	127 000
- med mer än en vuxen	<u>361 000</u>	<u>408 000</u>
Totalt antal hundar	729 000	784 000

Andel hushåll med hund	2006	2012
Hushåll med barn	19,3	15,5

Hushåll utan barn	?	12,1
Varav en vuxen	5,3	5,7
Mer än en vuxen	<u>16,4</u>	<u>18,7</u>
Totalt	12,8	12,9
Medelålder på hund	5,3	5,6
Andel veterinärvårdsförsäkrade	78 %	77 %
Andel kastrerade	?	22 %
Andel hundar med stamtavla	66 %	62 %
Andel ID-märkta	?	92 %
Andel ägarregistrerade	?	83 %
Andel hushåll med katt	17 %	17 %
Andel hushåll med annat sällskapsdjur	10 %	7 %
Medlem i hundklubb	38 %	?

Vissa frågor har enbart ställts i en av undersökningarna på grund av kostnadsskäl.

Sammantaget visar hundhållningen på en stor stabilitet som väl stämmer överens med tidigare studier av svenska hundägare. Andelen hundägare som är nöjda med sitt hundinnehav har alltid varit över 90 %.

De stora förändringarna som noterades 2012 var:

- **att** andelen kastrerade hundar ökat till 22 % vilket ska jämföras mot SIFO-undersökningen 1998 som pekade på ca 6 %.
- **att** andelen hushåll som äger andra sällskapsdjur förutom katt minskat 10 % till 7 % eller nästan 100 000 hushåll. Nedgången förklarades med de skärpta reglerna för zoo-butiker att sälja sällskapsdjur.

1.6 Varför äga hund?

Förklaringen till varför man har hund har i olika studier getts olika bakgrund även om studierna var för sig försöker beskriva samma skäl.

T.ex. *Behövs hunden*, 1975, utgick från Maslows behovstrappa – en teori om mänsklig motivation som innebär att människor, efter att ha tillgodosett sina primära behov, söker tillfredsställa andra behov såsom trygghet, tillgivenhet, social samvaro, kärlek och uppskattning.

I Ingemar Norlings rapporter *Människans bästa vän* och *Hundens betydelse* kommer liknande slutsatser fram varför man skaffar sig hund.

I Manimalisrapporten 1993 har skälen till varför vi skaffar hund grupperats på följande sätt:

Hund som sällskap	40 %
Hunden som vän	40 %
Hund som "hund"	13 %
Familjehunden	8 %

De olika "hundskälen" påverkar sedan i stor utsträckning hur många hundar det finns i hushållet, om den används till jakt eller inte, storlek på hunden m.m. Med just skälen att vilja ha sällskap och ytterligare en familjemedlem är några som återkommer i de olika grupperna.

I Manimalisrapporten 2005 grupperas skälen i:

Sociala effekter	Natur och djur ger hög social stimulans Djur är viktigare för barn och äldre Barn med djur mognar fortare Sällskapsdjur – ett socialt smörjmedel Djurklubbar skapar vänskapsband Äldre med sällskapsdjur klarar sig bättre själva Motion – viktigt motiv för hundägare
Psykologiska effekter	Djur – viktiga under barndomen Sällskapsdjur – bra för ensamma människor Bättre motståndskraft mot stress Hund ger trygghet
Fysiologiska effekter	Hunden ger motion Mindre risk för allergi med sällskapsdjur Sällskapsdjur ger friskare åldringar
Ekonomiska effekter	Väljer att bo kvar längre hemma Sällskapsdjur reducerar vårdkostnader

I tidningen *Illustrerad vetenskap* 2016 listas sju anledningar till att skaffa hund:

- 1) en hund får dig att skratta
- 2) en hund förbättrar din hälsa
- 3) en hund gör dig mer social
- 4) en hund ger dig bättre självförtroende
- 5) en hund håller dig i form
- 6) en hund ökar livsglädjen
- 7) en hund motverkar depression

Som framgår kan skälen för att skaffa hund beskrivas på många olika sätt.

1.7 Skälet till att inte skaffa hund

I de olika studierna som gjorts under perioden 1960-2000-talet visas på samma sätt skäl till varför man inte skaffar sig hund, bara uttryckt på lite olika sätt:

Skälen som lyfts fram är

- Tidsbrist
- Arbets- och bostadsförhållanden
- Bundenhet då hunden inte kan följa med överallt
- Allergi
- Jobbigt att mista sin tidigare hund
- Skräpar och smutsar ner
- Tidigare fanns även skälet hundskatten

Hushåll som inte äger hund utmärks av

- Enpersonshushåll
- Färre hundar i storstäder än mindre orter
- Äldre personer
- Hushåll med lägre inkomster
- Hushåll med utlandsfödda personer

1.8 Andel rashundar av totalt antal hundar

I olika studier har bedömningen gjorts att mellan sex och sju av tio födda hundar har en stamtavla från SKK. I SCB-studien från 2006 och 2012 är siffrorna 66 % respektive 62 %. Vid SIFO-undersökningen 1998 angavs att två tredjedelar av Sveriges hundar hade stamtavla från SKK samtidigt som 87 % uppgav att deras hund var en rashund, dvs. ca var femte hund uppgavs vara en rashund som inte var registrerad i SKK.

Vid en analys av ägarregistrerade hundar i Jordbruksverkets, SJV, hundägarregister framkommer följande: Totalt ägarregistrerades 54 000 hundar 2015, enligt bedömning utifrån annan statistik så föddes mellan 75 000 – 80 000 hundar 2015. Benägenheten att ägarregistrera sin hund hos SJV kan med andra ord uppskattas till ca 70 %, den nivån överensstämmer med vad som tidigare bedömdes gälla för om hundägaren betalade hundskatt eller inte.

Av de 54 000 registrerade hundarna uppgavs 16 000 (30 %) vara blandraser. Därtill angavs ca 1 000 hundar vara av sådan ras som SKK inte erkänt (exv. alaskan husky) eller s.k. designer-breed (exv. labradoodle). Följaktligen var ca 37 000 av de registrerade hundarna av ras erkänd av SKK. En jämförelse med SKKs registreringssiffror visar att flertalet av de numerärt stora raserna har en förhållandevis låg andel ägarregistrerade hundar hos SJV (kring 50 % eller lägre). Några raser uppvisar dock det omvända förhållandet – det gäller american staffordshire terrier, jack russell terrier, border collie samt flera av de mest populära dvärghundsraserna. De senare raserna förekommer oftast i samband med den illegala importen av hundar till landet.

1.9 Beskrivning av beteende och uppfattningen hos hundägare idag

I september 2016 skickades, på organisationsutredningens initiativ, en enkät ut till 3 000 hundägare. Enkäten skickades till sex olika grupper om 500 personer vardera, grupperna var:

1. Hundägare i storstad med ettårig hund
2. Hundägare i övriga landet med ettårig hund
3. Hundägare i storstad med treårig hund
4. Hundägare i övriga landet med treårig hund
5. Hundägare i storstad med sexårig hund
6. Hundägare i övriga landet med sexårig hund

Svarsfrekvensen var ca 40 % i samtliga grupper.

Adressen till hundägaren togs ur SKKs register över ID-märkta hundar. Fördelningen i registret är ca 95 % hundar med stambok och 5 % utan stambok. Enligt SCB-undersökningen 2012 är den egentliga fördelningen mellan rashund och blandrashund 65 % mot 35 %.

I SKKs register äger ca 80 % en hund, 13 % två hundar och 7 % tre eller fler hundar.

Nedan följer utredningens reflektioner utifrån erhållna svar:

Fråga 1: Hur många hundar har du?

Bland de som svarade på enkäten var betydligt fler ägare av två eller fler hundar än vad SKKs register visar. Av de storstadsbor som svarade på enkäten var det 50 % som hade en hund, i övriga landet var andelen 30 %. Detta tyder på att de ägare som har fler än en hund varit överrepresenterade bland de svarande i såväl storstad som övriga landet.

Fråga 2: Har du rashund/ar med stamtavla?

90 %	av de som svarat har rashund med stamtavla
5 %	har blandras
5 %	har både och

Svaren är lika mellan de olika grupperna utom för ägare av unga hundar där 2,5 % har blandras. Att beakta är att 95 % i SKKs register är ägare till hundar med stambok.

Fråga 3: Vad var avgörande för valet av hundras?

Svaren faller ut relativt lika i de olika grupperna

33 %	har haft rasen tidigare
12 %	har vänner/bekanta som har rasen
10 %	träffat på rasen på utställning/hundaktivitet
25 %	har läst om rasen
5 %	sett på stan
15 %	annat

Fråga 4: Vad har du primärt hund för?

Vid tolkning av denna fråga ska beaktas den snedfördelning som finns bland de svarande, dvs. flera flerhundsägare mot hur hundpopulationen i landet totalt sett är fördelad.

Sällskap	75 %	storstad
	50 %	övriga landet

Utställning	3-7 %	i de olika svarsgrupperna
Jakt	1-6 % 15-20 %	storstad övriga landet
Yrkesverksamhet	enstaka procent i de olika svarsgrupperna	
Annan hundverksamhet	10-15 %	i de olika svarsgrupperna

Fråga 4: Arbetar du?

Fördelning i de olika grupperna mellan

Ja	70-80 %
Nej	20-30 %

Fråga 6: Hur sker hundpassningen när du jobbar?

Ingen passar hunden	30-50 % - lite vanligare i övriga landet	
Hunddagis	bland 3- och 6-åriga hundar i storstad är andelen ca 10 %, bland yngre hundar mer ovanligt. I övriga landet är andelen endast enstaka procent	
Dagmatte/husse	ca 10 % i alla grupper	
Någon går ut med hunden	ca 15 % - relativt lika i alla grupper	
Med på jobbet	ca 30 % - relativt lika i alla grupper	

Fråga 7: Är hunden/hundarna ensam på dagarna svarar relativt lika i alla grupper

Relativt lika svar i alla grupper:

Nej	ca 50 %	
1-2 tim	ca 20 %	
3-4 tim	ca 25 %	
5-6 tim	ca 5-10 %	Äldre hundar lite mer frekvent i gruppen 5-6 timmar.

Fråga 8: Om du behöver lämna hunden/hundarna ett par dagar eller längre, vem lämnar du då till?

Familj/vänner	80-90 %
Hundpensionat	10-15 % - mer vanligt bland äldre hundar
Uppfödare	Några få procent – lite vanligare bland yngre hundar (5-8 %)
Några jag känner från rasklubben	1-2 %

Fråga 9: Om du lämnar hunden till ett pensionat, vad är avgörande?

Svaren var lika i alla grupper:

Rekommendation	70-80 %
Dokumenterad erfarenhet	25-30 %
Pris/reklam	enstaka procent

Fråga 10: Om man köper några listade hundtjänster?

Pälsvård, kloklippning, tandvård	I storstäderna ca 25 % med viss regelbundenhet, i övriga landet ca 15 % med viss regelbundenhet
Hemkörning av foder	30 % - ungefär lika vanligt i alla grupper (OBS! svarsgruppen är inte generell)
Annan tjänst	ca 10 %, lika i alla grupper

Fråga 11: Saknar du någon hundtjänst idag?

Nej	95 %
Ja	5 %

Bland de hundtjänster som saknas märks bl.a. korttidspassning av hund i olika former, att det ska bli bättre och enklare att kunna ta med sig hunden, hundkurser av olika slag samt hembesök eller liknande av veterinär

Fråga 12: Om man deltar i någon hundaktivitet?

Ja	50-70 %
Nej	30-50 %

Lite mindre deltagande bland storstadsbor än boende i övriga landet. Ju äldre hunden är – desto högre andel som är aktiva.

Fråga 13: Vem arrangerar aktiviteten i fråga 12?

SBK	ca 20 %	relativt lika i alla grupper
SKK/länsklubb	ca 20-25 %	unga hundar lite vanligare
Rasklubb	ca 25 %	lika i alla grupper
Annan ideell förening	ca 5-10 %	vanligt i övriga landet
Privat företag	ca 15-20 %	vanligt i storstad
Privatperson	ca 10 %	vanligare bland yngre hundar

Fråga 14: Har du gått någon allmänlydnadskurs eller motsvarande de senaste tre åren?

Ungefär hälften har svarat ja på frågan – det märks ingen tydlig skillnad mellan grupperna.

Fråga 15: Om ja på fråga 14 – vem var kursarrangör?

SBK	storstad	20-25 %
	övriga landet	ca 35 %
Annan hundklubb	ca 20 %, lite mer vanligt i övriga landet än i storstad	
Privat företag	Storstad	60 %

Övriga landet 45 %

Fråga 16: Är du medlem i en hundklubb?

Ja	storstad	70 %
	övriga landet	85 %
Nej	storstad	30 %
	övriga landet	15 %

Även denna fråga bör beakta att svarsgruppen är överrepresenterad av hundägare som äger flera hundar.

2. SKKs organisation

SKK bildades 1889, i första hand för att ge jägarkåren bättre jakthundar. Uppgiften präglade organisationen i stor utsträckning fram till 1950-talet. Exempelvis utgjorde antalet registreringar av jakthundsraser 1893 ca 90 % och 1958 fortfarande drygt 60 % av de årliga totala registreringarna.

SKKs första stadgar gav dock klubben ett bredare uppdrag som fortfarande gäller, även om språkbruket förändrats.

Utdrag ur SKKs stadgar 1889:

- Klubbens syfte är att befrämja en bättre hundafvel
- Väcka ett allmännare intresse för hundar av ren ras
- Spridande af kunskaper om rasrenhetens företräden
- Utgivande af ett eget organ (tidning) samt hundstambok
- Anordnande af hundutställningar och fältpröfningar
- Inköp af afvelsdjur av ren ras

SKK var fram till 1975 organiserat som en klubb som successivt etablerade avdelningar, men redan 1901 öppnades en möjlighet till samarbete med specialklubbar.

Från 1976 har SKK en organisationsform med anslutna länsklubbar, specialklubbar och ett ungdomsförbund. Denna bild har senare kompletterats med nya organisationsdelar, mer om detta nedan.

Vilken inriktning SKK-organisationen skulle utvecklas har varit föremål för flera utredningar de senaste 50 åren.

1966	Harrisonutredningen ställde frågan om SKK skulle vara en exklusiv uppfödare- och utställningsorganisation eller en organisation för alla hundägare. Harrison rekommenderade det senare.
1969	I en ledare i Hundsport slogs det fast att SKK utvecklats till att bli hundägarnas intresseorganisation och en naturlig remissinstans för myndigheter i hundfrågor.
1980	SKK tillför Hundägarnas Riksorganisation i vårt varumärke.
1995	Verksamhetskommittén föreslog att än kraftfullare profilera SKK som hundägarnas riksorganisation.

2.1 Kennelfullmäktige – KF

SKKs årsmöte var fram till 1950-talet öppet för alla SKK-medlemmar. Årsmötet hölls i Stockholm och det var först en bit in på 1950-talet som ledamöter utanför Stockholmsområdet blev invalda i Centralstyrelsen, CS.

1952 infördes den ordning på KF som vi idag känner, det vill säga ett KF till vilket avdelningar och associerade specialklubbar fick skicka delegater. Delegatfördelningen var inte utformad som den är idag och 1967 beslutades att halvera antalet ledamöter från SKKs avdelningar.

KF som det ser ut idag skapades 1975 och det nu gällande regelverket för fördelning av ledamöter från klubbarna har gällt sedan dess. Det som kommit till är att en KF-ledamot kan ha en fullmakt för annan delegat, dock ska det vara från samma klubb. Sedan 1977 hålls KF vartannat år.

2.2 Specialklubb

Enligt SKKs stadgar ansvarar en specialklubb för en eller flera raser och/eller de verksamheter som anges i klubbarnas stadgar och där delegering fås från CS. Det ska endast finnas en specialklubb per ras eller raser.

De första specialklubbarna bildades i början av 1900-talet och var nio till antalet.

Svenska Taxklubben	1901
Svenska Pointerklubben	1903
Specialklubben för Engelsk Setter	1903
Svenska Gordonsetterklubben	1907 (tog "time out" 1935-1993)
Svenska Irländska Setterklubben	1910
Svenska Stövarklubben	1912
Svenska Terrierklubben	1912
Svenska Vorstehklubben	1917
Svenska Spetshundklubben	1917

Under 1921-1927 fanns även Svenska Grytjaktklubben.

1940 anslöts Svenska Brukshundklubben, SBK, som i sin tur var en sammanslagning av Föreningen Svenska Skydds- och Sjukvårdshunden, flera rasklubbar för brukshundsraser samt Svenska Draghundklubben.

Perioden 1945-60 anslöts ytterligare nio klubbar.

Svenska Dreverklubben	1945
Svenska Pudelklubben	1945
Svenska Spanielklubben	1945 (Nu Svenska Spaniel o Retrieverklubben)
Svenska Schnauzerklubben	1948
Svenska Vinthundklubben	1950
Svenska Jämthundklubben	1951 (Nu Svenska Älghundklubben)
Svenska Grythundklubben	1951 (Svenska Grytjaktklubben 1921-1927)
Svenska Beagleklubben	1953

Specialklubben för Sällskaps- och Dvärghundar, SSD, anslöts 1951. Klubben fick redan inledningsvis ansvaret för de raser som inte passade in i någon av de övriga specialklubbarna.

Under perioden 1960-1989 anslöts ytterligare tolv klubbar. Av dessa var åtta klubbar från SSD som vuxit sig så stora inom ramen för SSD att klubbarna ansökte om egen specialklubbstatus. Tre specialklubbar anslöts av skälet att SKK uttalat att klubb som delegerats ansvaret för någon av de svenska raserna skulle ha specialklubbstatus. Dessa klubbar var Specialklubben för Skällande Fågelhundar, Specialklubben för Västgötaspets och Svenska Lapphundklubben. Därutöver anslöts Svenska Vallhundklubben, inledningsvis fick klubben ansvar för vallhundsverksamhet och senare rasansvaret för border collie som tidigare hade delegerats till SBK.

2.2.1 SKK och specialklubbar

Antalet nya raser som SKK registrerade fortsatte öka under 1980-1990-talen med ca 40 per decennium och situationen för SSD blev orimlig. Mot slutet av 1990-talet hade SSD rasansvar för bortåt 100 raser. 1999 beslutades att SSD skulle upphöra den 31 december 2000 och rasansvaret omfördelades genom att fyra nya specialklubbar med rasansvar för ett flertal raser bildades

Svenska Dvärghundklubben
Svenska Spets- och Urhundklubben
Svenska Gårds- och Vallhundklubben
Svenska Bergs- och Herdehundklubben

Därutöver anslöts elva rasklubbar och fick status som specialklubb samt att Svenska Bearded Collieklubben hade anslutits tidigare på 1990-talet. Vid KF 2001 skapades möjligheten att avtalsansluta rasklubbar till SKK.

Utöver förändringen för SSD anslöts tre specialklubbar för jakthundar, Schweisshundar, Wachtelhund och övriga kontinentala fågelhundar.

Under 2000-talet har endast en ny specialklubb med rasansvar anslutits, det var 2010 och gällde Svenska Specialklubben för Drivande Vildsvinshundar.

2014 anslöts två specialklubbar med verksamhetsansvar, agility respektive hundfreestyle.

Av SKKs tjugo mest registrerade raser 2015 är tre raser organiserade i en egen rasklubb med enbart rasansvar för en ras.

1980 övervägde SBK att ansluta sig till Riksidrottsförbundet då överbefälhavaren övervägde att ta ifrån SBK uppdraget som frivillig försvarsorganisation.

Av anslutna specialklubbar 2015 är det ca 25 klubbar som har rasansvar för fler än en ras. De specialklubbarna som har flesta anslutna rasklubbar är:

Svenska Terrierklubben	31 rasklubbar
Svenska Brukshundklubben	18 rasklubbar
Svenska Dvärghundklubben	16 rasklubbar
Svenska Spets- och Urhundklubben	14 rasklubbar
Svenska Spaniel- och Retrieverklubben	13 rasklubbar

Svenska Vinthundklubben	11 rasklubbar
Svenska Gårds- och Vallhundklubben	9 rasklubbar

1990 godkände SKK/SBK att draghundssporten sökte medlemskap i Riksidrottsförbundet vilket också beviljades.

2012 ansökte Svenska Domarföreningen om att få bli specialklubb vilket avlogs av SKK/CS.

2.3 Rasklubbar

SKKs organisationsmodell bygger sedan flertalet decennier på att rasansvaret förvaltas av en rasklubb. En rasklubb kan vara ansluten till SKK på följande sätt:

- Specialklubb – ca 25 klubbar har denna status
- Rasklubben ansluten till specialklubb – ca 150 klubbar har denna status
- Avtalsansluten rasklubb till SKK, 15 klubbar har idag avtal
- Därutöver finns idag två vilande rasklubbar där SKK förvaltar klubbens kapital samt att det för ca tio raser ännu inte bildats någon rasklubb.

2.3.1 Övrigt

- Antalet rasklubbar har följt den ökning som varit kring nya raser som införts till Sverige. 1978 hade exempelvis specialklubbarna 72 rasklubbar anslutna till sig, idag är de ca 150.
- Inom de flesta specialklubbar som har anslutna rasklubbar finns eller har det funnits en diskussion inom rasklubbarna att ansöka om att bli egen specialklubb. T.ex. genomfördes inom SBK en ingående utredning i denna fråga 2002-2003.
- För mellan 5-10 raser har det funnits/finns konkurrerande rasklubbar som ibland på olika sätt har sökt anslutning till SKK.
- 1989 beslutades att en rasklubb ska ha minst 500 medlemmar för att kunna få specialklubbstatus.

2.4 Länsklubbar

Har en samordnande roll för alla medlemsorganisationer i SKK inom sitt geografiska område. Länsklubbens verksamhet regleras i klubben stadgar § 2 och beskriver informationsansvar, bevaka hundägarfrågor, erbjuda utbildning, samråd med klubbar inom SKK samt anordna utställningar och tävlingar. På annan plats redovisas mer i detalj länsklubbarnas utveckling och verksamhet idag.

Länsklubben har idag en omfattande utställningsverksamhet. Idag finns 25 länsklubbar, varav den senaste anslöts 1996.

2.5 Lokal kennelklubb

Idag är 39 lokala kennelklubbar anslutna till SKK. Utvecklingen av dessa redovisas på annan plats.

2.6 Sveriges Hundungdom

I mitten av 1960-talet gjordes ett upprop i Hundsport för att en ungdomsklubb skulle bildas inom SKK. För att stödja denna satsning började Hundsport ha en separat avdelning i tidningen för att spegla ungdomsverksamheten, den fick namnet "Kopplet". Inom SBK hade en ungdomsverksamhet bildats och en överenskommelse mellan SKK och SBK gjordes 1975 innebärande bildandet av SBK/U Svenska Kennelklubbens ungdomsförbund. En starkt bidragande orsak var villkoren att ungdomsförbundet måste vara självständigt för att kunna få statligt bidrag till ungdomsorganisation.

För att ytterligare stödja SBK/U beslutade SBK lägga ner sin egen ungdomsverksamhet och överföra den till SBK/U.

SBK/U bytte 1984 namn till Sveriges Hundungdom 1984. Vid KF 1985 beslutades att etablera dubbelt medlemskap för ungdomar dvs. möjlighet att vara medlem i Sveriges hundungdom och en specialklubb. Sveriges Hundungdom startade och drev flera ungdomskampanjer under 1980-talet, exempelvis "En hund mot knarket" där klubben samlade in pengar och köpte några narkotikasökhundar som skänktes till Tullen. En annan kampanj var "Hundborgarmärket".

När tävlingssporten agility kom till Sverige i slutet av 1980-talet engagerade sig klubben mycket kraftfullt i denna sport. Agilitysporten växten explosionsartat redan de första åren och höll på att tränga bort alla annan ungdomsverksamhet. I mitten av 1990-talet övertog SKK ansvaret för agilitysporten från Sveriges Hundungdom.

2.7 Verksamhetsklubb

Begreppet verksamhetsklubb infördes i SKKs stadgar 2015. Verksamhetsklubben ansvarar för verksamhet för vilken CS delegerat ansvaret till klubben.

Även tidigare har det inom organisationen funnits verksamhetsklubbar som associerade eller som haft specialklubbstatus. Mellan 1921-27 var Svenska Grytjaktklubben associerad för att 1951 bli ansluten som specialklubb. 1934 anslöts Svenska Draghundklubben som senare anslöts till SBK. På motsvarande sätt anslöts Svenska Vallhundklubben.

I och med den nya regleringen som verksamhetsklubb finns följande klubbar

Svenska Grythundklubben

Svenska Agilityklubben

Svenska Hundfreestyleklubben

Därutöver har avtal slutits med Svenska Nose Workklubben och Svenska Kroppsvallarklubben. Det officiellt erkända samrådsorganet, Fågelhundarnas Arbetsutskott, FA, som är ett organ för de fyra specialklubbarna för engelska stående fågelhundar är även införd i denna kategori klubbar. Samtal pågår med andra intresseföreningar för tävlingssporter att bli anslutna som verksamhetsklubbar.

2.8 Avtalsansluten klubb

Möjligheten att avtalsansluta en klubb till SKK infördes i SKKs stadgar 2001. Denna möjlighet har idag använts av femton rasklubbar samt två verksamhetsklubbar. För de olika grupperna finns olika nivåer på hur långtgående samarbetet med SKK är.

Utöver avtalsanslutna klubbar har SKK sedan lång tid tillbaka samarbetsavtal med några intresseföreningar för funktionskategorier som exempelvis Svenska Domarföreningen och Svenska Ringsekreterarföreningen.

2.9 Andel hundägare som är medlem i hundklubb

1975 gjordes bedömningen att 28 % av svenska hushåll var med i en hundklubb. Denna andel har sedan successivt ökat och vid SCBs undersökning 2006 angav 38 % att de var med i en hundklubb. Bland ägare av rashundar var siffran 45 %. Antalet medlemmar har sedan 2006 sjunkit med ca 35 000 och siffran kan idag uppskattas till 35 % bland hundägarna respektive 40 % bland ägare av rashundar.

2.10 Kynologiska Akademin

I november 2004 bildade CS Svenska Kynologiska Akademin. Syftet var att skapa ett organ inom SKK som koncentrerade sig på att bevaka det svenska kynologiska historiska arvet. Akademin fick ansvaret för SKKs museum, bibliotek samt andra historiska samlingar.

Sedan Akademin bildades har den bland annat genomfört flera temautställningar, bistått klubbar som fyllt 100 år, uppmärksammat hunden i konsten i offentliga miljöer och mycket mer.

CS utser ledamöterna i Akademin, som idag är tio stycken.

Akademin har under sin verksamhetsperiod mycket påtagligt ökat SKKs innehav av högkvalitativ kynologisk svensk konst.

2.11 Valberedningens arbete

Enligt SKKs stadgar § 11 består valberedningen av ordförande och fyra ledamöter som väljs på fyra år. Konstruktionen är sådan att ordförande och två ledamöter väljs vid varje KF.

Valberedningen ska föreslå KF namn på ordförande och vice ordförande att leda KF-förhandlingarna samt ledamöter i CS, SKKs revisorer och disciplinnämnd.

SKKs valberedning har under lång tid haft svårt att få klubbarna att nominera personer till SKKs organ. Samtidigt har ett intensivt kampanjarbete ofta startat hos klubbarna när valberedningens förslag har presenterats för egna kandidater. Kampanjarbetet har oftast eskalerat ju närmare KF man kommer.

SKKs stadgar tillåter idag att kandidater nomineras så sent som under KF-förhandlingarna. Detta innebär konkret att KFs ledamöter inte vet när de åker till KF-mötet vilka samtliga kandidater som finns till de platser som det ska röstas om på KF.

Möjligheten att kunna nominera kandidater på KF har setts av många som en demokratisk rättighet, medan andra menar att detta öppnar för ett köpslående mellan klubbarna kring röstning av andra frågor än personfrågor. Tidigare oberoende KF-ordförande har föreslagit att SKK borde ha en modell som innebär att alla i god tid före KF vet vilka kandidater som finns och att nomineringslistan borde vara stängd t.ex. minst 30 dagar före KFs genomförande.

2.12 Disciplinnämnden, DN

SKKs DN-arbete regleras av SKKs stadgar § 13 och 14. Organisationsutredningen har valt att inte berörda denna del av SKKs organisation.

2.13 SKKs nätverk

Förutom organisatoriskt sammanhållna klubbar och organ inom SKK bedrivs en del av SKKs verksamhet genom olika nätverk.

Jaktliga frågor:	SKK har ett långvarigt samarbete med Svenska Jägareförbundet. SKK är vidare medlem i de nationella och regionala viltolycksråden, rovdjurscentret De 5 stora samt SLUs Viltskadecenter.
Forskningsfrågor:	SKK samverkar sedan många år med Agria för att bidra med ekonomiska medel och tillgång till stora databaser möjliggör forskning i angelägna frågor. SKK har vidare en samverkan med SLU och SVA i olika forskningsfrågor.
Hundars hälsa:	SKK samverkar med representanter för veterinärkåren samt Jordbruksverket och länsstyrelser för att förbättra hundars och rasers hälsa.
Hundens betydelse:	SKK samverkar inom föreningen Manimalis för att synliggöra sällskapsdjurens betydelse.
Friluftorganisationer:	Genom Svenska Friluftsliv samverkar SKK med 23 andra friluftorganisationer för att förbättra villkoren för organisationerna samt svenskt friluftsliv.
Utbildningsfrågor:	SKK är medlem i Studieförbundet, Sfr, idag en av Sfrs största medlemsorganisationer.
Yrkesfrågor:	SKK är medlem i Djurbranschens Yrkesnämnd, DYN, som har till uppgift att främja yrkesutbildning och rekrytering inom djurområdet.
Några statliga myndigheter:	SKK utser årligen hundar som gjort förtjänliga insatser inom polisens och tullens arbete.

Djurskydd: SKK samverkar med djurskyddsorganisationer för policyarbete kring t.ex. djurhantering vid vallningsträning av hund. SKK stödjer även Djurhemsförbundet som organiserar ca 40 svenska djurhem.

2.14 SKKs förvaltade stiftelser

SKK förvaltar tre stiftelser:

- *Stiftelsen Ulla Segerström och Bertil Sted-Grens Fond* – stöder svenska hundforskning. Stiftelsen har ett kapital på ca 10 mnkr.
- *Stiftelsen SKKs forskningsfond* – stöder svensk hundforskning. Stiftelsen har ett kapital på ca 5 mnkr.
- *Stiftens SKKs Donatorers fond* – stöder olika verksamheter som tidigare testamenten har reglerat. Stiftelsen har ett kapital på ca 0,7 mnkr.

3. Ekonomisk sammanställning

Nedan redovisas den ekonomiska situationen 2015 för länsklubbar, specialklubbar, verksamhetsklubbar, Sveriges Hundungdom samt SKK centralt.

Det innebär att ekonomiska siffror från rasklubbar och avdelningar/lokalklubbar med egna resultat- och balansräkningar inte är inkluderade. Detsamma gäller för SKKs avtalsanslutna klubbar.

Sammantaget ser den ekonomiska ställningen inom ovanstående klubbar ut enligt följande, mnkr.

Klubb	Omsättning	Resultat	Likvida tillgångar	Not
SKK Centralt	92,5	+5,6	64,6	
SKKs	37,3	-1,0	-	
Länsklubbsuppdrag				
Länsklubbar	50,3	+1,1	33,4	
Specialklubbar	52,0	+3,7	37,7	
Sveriges Hundungdom	3,6	±0	3,5	2014 års siffror
Verksamhetsklubbar	<u>1,8</u>	<u>+0,3</u>	<u>1,4</u>	
	237,5	9,7	140,6	

3.1 Länsklubbar

Den ekonomiska utvecklingen för länsklubbarna sammantaget har varit väldigt likartad under hela 2000-talet. Klubbarna omsätter totalt ca 50 mnkr varav ca 90 % avser utställningsverksamheten. Överskottet har generellt sett legat kring drygt 1 mnkr per år totalt sett, men med stora skillnader mellan klubbarna vilket bild 3.1.1 tydligt visar.

Bild 3.1.2 visar på den stora skillnad som finns mellan länsklubbarna avseende respektive klubbs ekonomiska situation. Två klubbar har mer än 1 000 kr per medlem i eget kapital och huvuddelen har mer än 400 kr per medlem. Om man relaterar dessa siffror till länsklubbarnas andel av medlemsavgiften som är ca 40 kr per medlem och år så framgår det tydligt att klubbarna under åren "samlat mycket i ladorna". Det argument som framförs från klubbarna är att kapitalet behövs som en reserv utifall deras utställning skulle sluta i en ekonomisk katastrof.

Länsklubbarna har totalt ca 33,3 mnkr i likvida medel av de totalt 38,5 mnkr i tillgångar. Resterande är lager, inventarier och förskottsbetalade anmälningsavgifter i huvudsak. Det samlade egna kapitalet är 32,7 mnkr, vilket innebär en soliditet på ca 85 %.

Bild 3.1.1

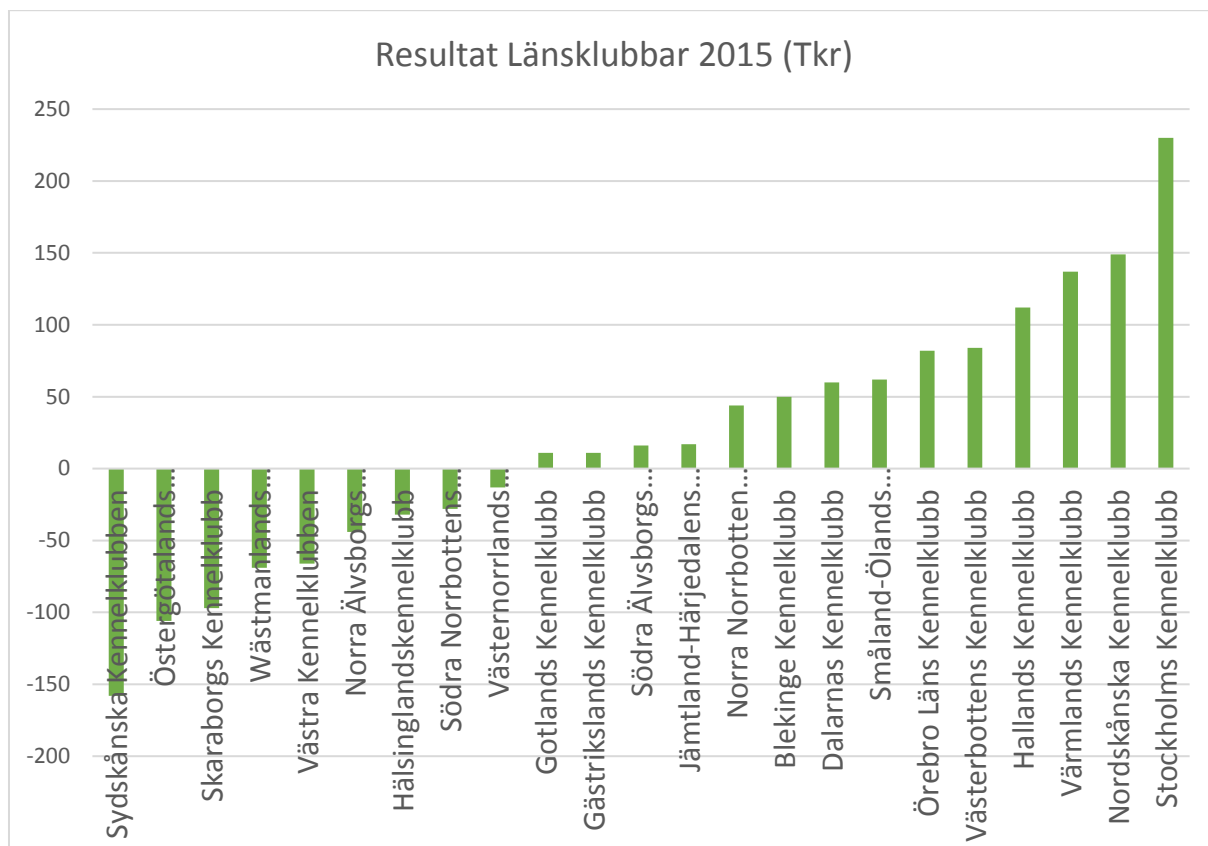
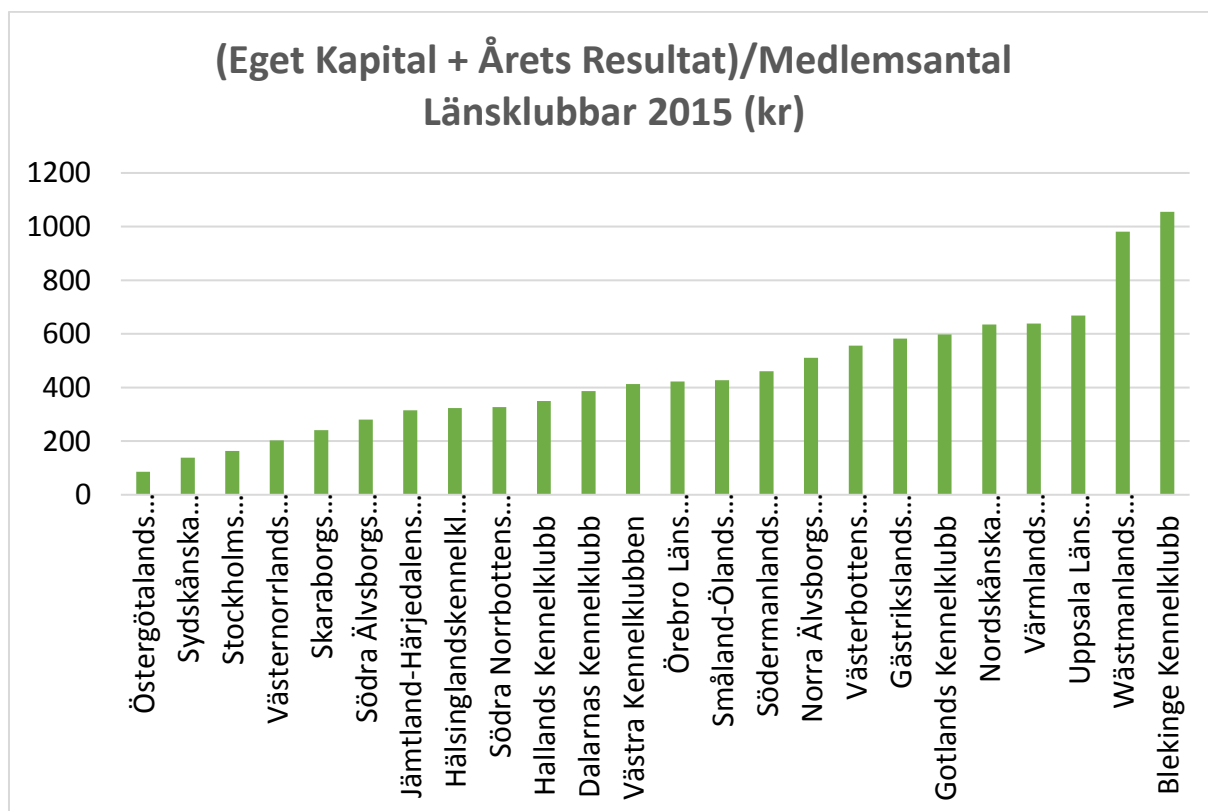

Bild 3.1.2

3.2 Specialklubbar

Med anledning av att SBK står för drygt halva omsättningen har SBKs siffror brutits ur nedan. Flera klubbar har valt att inte redovisa intäkter och kostnader i detalj varför detaljsiffror för olika intäkter och kostnader bör ses som indikationer.

	SBK	Övriga klubbar	Summa
<u>Intäkter</u>			
Medlem	15,2	15,6	30,8
Utställning/prov/tävling	3,1	5,3	8,4
Övrigt	<u>6,0</u>	<u>6,7</u>	<u>12,7</u>
Totala intäkter	24,3	27,6	51,9
Personalkostnader	6,1	1,4	7,5
Utställning/prov/tävling	1,8	5,4	7,2
Styrelse/kommittéer	3,0	2,1	5,1
Utbildning	-	1,0	1,0
Tidning	5,0	4,1	9,1
Övrigt	7,0	11,4	18,4
Totala kostnader	23,0	25,3	48,3
Resultat	1,3	2,4	3,7
Likvida medel	8,4	29,3	37,7
Övriga tillgångar	<u>3,1</u>	<u>3,1</u>	6,2
Summa tillgångar	11,5	32,4	43,9
Eget kapital	6,8	27,7	34,5
Skulder	<u>4,7</u>	<u>4,7</u>	<u>9,4</u>
Summa	11,5	32,4	43,9

Till skillnad mot länsklubbarna visar specialklubbarna upp större likheter än mellan länsklubbarna. Fem klubbar avviker med större överskott vilket framgår av bild 3.2.1, observera var ± 0 finns.

På motsvarande sätt är likheten större mellan specialklubbarna vad gäller eget kapital per medlem där nivån ligger i snitt på 300 kr per medlem eller ungefär 1 års medlemsavgift.

Även bland specialklubbarna finns några klubbar som avviker väsentligt med Specialklubben för Engelsk Setter och Svenska Pointerklubbens drygt 2 000 kr per medlem i balanserat kapital som mest avvikande. Bild 3.2.2 visar en schematisk bild på jämförelser.

På bild 3.2.3 redovisas medlemsintäkternas andel av klubbens totala intäkter. Även här är skillnaden stor mellan klubbarna. Mycket av denna skillnad kan förklaras med hur klubbarna internt valt att organisera sin klubb.

Specialklubbarna har per 31 december 2015, ca 181 000 medlemmar. Ett antagande av en genomsnittlig medlemsavgift på 300 kr skulle innebära ca 55 mnkr i medlemsintäkter, varav i sammanställningen redovisas drygt 30 mnkr. Resterande belopp finns dels i punkten övriga intäkter men i huvudsak hos specialklubbarnas anslutna rasklubbar, avdelningar eller lokalklubbar.

På bild 3.2.4 redovisas kostnader för klubbens tidning där detta gått att få fram. Även här är skillnaden stor, även om många klubbars kostnad ligger strax under 100 kr per medlem och år.

Bild 3.2.5 är en jämförelse mellan klubbens medlemsantal och årligen registrerade hundar för de raser klubben har ansvar för.

För SBK och Stövarklubben är jämförelsen inte relevant då klubbarna har stor del av sina medlemmar i avdelningar/lokalklubbar. Om man enbart skulle jämföra med medlemmar i respektive klubb rasklubbar skulle siffran för SBK vara 2,2 och Stövarklubben 2,8. De flesta specialklubbar har mellan 2 till 4 gånger den årliga valprestigeringen som sitt medlemstal men det finns klubbar med medlemstal uppemot 5-6 gånger registreringsantalet såväl som klubbar som har knappt ett års valprestigeringsantal.

Bild 3.2.1

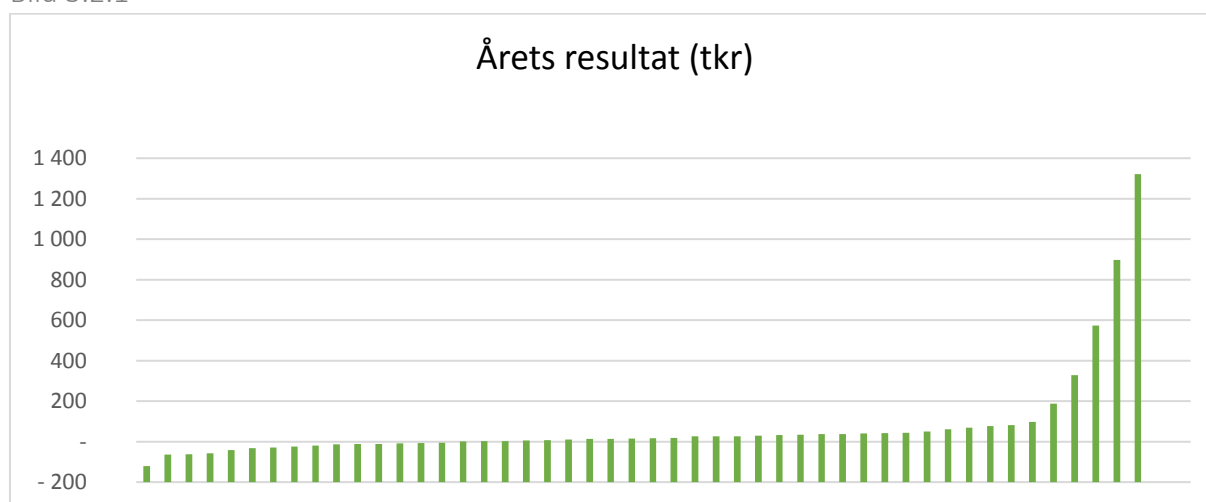

Bild 3.2.2

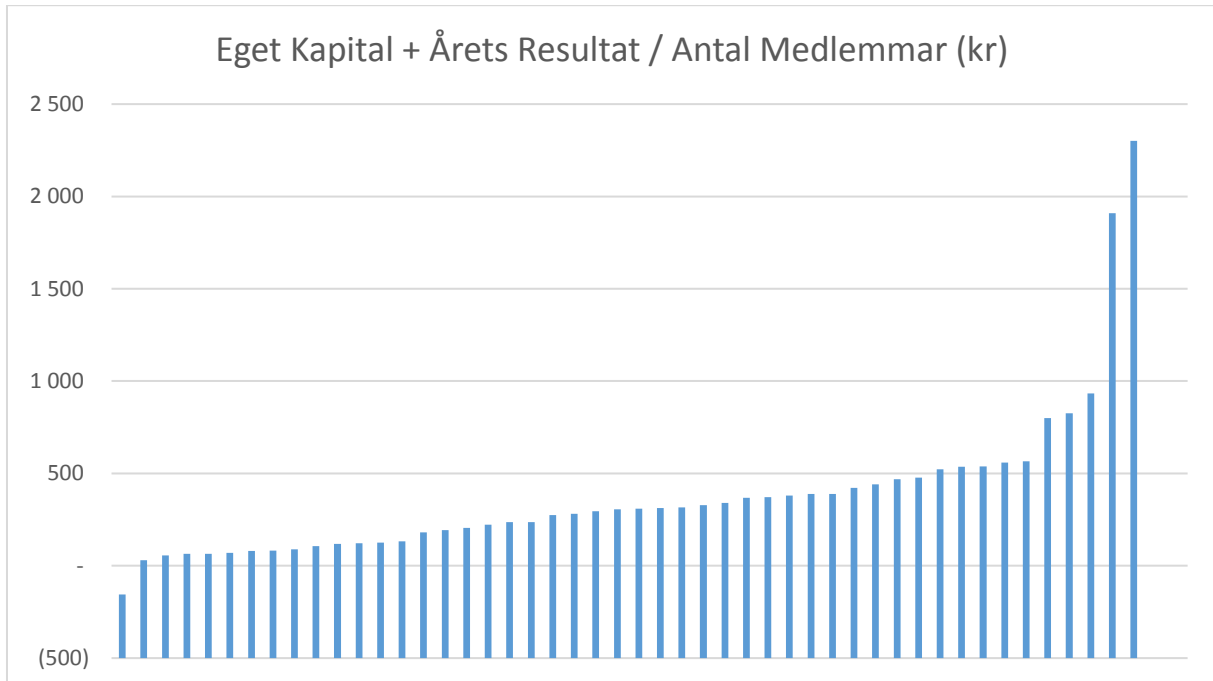

Bild 3.2.3

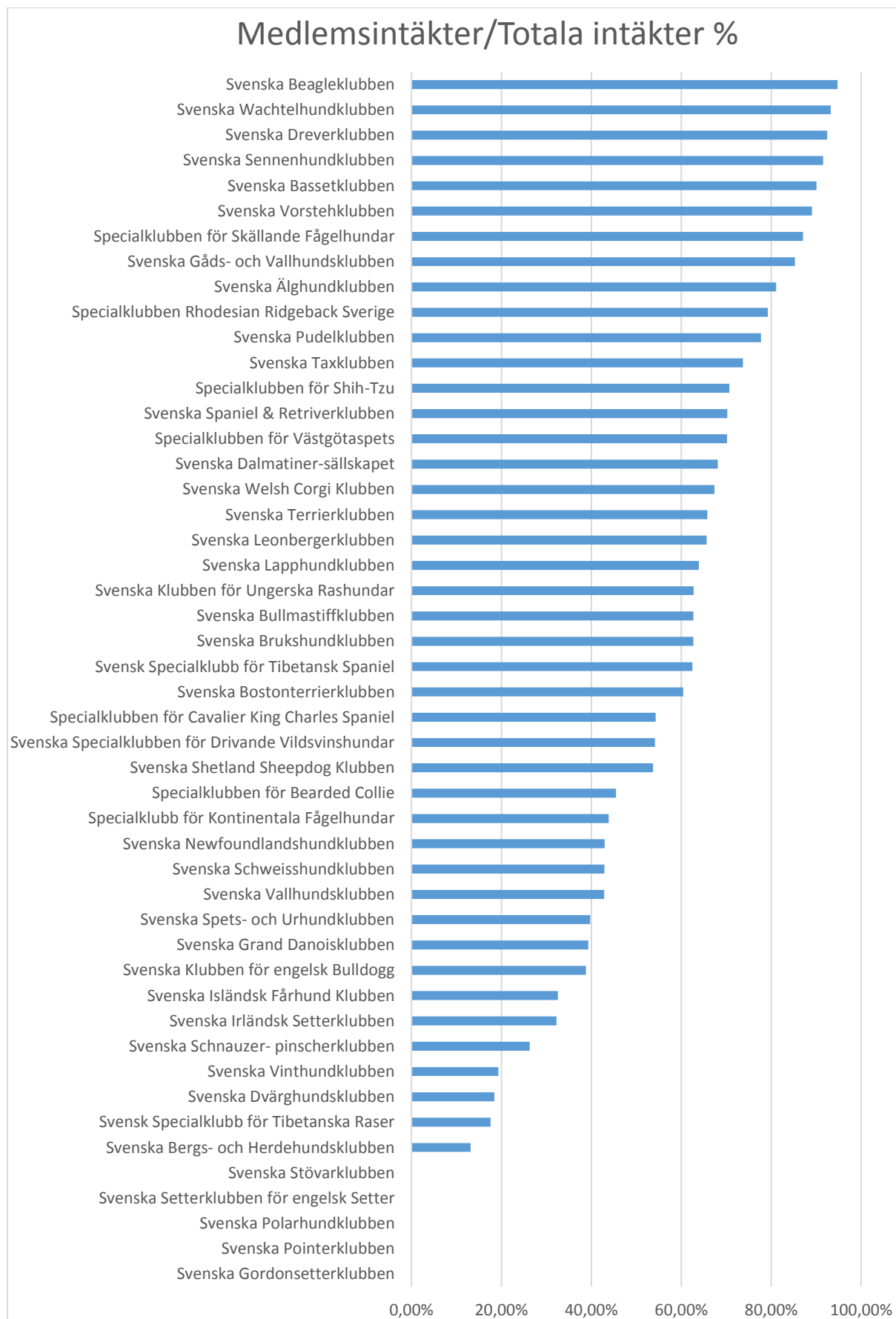

Bild 3.2.4

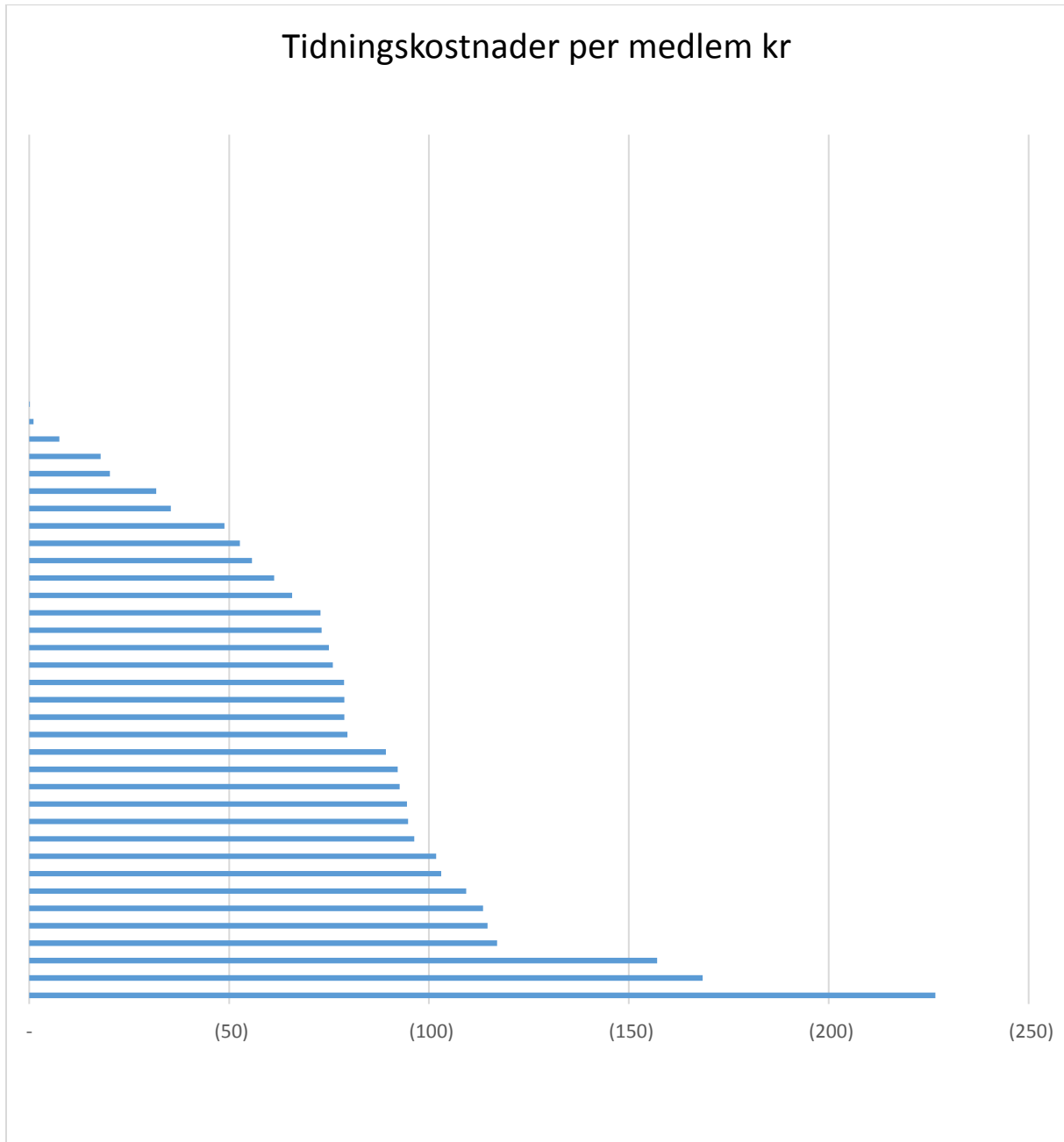
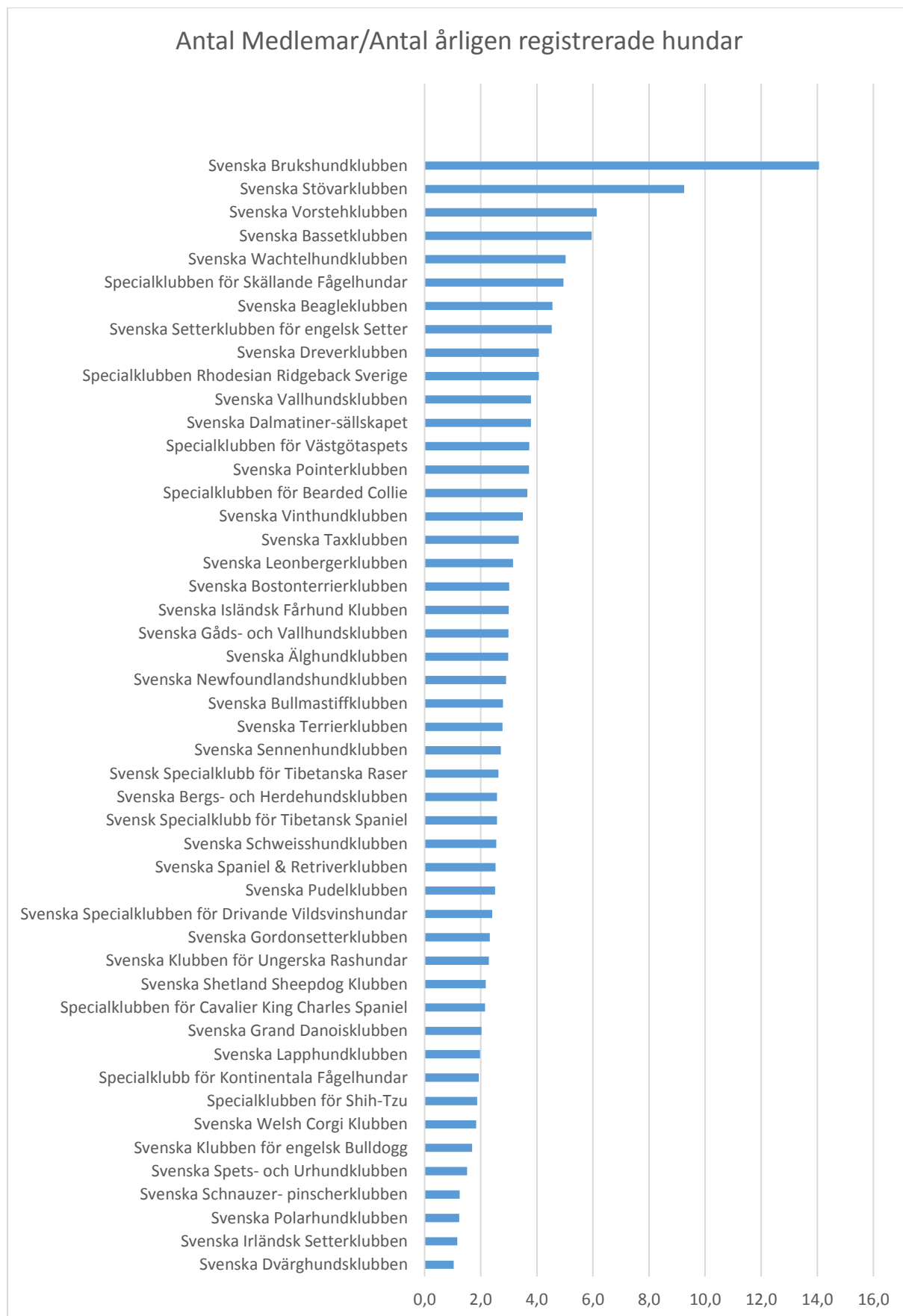

Bild 3.2.5

3.3 Sveriges Hundungdom

På bild 3.3.1 finns Hundungdoms årsredovisning för 2014. Klubben avviker genom att den får ett statsbidrag som ungdomsorganisation på drygt 2 mnkr. Klubben har även flera årsanställda i likhet med SKK och SBK. För övriga klubbar är befintliga anställningar oftast deltider eller på något sätt bidragsfinansierade.

Bild 3.3.1

Sveriges Hundungdom
Org.nr 802007-2743

1 (8)

Styrelsen för Sveriges Hundungdom får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2014.

Förvaltningsberättelse

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	1 690 929
årets förlust	-36 039
	1 654 890

disponeras så att

i ny räkning överföres	1 654 890
------------------------	-----------

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar.

Sveriges Hundungdom
Org.nr 802007-2743

2 (8)

Resultaträkning	Not	2014-01-01 -2014-12-31	2013-01-01 -2013-12-31
Försäljning		12 178	25 999
Medlemsavgifter		1 261 878	1 327 541
Bidrag		1 882 971	1 854 344
Övriga intäkter		468 927	580 075
		3 625 954	3 787 959
Rörelsens kostnader			
Handelsvaror		-18 030	-17 485
Övriga externa kostnader		-2 322 334	-3 072 001
Personalkostnader	1	-1 287 753	-1 321 344
Avskrivningar inventarier	2	-32 011	-26 331
		-3 660 128	-4 437 161
Rörelseresultat		-34 174	-649 202
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		-1 865	14 672
Resultat efter finansiella poster		-36 039	-634 530
Resultat före skatt		-36 039	-634 530
Årets resultat		-36 039	-634 530

Sveriges Hundungdom
Org.nr 802007-2743

3 (8)

Balansräkning	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Kontorsinventarier	3	35 447	38 675
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Lager		73 531	92 056
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		29 200	13 114
Övriga fordringar		82 452	71 122
		111 652	84 236
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Övriga kortfristiga placeringar	4	2 823 988	2 681 727
<i>Kassa och bank</i>			
Summa omsättningstillgångar		3 674 334	3 088 571
SUMMA TILLGÅNGAR		3 709 781	3 127 246

Sveriges Hundungdom
Org.nr 802007-2743

4 (8)

Balansräkning	Not	2014-12-31	2013-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		1 690 929	2 325 459
Årets resultat		-36 039	-634 530
Summa eget kapital		1 654 890	1 690 929
Avsättningar			
Personalreserv		199 387	199 387
Långfristiga skulder			
Vilande klubbarskapital	5	1 276 619	644 638
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		299 136	327 989
Aktuella skatteskulder		18 858	26 976
Övriga skulder		97 250	97 586
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		163 641	139 741
Summa kortfristiga skulder		578 885	592 292
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		3 709 781	3 127 246
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

27.

3.4 Verksamhetsklubbar

På bild 3.4.1 redovisas de berörda verksamhetsklubbarna som domineras av Svenska Agilityklubben. I dagsläget är det svårt att direkt kunna jämföra de olika klubbarna.

Bild 3.4.1

Tkr	Svenska Agilityklubben	Svenska Hundfreestyleklubben	Svenska Grythundklubben
Intäkter			
Medlem	114	28	119
Utställning/Prov/Tävling	1442	49	26
Övrigt	14	50	19
Totala Intäkter	1570	127	164
Kostnader			
Personal/Arvoden/sociala avgifter	-271		-19
Utställning/Prov/Tävling	-543	-55	
Styrelse/komite		-35	
Utbildning	-44		
Tidningskostnad			-9
Övrigt	-554	-3	-74
Totala Kostnader	-1412	-93	-102
Finansiella Poster	-1		
Resultat	157	34	62
Tillgångar			
Likvida Medel/Fonder	1513	210	87
Övriga fordringar/lager	32	8	3
Summa Tillgångar	1545	218	90
Eget Kapital			
Eget Kapital/fonder	262	140	28
Årets Resultat	157	34	62
Skulder			
Övriga Skulder	286	44	
Skulder till rasklubbar/avdelning			
Summa Eget Kapital & Skulder	705	218	90

3.5 Uppgifter som inte redovisas

Som framgick inledningsvis redovisas inte uppgifter från rasklubbar, avdelningar, lokala klubbar eller avtalsklubbar. Totalt finns drygt 1 100 klubbar som upprättar en årlig balans- och resultaträkning inom SKK. Det som redovisas i detta PM är ca 75 klubbar av dessa 1 100, dock är den ekonomiska omfattningen i de klubbar som inte redovisas oftast väsentligt lägre än i de redovisade.

En uppskattning av de oredovisade omsättningarna ger följande ungefärliga siffror:

Medlemsavgifter	ca 15-25 mnkr	ytterligare omsättning
Anmälningavgifter	ca 30 mnkr	ytterligare omsättning
Utbildning	ca 15 mnkr	ytterligare omsättning
Övrigt	<u>ca 5 mnkr</u>	ytterligare omsättning
	65-75 mnkr	

”SKK-koncernen” torde omsätta totalt sett i storleksordningen 300 mnkr årligen. Ca 100 mnkr i medlemsavgifter, ca 90 mnkr i anmälningavgifter, drygt 15 mnkr avseende utbildning samt de drygt 100 mnkr som omsätts centralt i SKK och SBK som är intäkter för valregistrering, sponsor- och reklamintäkter, förlagsverksamhet m.m.

SKK-organisationen är överlag väl konsoliderad ekonomiskt, även om det finns enskilda undantag.

3.6 Proforma resultaträkning 2021 enligt utredningens förslag till ny regionindelning

Organisationsutredningen har baserat sitt förslag till ny geografisk indelning av SKK på den statliga utredning som arbetat med förslag till ny regional organisation för Sverige.

Organisationsutredningen har dock aviserat att man vill titta djupare i förslaget rörande region Norr samt Stockholm/Gotland. Riksdagen beslutade i november att lägga förslaget på nya regioner åt sidan då det i dagsläget inte finns ett stöd för förslagen i riksdagen.

Organisationsutredningen har likväl sammanställt en proforma resultaträkning 2021 enligt förslag till ny regionindelning, se bild 3.6.1 till bild 3.6.8.

Bild 3.6.1

Proforma resultaträkning 2021 enligt ny regionindelning, mnkr							
	Södra	Småland Östergötland	Västra Götaland	Svealand	Stockholm Gotland	Norr	Summa
Intäkter							
Utställning	7,0	5,5	12,0	12,0	5,5	5,5	47,5
Medlem	2,0	1,5	2,5	2,5	1,5	1,5	11,5
Övrigt	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>	<u>0,5</u>	<u>3,0</u>
Summa intäkter	9,5	7,5	15,0	15,0	7,5	7,5	62,0
Kostnader							
Utställning (95 % av intäkter)	6,7	5,2	11,4	11,4	5,2	5,2	45,1
Personal (3 st)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	9,0
Kontor	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,2
Övrig drift	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,9
Styrelse/kommitté	<u>0,2</u>	<u>0,2</u>	<u>0,4</u>	<u>0,4</u>	<u>0,2</u>	<u>0,4</u>	<u>1,8</u>
Summa kostnader	8,7	7,2	13,7	13,7	7,2	7,5	58,0
Resultat	0,8	0,3	1,3	1,3	0,3	0,0	4,0

Västra, Svealand och Norr + 100 % på övrig drift och styrelse/kommitté på grund av avstånd.

Bild 3.6.2

Hundägande hushåll i landet/Medlemskap							
	Södra	Småland Östergötland	Västra Götaland	Svealand	Stockholm Gotland	Norr	Summa
Andel hushåll som äger en eller flera ID-märkta hundar yngre än 10 år i Djur-ID, SKKs andel ca 50 %	40 214	36 525	60 376	55 917	45 473	40 658	279 163
Uppräkning till 100 % antal hushåll	80 000	75 000	120 000	110 000	90 000	80 000	555 000
Andel hushåll i Jordbruksverkets ID-register - 10 %	97 000	76 000	120 000	114 000	81 000	77 000	565 000
Antal hushåll med hund, ca SCB 2012	100 000	85 000	100 000	115 000	100 000	70 000	570 000
Medlemmar i SKK, ca 40 % av hushållen	40 000	30 000	50 000	50 000	30 000	30 000	230 000 (hushåll)
Medlemmar i SKK 2015							
Medlem i länsklubb	12 222	9 855	19 450	18 127	16 806	10 617	87 077
Medlem i SBK	<u>10 671</u>	<u>8 163</u>	<u>14 170</u>	<u>13 845</u>	<u>5 530</u>	<u>6 245</u>	<u>58 444</u>
Summa	22 893	18 018	33 620	31 972	22 336	16 862	145 521
Medlemmar i övriga klubbar	?	?	?	?	?	?	<u>135 000</u>
							280 000

*(OBS! 2015 års siffror avser medlemskap)

Bild 3.6.3

Södra 2015				
	Sydsånska	Nordånska	Blekinge	Summa
Likvida medel	1 105	1 941	1 537	4 583
Övriga tillgångar	<u>401</u>	<u>173</u>	<u>0</u>	<u>574</u>
Summa tillgångar	1 506	2 114	1 537	5 157
Eget kapital	1 195	1 893	1 526	4 614
Skulder	<u>311</u>	<u>221</u>	<u>11</u>	<u>543</u>
Summa EK/skulder	1 506	2 114	1 537	5 157
Resultaträkning				
Utställning	3 638	1 894	1 273	6 805
Medlem	305	145	93	543
Övrigt	<u>349</u>	<u>92</u>	<u>10</u>	<u>451</u>
Summa intäkter	4 292	2 131	1 376	7 799
Summa kostnader	4 445	1 982	1 326	7 753
Finansiella int/utst	<u>-5</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-5</u>
Resultat	-158	149	50	41

Bild 3.6.4

Småland/Östergötland 2015			
	Småland-Öland	Östergötland	Summa
Likvid medel	2 332	70	2 402
Övriga tillgångar	<u>346</u>	<u>344</u>	<u>690</u>
Summa tillgångar	2 678	414	3 092
Eget kapital	2 646	407	3 053
Skulder	<u>32</u>	<u>7</u>	<u>39</u>
Summa Ek/skulder	2 678	414	3 092
Resultaträkning			
Intäkter			
Utställning	2 571	2 370	4 941
Medlemmar	267	154	421
Övrigt	<u>130</u>	<u>25</u>	<u>155</u>
Summa intäkter	2 968	2 549	5 517
Summa kostnader	2 896	2 655	5 551
Finansiella poster	<u>-10</u>	<u>-</u>	<u>-10</u>
Resultat	62	-106	-44

*)Fördelningen av intäkterna för Östergötlands Kennelklubb är uppskattade

Bild 3.6.5

Västra Götaland 2015							
	Halland	Norra Älvsborg	Skaraborg	Södra Älvsborg	Värmland	Västra	Summa
Likvida medel	867	955	706	391	1 777	5 514	10 210
Övriga tillgångar	<u>107</u>	<u>265</u>	<u>210</u>	<u>166</u>	<u>200</u>	<u>597</u>	<u>1 545</u>
Summa	974	1 220	916	557	1 977	6 111	11 755
Eget kapital	956	1 207	759	553	1 792	2 710	7 977
Skulder	<u>18</u>	<u>13</u>	<u>157</u>	<u>4</u>	<u>185</u>	<u>3 401</u>	<u>3 778</u>
Summa EK/skulder	974	1 220	916	557	1 977	6 111	11 755
Resultaträkning							
Utställning	2 885	976	1 128	1 712	1 172	4 229	12 102
Medlem	140	108	127	74	138	263	850
Övrigt	<u>58</u>	<u>25</u>	<u>58</u>	<u>11</u>	<u>50</u>	<u>221</u>	<u>423</u>
Summa intäkter	3 083	1 109	1 313	1 797	1 360	4 713	13 375
Summa kostnader	2 791	1 105	1 410	1 739	1 237	4 787	13 249
Finansiella poster	-	<u>18</u>	-	<u>-42</u>	<u>14</u>	<u>8</u>	<u>-2</u>
Resultat	112	22	-97	16	137	-66	124
*)Fördelningen av intäkter för Norra Älvsborgs Kennelklubb är uppskattad							

Bild 3.6.6

Svealand 2015								
	Dalarna	Gästrikland	Hälsningland	Södermanland	Uppsala	Wästmanland	Örebro	Summa
Likvida medel	981	837	488	1 116	2 076	2 931	715	9 144
Övriga fordringar	<u>257</u>	<u>25</u>	<u>49</u>	<u>67</u>	<u>62</u>	<u>235</u>	<u>301</u>	<u>996</u>
Summa tillgångar	1 238	862	537	1 183	2 138	3 166	1 016	10 140
Eget kapital	1 142	860	475	1 130	1 820	2 695	1 000	9 122
Skulder	<u>96</u>	<u>2</u>	<u>62</u>	<u>53</u>	<u>318</u>	<u>471</u>	<u>16</u>	<u>1 018</u>
Summa EK/Skulder	1 238	862	537	1 183	2 138	3 166	1 016	10 140
Resultaträkning								
Utställning	1 030	1 390	689	2 655	2 070	2 289	1 139	11 262
Medlem	140	85	90	150	168	125	120	878
Övrigt	<u>21</u>	<u>23</u>	<u>25</u>	<u>73</u>	<u>19</u>	<u>44</u>	<u>25</u>	<u>230</u>
Summa intäkter	1 191	1 498	804	2 878	2 257	2 458	1 284	12 370
Kostnader	1 131	1 487	830	2 545	2 124	2 543	1 202	11 862
Finansiella poster	-	-	<u>2</u>	<u>-5</u>	<u>22</u>	<u>16</u>	-	<u>35</u>
Resultat	60	11	-24	328	155	-69	82	543
*)Fördelningen av intäkter för Örebro Läns Kennelklubb är uppskattad								

Bild 3.6.7

Stockholm/Gotland 2015			
	Stockholm	Gotland	Summa
Likvida medel	2 204	352	2 556
Övriga fordringar	<u>224</u>	<u>77</u>	<u>301</u>
Summa	2 428	429	2 857
Eget kapital	2 390	425	2 815
Skulder	<u>38</u>	<u>4</u>	<u>42</u>
Summa EK/Skulder	2 428	429	2 857
Resultaträkning			
Utställning	3 598	1 450	5 048
Medlem	585	56	641
Övrigt	<u>206</u>	<u>102</u>	<u>308</u>
Summa intäkter	4 389	1 608	5 997
Kostnader	4 154	1 597	5 751
Finansiella poster	<u>-5</u>	<u>-</u>	<u>-5</u>
Resultat	230	11	241

Bild 3.6.8

Norr 2015						
	Jämtland/ Härjedalen	Norra Norrbotten	Södra Norrbotten	Väster- botten	Väster- norrländ	Summa
Likvida medel	469	891	551	1 629	733	4 273
Övriga fordringar	<u>64</u>	<u>424</u>	<u>338</u>	<u>110</u>	<u>162</u>	<u>1 098</u>
Summa tillgångar	533	1 315	889	1 739	895	5 371
Eget kapital	533	1 266	824	1 582	510	4 715
Skulder	<u>0</u>	<u>49</u>	<u>65</u>	<u>157</u>	<u>385</u>	<u>656</u>
Summa EK/skulder	533	1 315	889	1 739	895	5 371
Resultaträkning						
Utställning	483	1 110	1 454	764	1 246	5 057
Medlem	101	64	117	135	124	541
Övrigt	<u>19</u>	<u>49</u>	<u>3</u>	<u>34</u>	<u>498</u>	<u>603</u>
Summa intäkter	603	1 223	1 574	933	1 868	6 201
Kostnader	586	1 179	1 600	849	1 881	6 095
Finansiella poster	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-2</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-2</u>
Resultat	17	44	-28	84	-13	104

4. Viljan att engagera sig ideellt

Som framgår av kapitlet SKK-organisationen har klubbantalet ökat väldigt mycket i takt med medlemsantalet och antalet registrerade raser.

Att göra en exakt lista över alla klubbar inom SKK-organisationen låter sig inte enkelt göras då klubbarnas interna organisation kontinuerligt förändras. Många klubbar har lokalområden/ombud som ibland har en klubbform men oftast mera som ett geografiskt utskott för klubbar med ansvar för klubbens regionala verksamhet.

En uppskattning av antalet klubbar 2016 ger följande bild:

SBK	282 lokala klubbar		
	18 distrikt		
	18 rasklubbar		
Ca	<u>125</u> avdelningar/lokalombud	Summa	ca 445
Specialklubb	50 specialklubbar		
	225 avdelningar i specialklubbar		
	150 rasklubbar		
Ca	100 avdelningar i rasklubbar		
	<u>15</u> avtalsanslutna klubbar	Summa	ca 540
Sveriges Hundungdom	ca 50 lokalklubbar		ca 50
Länsklubbar och lokala kennelklubbar			ca 65
Verksamhetsklubbar + avdelningar			ca <u>10</u>
			ca 1 100 klubbar

Ett antagande om att varje klubb har ca 15 förtroendevalda för styrelse, revisor, valberedning och några centrala funktionärer så tillsätts i storleksordningen, $1\ 100 \times 15 =$ ca 16 500 platser inom SKK-organisationen varje år.

Då många funktionärer har flera uppdrag så kan antalet personer som har ett klubbadministrativt uppdrag uppskattas till i storleksordningen 10 000 personer. Till denna grupp ska de olika funktionärsgруппerna som finns för att verksamheten ska fungera:

Domare alla kategorier	ca 7 300
Utställningsansvariga	ca 1 500
Ringsekreterare	ca 1 500
Tävlingsledare	ca 1 000
Avelsråd	ca 500-700
Kennelkonsulenter	ca 100
Jakt, utställning, tävlingsansvariga	ca 500 – 1 000
Hundinstruktörer	ca 1 000

Även för denna grupp finns många med flera funktionärsuppdrag och en uppskattning innebär att det torde röra sig om 10 000 personer.

Totalt har SKK-organisationen i storleksordningen 15 000 – 20 000 medlemmar som på ett eller annat sätt är valda efter att ha fått certifiering eller annan formell status för att se till att all verksamhet fungerar. Till detta ska läggas alla andra frivilliga krafter som hjälper klubben på ett eller annat sätt.

I en undersökning som SKOP gjorde på uppdrag av SKK 2009 uppgav 17 % av de ca 2000 tillfrågade att de hade ett förtroendeuppdrag i sin klubb. Om denna summa stämmer skulle det vara ca 35 000 – 40 000 medlemmar som på något sätt, åtminstone enligt sin egen uppfattning, har ett förtroendeuppdrag i sin klubb. Det finns dock anledning att i detta sammanhang ta hänsyn till aktiva medlemmars större benägenhet att besvara liknande enkätundersökningar.

Vid en genomgång av ras- och specialklubbarnas webbplatser så framgår relativt frekvent att det finns lokalklubbar som är vilande på grund av svårigheter att hitta medlemmar som är villiga att åta sig förtroendeuppdrag.

På samma sätt kan SKK centralt notera att det varje år är några klubbar som söker hjälp för att klubben inte hittar den mängd intresserade medlemmar som krävs för att sköta klubbens verksamhet.

Orsakerna till ovan är flera, som att intresset för en ras kraftigt minskar, interna bråk inom styrelsen eller det ökande förtroendet i sociala medier mot enskilda styrelseledamöter eller hela styrelser. Det sistnämnda är något som ökat markant under senare år.

Att hitta intresserade till olika funktionärskategorier upplevs inte vara lika svårt som att hitta intresserade personer till styrelseuppdragen. Även här finns påhopp på sociala medier mot funktionärer, men dessa upplevs inte vara av samma omfattning.

Under 2000-talet har "föreningsbildningen" på sociala media och då i synnerhet Facebook ökat mycket påtagligt. Idag finns ett otal Facebook-grupper, såväl öppna som slutna, som täcker en stor del av SKKs olika verksamheter inom olika raser. Vissa av dessa Facebook-grupper har funnits ett flertal år, medan andra snabbt växer till för att sedan försvinna.

För att stödja förtroendevalda har SKK utvecklat ett omfattande föreningspaket och en frågebänk som tar upp olika föreningsfrågor samt även gett ut SKKs föreningshandbok "Föreningsteknik".

4.1 Svensk forskning kring engagemang i föreningslivet

Ersta Sköndal Högskola har under de senaste 25 åren följt svenska folkets engagemang och intresse för föreningslivet.

I högskolans rapport från 2010 redovisas de studier som gjorts vid fyra tillfällen sedan början av 1990-talet.

I följande tabell redovisas omfattningen av ideellt arbetande i procent av befolkningen totalt samt efter kön.

Årtal	Män	Kvinnor	Totalt
1992	52	44	48
1998	53	50	52
2005	53	49	51
2009	54	43	48

Forskarnas slutsats är att svenskarnas ideella engagemang är anmärkningsvärt stabilt och att denna stabilitet vid en jämförelse även verkar gälla för många andra europeiska länder.

Att ungefär hälften av svenska folket arbetar ideellt gör svenska medborgare exceptionellt aktiva i ett internationellt perspektiv. Bara i USA, Norge och Finland kan man hitta liknande nivåer.

Forskarna konstaterar att betingelserna är goda för att svenskar ska engagera sig och göra insatser inom det organiserade föreningslivet och att omfattningen av engagemanget verkar vara relativt oberoende av den konjunktur som för tillfället råder.

De gjorda studierna visar på en signifikant skillnad mellan könen. Studierna visar att män är betydligt mer aktiva i föreningslivet än kvinnor. Forskarna konstaterar även att den stora minskningen skett bland kvinnor i övre medelåldern. En annan reflektion som redovisas är att den grupp kvinnor som är mest aktiva i ideellt arbete är heltidsanställda. Ideellt arbete tycks med andra ord inte generellt ersätta eller komplettera brist på förvärvsarbete.

Forskarna pekar på att engagemanget i föreningslivet har förändrats för vissa grupper genom att engagemanget kanaliseras genom Internet. Detta syns tydligt i gruppen 16-44 år. Samtidigt konstaterar forskarna att det traditionella ideella arbetet och engagemanget genom Internet inte verkar ta ut varandra, utan snarare verkar kunna fungera komplementärt.

Studierna har gett följande bild av de som engagerar sig ideellt:

- Man gör ofta insatser i mer än en organisation, snittet är 1,8 föreningar
- Det finns en stark koppling mellan att göra en insats, vara medlem och få möjligheter till inflytande genom den demokratiska beslutsprocessen
- Gör man en insats i en organisation är man oftast även medlem i denna
- Färre unga män engagerar sig
- Den största andelen både män och kvinnor som gör insatser finns i åldersgruppen 30-44 år
- Det sker en långsam ökning av enskilt nedlagda timmar på ideellt arbete, 2009 var det genomsnittliga antalet timmar 16.
- Kvinnor tar allt större plats i styrelsesammanhang

De föreningstyper som svenska folket främst engagerar sig i är:

- Idrott 20 % – dominerar i samtliga undersökningar och det är betydligt fler män än kvinnor som gör en insats
- Social inriktning 15 %
- Boenden 7 %
- Religion 6 % – märks inte minst i invandrarnas religiösa engagemang
- Kultur 5 % – insatserna minskar inom detta område
- Fackföreningar 4 % – insatserna minskar inom detta område
- Friluftsföreningar 2 %
- Annan hobby 3 %

Den fråga man kan ställa sig är i vilken kategori SKKs organisation finns i de dryga 30-talet olika kategorier för frivilliga insatser. En gissning kan vara en blandning mellan hobby, friluftsliv och idrott.

4.2 Föreningsaktiva personer

- Högre utbildning ökar sannolikheten för deltagande i ideellt arbete
- Högre inkomst ökar sannolikheten för deltagande i ideellt arbete
- Föreningstraditioner i den egna uppväxtfamiljen påverkar
- Heltidsarbetande har en högre andel ideellt engagerade personer, speciellt gäller det för kvinnor
- Hemmavarande barn ökar sannolikheten för att göra ideellt arbete
- Generellt sett är de som bor i våra tre storstadsområden mindre ideellt engagerade
- Personer födda utanför Sverige gör insatser i lägre grad än svenskfödda
- Män är mer föreningsaktiva än kvinnor
- Kvinnor mera engagerade i områden med social inriktning och män är mer fritidsorienterade

Forskarna gör även en annan reflektion – 40-talisternas starka dominans definitivt har brutits till fördel för en yngre generation. De konstaterar att den farhåga som tidigare studier lyft fram att det skulle uppstå glapp efter 40-talsgenerationens exempellösa aktivism och inflytande inte verkar bli fallet vid bedömningen av resultaten från undersökningarna på 2000-talet.

Skälen till varför man engagerar sig ideellt är rangordnade enligt följande:

Jag vill bidra till organisationen	60 %
Jag vill göra nytta för andra människor	57 %
Det är ett sätt att utöva mitt intresse	55 %
Det är ett sätt att bidra till mitt lokalsamhälle	38 %
Jag vill påverka samhället	18 %
Jag vill ingå i ett sammanhang	14 %
Jag känner mig tvingad	9 %
Jag vill ha något att göra	8 %
Annat skäl	13 %

Skäl varför man slutar arbeta ideellt:

Svårt att kombinera med jobbet	20 %
Familjen fick gå före	17 %
Jag trivdes inte, var inte uppskattad, klarade inte uppgiften	12 %
Annat skäl	66 %

Som framgår av ovan så är nästan hälften av den vuxna befolkningen ideellt verksamma, en fjärdedel har tidigare arbetat ideellt medan en fjärdedel aldrig har arbetat ideellt och inte heller kan tänka sig att göra det.

5. SKKs verksamhetsutveckling

I kort sammanfattning skulle en bild av utvecklingen sedan 1960 kunna uttryckas i nedanstående punktform:

- Valregistreringen steg kraftigt från slutet av 1950-talet till mitten av 1970-talet. SKKs högsta nyregistreringsantal var 1973 med 63 310 valpar. Därefter har den årliga valregistreringen stabiliserats på en nivå mellan 50 000 – 60 000 valpar per år.
- Antalet registrerade raser ökade från drygt 100 1960 till över 300 raser 2015. Tillväxten har varit relativt jämn över perioden med ca 40 nya raser per decennium.
- Medlemstillväxten började öka kraftigt på 1970-talet och accelererade på 1980-talet. Högsta medlemsantalet hitintills var 2007 med 319 352 medlemmar. Idag har medlemsantalet stabiliserats kring 275 000 – 300 000 personer.
- Utställningsdeltagande har konstant stigit fram till 2000-talet för att därefter stabiliseras på en nivå 130 000 – 140 000 starter. Flest deltagare var det 2008 inklusive World Dog Show med 164 240 starter det året.
- Jaktprovsstarter steg kraftigt till början av 2000-talet för att därefter stabiliseras på en nivå kring 30 000 starter. Drygt en tredjedel avser viltspårprov.
- Bruksprovsstarter steg kraftigt till slutet av 1990-talet och var kring 16 000 när de var som flest, för att därefter minska till idag ca 8 000 starter/år.
- Deltagande på lydnessprov steg på motsvarande sätt som bruksproven kraftigt under 1980- och 90-talen för att därefter sjunka med ca 30 % till idag ca 15 000 starter/år.
- Starter i agility och rallylydnad fortsätter att öka mycket starkt och uppgår 2015 till ca 150 000 starter.
- Mentalbeskrivning, MT, MH och BPH, ökade under 1990-talet till bortåt 8 000 – 10 000 årliga beskrivningar för att därefter sjunka något till drygt 8 000 per år.
- SKKs registrering av olika hälsouppgifter, t.ex. HD, AD m.m. har haft en stigande volym till strax efter 2000-talet där volymen har stabiliserats kring 50 000 registreringar per år.

5.1 Valregistreringar

Under 1950-talet var de årliga valregistreringarna kring 16 – 17 000 valpar. Runt 1960 började valregistreringarna stiga påtagligt och ökade från en nivå omkring 20 000 valpar till toppåret 1973 när 63 310 valpar nyregistrerades. Efter 1973 har nivån pendlat mellan 50 – 60 000 årliga registreringar där de stora minskningar som varit företrädesvis sammanfallit med de ekonomiska krisåren i landet på 1990-talet samt på motsvarande sätt åren efter 2008. Samtidigt skedde en stark ökning av valregistreringarna mellan 1998 och 2007 från 47 000 registreringar till 62 000 nyregistreringar.

Den kraftiga ökningen som skedde på 1960–70-talen skapade starka negativa reaktioner i övriga samhället och kraven på olika förbud och restriktioner växte. Det är kanske inte konstigt att rubriken 1975 när SKK kommenterade 1974 års valregistreringar var registreringarna minskar – äntligen!

1960 var antalet registrerade raser ca 110 och hade varit på denna nivå en längre tid. Sedan 1960 har SKK nyregistrerat i snitt 40 nya raser varje decennium till idag över 300 raser.

Svenska folkets intresse för olika raser kan vid en första anblick på den årligen publicerade listan över landets 20 mest populära raser ge bilden av att vara mycket stabilt. I det korta perspektivet är denna reflektion korrekt, förändringen kring en ras popularitet sker normalt förhållandevis långsamt, även om undantag finns.

Gör man en jämförelse mellan 20 i topp-listan 1975 och 2015 framträder förändringarna tydligt:

Raser som kraftigt minskat	1975	2015	Skillnad
Tax, alla varianter	8 175	1 495	– 6 680
Pudel, alla varianter	3 266	1 325	– 1 941
Tysk schäferhund	7 260	1 639	– 5 621
Stövare, all raser	3 482	857	– 2 625
Drever	2 374	698	– 1 676
Boxer	1 983	295	– 1 688
Papillon	1 533	383	– 1 150

Raser som behållit efterfrågan

Labrador retriever	2 601	2 489
Golden retriever	1 611	1 963
Cocker spaniel	1 839	970
Shetland sheepdog	1 265	975
Jämthund	1 046	1 851
Gråhund	1 178	690
Cavalier king Charles spaniel	1 069	890

Raser som ökat kraftigt sedan 1975

Chihuahua, båda hårlagen	229	1 919
Staffordshire bullterrier	13	836
Flatcoated retriever		

Fransk bulldog	236	791
Bichon havanais	194	778
Mops	0	753
	213	737

Av raserna som registrerades 2015 hade

5	raser mer än	1 000 årliga registreringar
116	raser mellan	100-999 årliga registreringar
119	raser mellan	10-99 årliga registreringar
60	raser mellan	1-9 årliga registreringar

De 20 mest populära raserna motsvarade 1975 ca 65 % av antalet registreringar, motsvarande siffra 2015 var ca 41 %.

Antalet registrerade importörer är idag ca 3 500 per år, en siffra som ökat från de drygt 1 000 importörer som registrerades när kravet på karantän för importhundar gällde från de flesta länder.

Andelen registrerade i förhållande till födda hundar har under perioden 1970-2015 legat kring två tredjedelar. En påtaglig förändring har skett under 2000-talet där andelen uppgivna hundar av blandras påtagligt har ökat från ca 15 % till drygt 30 %. Andelen oregistrerade rashundar verkar i motsvarande grad ha sjunkit. Slutsatsen är att hundägarna idag är mer benägna att ange att deras hund är en blandras när de förut angav en ras fast hunden inte hade stamtavla från SKK.

5.2 Medlemsutveckling

5.2.1 Länsklubbar

Medlemsutvecklingen i SKKs avdelningar var mycket försiktig under SKKs första 70 år. 1960 var det ca 15 000 medlemmar i avdelningarna som 1976 blev länsklubbar. Under 1960-talet började medlemsantalet stiga till ca 26 000 år 1976 och 55 000 år 1980. Under 1980-talet kom den kraftigaste ökningen då medlemsantalet i stort sett fördubblades till 100 000. Sedan dess har medlemsantalet i länsklubbarna pendlat mellan 85 000 – 100 000 med en stor följsamhet mot hur utvecklingen har varit för valregistreringarna. Årligen avslutar ca 20 % av medlemmarna sitt medlemskap.

Den kraftiga medlemstillväxten kan i stora stycken tillskrivas att SKK mycket mer systematiskt kom att använda ägarinformationen på ID-märkta hundar för medlemsvärning.

5.2.2 Ras- och specialklubbar

Medlemsutvecklingen inom specialklubbarna började tidigare än för länsklubbarna, redan på 1960-talet. Den har även varit mer utdragen och fortsatte en bit in på 2000-talet för att nu ha stabiliserats på en nivå strax under 200 000 medlemmar, jämfört med 1965 års 20 000 medlemmar.

Även ras- och specialklubbarna har kunnat utnyttja ägarinformation för sin nyrekrytering av medlemmar sedan mitten av 1980-talet och många klubbar har med stor framgång använt denna möjlighet. Ett annat viktigt verktyg för medlemsvärvning är de s.k. gåvomedlemskap som många rasklubbar har. Det innebär att uppfödaren till en valpkull för en låg kostnad kan köpa ett medlemskap i rasklubben till alla sina valpköpare. Förutom denna faktiska nyrekrytering har ett inte oväsentligt antal medlemmar tillkommit genom de organisatoriska förändringar som skett när tidigare inofficiella rasklubbar numera är formellt stadgemässigt anslutna till specialklubben.

Skillnaden i hur många medlemmar en ras- eller specialklubb har av antalet hundägare av rasen skiljer sig mycket stort mellan de olika klubbarna. Det finns klubbar som knappt har lika många medlemmar som rasen årligen registrerar, medan det finns klubbar som har bortåt 6-7 gånger den årliga valregistreringen.

Medlemsgenomströmningen skiljer sig mycket mellan de olika klubbarna, men ett snitt verkar ligga kring att en fjärdedel av medlemmarna inte förlänger sitt medlemskap.

5.2.3 SBK

I detta sammanhang bör SBK nämnas speciellt då klubben förutom ras- och verksamhetsansvar har tagit ett stort ansvar vad gäller att erbjuda valpkurser till nyblivna hundägare.

SBK hade 1960 ca 6 000 medlemmar, som på 30 år ökade till drygt 60 000 medlemmar 1990, för att därefter pendla kring 60-65 000. Samtidigt ökade antalet lokalklubbar från ca 90 till över 300 stycken. Antalet förbundsmedlemmar har minskat inom SBK från 54 000 år 2007 till idag ca 43 000. Samtidigt har antalet delmedlemskap ökat i motsvarande grad dvs. varje medlem är medlem i flera lokalklubbar.

5.2.4 Sveriges Hundungdom, SHU

Sveriges Hundungdom som, när klubben formellt bildades, fick ca 4 000 medlemmar överförda till sig ökade sitt medlemsantal under 80-talet och en bit in på 1990-talet till ca 9 000 medlemmar för att sedan sjunka tillbaka till drygt 7 000 medlemmar.

SCB gjorde 2012 bedömningen att det fanns en eller flera hundar i ca 170 000 hushåll med barn. Om dessa siffror stämmer är ungefär 5 % av hushållen med barn medlem i Sveriges Hundungdom, dock är någon av personerna i hushållet sannolikt medlem i annan hundklubb. Andelen hushåll med hund som är medlem i någon hundklubb är ca 40 % enligt SCB-studien.

5.2.5 Dubbelanslutning av medlemmar

Ras- och specialklubbar har olika organisationsformer. Flera av specialklubbarna som har anslutna rasklubbar har en modell där en enskild person kan vara medlem både i rasklubben och i specialklubben, oftast genom en avdelning till densamma.

För att få en bättre bild över hur stor dubbelanslutningen är har utredningen, med hjälp av SCB, gjort en analys av dubbelanslutning mellan olika medlemsklubbar där SKK administrerar

klubbens medlemsregister samt SBKs medlemmar. Totalt jämfördes ca 190 000 av de 281 000 medlemskapen. Utredningen antar att samma frekvens av dubbelanslutning finns hos de ca 90 000 medlemskap som inte kunnat jämföras och drar därmed slutsatsen att SKKs 281 000 medlemskap representerar ca 200 000 personer.

Klubbarna delades in i sju grupper:

1. Länsklubbar
2. Sällskapshundsklubbar, totalt 28 klubbar t.ex. Mopsorden
3. Klubbar med många aktiva tävlande, totalt 6 klubbar, t.ex. Flatcoated Retrieverklubben
4. Jakthundsklubbar, totalt 13 klubbar, t.ex. Stövarklubben
5. Verksamhetsklubbar, totalt 4 klubbar, t.ex. Agilityklubben
6. Lokala kennelklubbar, totalt 3 klubbar, t.ex. Kalix lokala kennelklubb
7. Svenska Brukshundklubben

Totalt ser dubbelanslutningen ut enligt följande

	Antal unika medlemmar	Läns-klubbar	Sällskaps-hundklubbar	Aktiva raser utifrån hundsport	Jakthund-klubbar	Lokala hundklubbar	Verksamhets-klubbar	SBK	Totalt
Länssklubbar	89 232	-	10 766	4 726	3 699	285	1 933	17 154	38 573
Sällskapshundklubbar	19 292	10 766	-	633	627	66	317	2 512	14 931
Aktiva raser utifrån hundsport	7 939	4 726	633	-	119	35	215	1 862	7 550
Jakthundklubbar	15 944	3 699	627	119	-	17	23	530	5 015
Lokala hundklubbar	658	285	66	35	17	-	27	111	541
Verksamhetsklubbar	3 800	1 933	317	215	23	27	-	2 385	4 900
SBK	51 173	17 154	2 512	1 862	530	111	2 385	-	24 554

I procent innebär ovanstående siffror att dubbelanslutningen av medlemmar i dessa sju grupper är följande:

Länssklubbar	43 %
Sällskapshundklubbar	77 %
Aktiva	96 %
Jakthundar	31 %
Verksamhet mer än	100 %
Lokala kennelklubbar	81 %
SBK	48 %

Utredningen har gjort en bedömning att av SKKs ca 280 000 betalade medlemskap så är uppskattningsvis 80 000 medlemskap dubbel/trippel eller flera medlemskap dvs. totalt är ca 200 000 personer/hushåll medlemmar i SKK-organisationen.

5.2.5 Medlemmarnas socioekonomiska sammansättning

I SCB-studien ingick även en socioekonomisk beskrivning av varje grupp.

Sammanfattningsvis så har alla klubbar utom jakthundklubbarna en andel kvinnliga medlemmar till minst 75 %, medan för jakthundklubbarna är det tvärtom, 75 % män. Mellan 97-99 % av medlemmarna är födda i Sverige eller Norden. Åldersstrukturen skiljer sig tydligt mellan de olika medlemsklubbarna, likaså utbildning medan skillnaden i inkomst är mindre mellan de olika grupperna.

I procent ser sammanställningen ut enligt följande:

%-andelar	Läns- klubb	Sällskap	Aktiva	Jakt	Verksam- het	Lokala	SBK
Andel kvinnor	74	75	77	25	90	80	74
<u>Ålder</u>							
<29	14	13	10	8	19	25	17
30-39	12	13	11	10	15	11	14
40-49	23	23	22	20	23	23	23
50>	51	51	57	62	43	41	47
<u>Utbildning</u>							
Förgymnasial	12	11	9	19	7	11	10
Gymnasiet	49	49	44	52	45	47	47
Eftergymnasial	15	16	18	13	18	15	16
Eftergymnasial > 3 år	22	22	28	15	26	21	21
Okänd	2	1	1	1	3	1	2
<u>Inkomst</u>							
<50	32	32	30	35	26	31	28
50-200	14	15	14	9	15	16	14
200-300	17	17	16	12	20	18	18
300-400	19	19	21	22	22	21	22
>400	17	16	19	22	15	14	17
<u>Födelse-land</u>							
Sverige och Norden	97	97	98	98,5	98	99	97
Europa	2	2	1	1	1	0,5	2
Övriga världen	1	1	1	0,5	1	0,5	1

5.2.5.1 Länsklubbar

Generellt sett är det mycket stor likhet socioekonomiskt mellan medlemmar i länsklubbar och SBK. Den stora skillnaden är längden på medlemskapet i tid – drygt dubbelt så lång för en länsklubsmedlem än för en SBK-medlem, totalt sett.

Dubbelanslutningen av länsklubsmedlemmar i procent är till

SBK 19 % 17 154

Sällskapshundsklubbar	12 %	10 776
Aktiva	5 %	4 726
Jakthundklubbar	4 %	3 699
Verksamhetsklubbar	2 %	1 933
Lokala kennelklubbar	<u>0,3 %</u>	<u>285</u>
	43 %	38 573 av totalt 89 232

Om jämförelsen skulle skett mot alla klubbar inom SKK så är andelen dubbelanslutna länsklubbsmedlemmar uppskattningsvis 45 – 50 000, eller drygt 60 %.

5.2.5.2 Sällskapshundsklubbar

I undersökningen deltog 28 klubbar. Medlemmar i denna grupp klubbar liknar väldigt mycket medlemmarna i övriga klubbar

Dubbelanslutningar i denna grupp är till

Länsklubbar	56 %	10 776
SBK	13 %	2 512
Aktiva	3 %	633
Jakthundklubbar	3 %	627
Verksamhetsklubbar	2 %	317
Lokala kennelklubbar	<u>0,3 %</u>	<u>66</u>
	77 %	14 931 av totalt 19 292

5.2.5.3 Aktiva

I medlemsundersökningen deltog sex klubbar. Medlemmarna i denna grupp avviker mot övriga genom att det finns färre yngre och fler äldre än 50 år. Vidare är andelen med mer än 3-årig eftergymnasial utbildning högre.

Dubbelanslutning i denna grupp är till

Länsklubbar	60 %	4 726
SBK	23 %	1 862
Sällskapshundsklubbar	8 %	633
Verksamhetsklubbar	3 %	215
Jakthundklubbar	1 %	119
Lokala kennelklubbar	<u>0,4 %</u>	<u>35</u>
	96 %	7 590 av totalt 7 939

5.2.5.4 Jakthundklubbar

I undersökningen deltog 13 klubbar. Denna grupp klubbar är den som skiljer sig mest mot de övriga klubbarna. Andelen män som är medlemmar är 75 % dvs. tvärtom mot övriga klubbar. Andelen yngre än 30 år är påtagligt lägre medan gruppen äldre än 50 år på motsvarande sätt är påtagligt högre. Gruppen skiljer sig även genom att ha en större andel medlemmar som har enbart en förgymnasial utbildning samt en lägre andel medlemmar med högskoleutbildning. Denna grupp är det vidare den grupp som generellt sett har högre andel medlemmar som tjänar mer än 400 000 kr/år.

Dubbelanslutningen i denna grupp är till

Länsklubbar	23 %	3 699
Sällskapshundsklubbar	4 %	627
SBK	3 %	530
Aktiva	0,7 %	119
Verksamhetsklubbar	0,2 %	23
Lokala kennelklubbar	<u>0,2 %</u>	<u>17</u>
	31 %	5 015 av totalt 15 944

5.2.5.5 Verksamhetsklubbar

I undersökningen deltog fyra klubbar. I denna grupp är andelen kvinnliga medlemmar högst, 90 %. Har generellt sett lite yngre medlemmar, färre har enbart grundskoleutbildning. Denna grupp har högst andel medlemmar som är dubbel- eller trippelanslutna.

Dubbelanslutningen i denna grupp är till

SBK	63 %	2 385
Länsklubbar	51 %	1 933
Sällskapshundsklubbar	8 %	317
Aktiva	6 %	215
Lokala kennelklubbar	0,7 %	27
Jakthundklubbar	<u>0,6 %</u>	<u>23</u>
Mer än	100 %	4 900 av totalt 3 800

5.2.5.6 Lokala kennelklubbar

I undersökningen deltog tre klubbar. Denna grupp har lite fler kvinnliga medlemmar och en högre andel medlemmar yngre än 30 år.

Dubbelanslutningen i denna grupp är till

Länsklubbar	43 %	285
SBK	17 %	111
Sällskapshundsklubbar	10 %	66
Aktiva	5 %	35
Verksamhetsklubbar	4 %	27
Jakthundklubbar	<u>3 %</u>	<u>17</u>
	82 %	541 av totalt 658

5.2.5.7 SBK

Som tidigare nämnts är det mycket stor likhet socioekonomiskt mellan medlemmar i SBK och länsklubbar. I undersökningen representeras SBK av 51 173 personer och länsklubbarna av 89 232 personer. SBK har angivit medlemsantalet till ca 68 000. Skillnaden är ca 3 500 ungdomsmedlemmar och drygt 14 000 delmedlemskap när en medlem är medlem i flera klubbar som är anslutna till SBK. Av SBKs medlemmar är ca 43 000 så kallade förbundsmedlemmar och betalar den centrala förbundsavgiften på ca 350 kronor.

Dubbelanslutningen till andra klubbar i SKK är

Länsklubbar	34 %	17 154	
Sällskapshundsklubbar	5 %	2 512	
Verksamhetsklubbar	5 %	2 385	
Aktiva	4 %	1 862	
Jakthundklubbar	1 %	530	
Lokala kennelklubbar	<u>0,2 %</u>	<u>111</u>	
	48 %	24 554	av totalt 51 173

En uppskattning av dubbelanslutningen mellan SBK och SKKs övriga klubbar är att, om jämförelsen görs med samtliga klubbar, antalet dubbelanslutna SBK-medlemmar uppgår till ca 30 000, vilket motsvarar 60 %. Därutöver är många SBK-medlemmar anslutna till flera klubbar inom SBK.

5.3 Verksamhet

5.3.1 Utställningar

Hundutställningarna har alltid haft en stor påverkan på SKKs verksamhet. Under lång tid var omfattningen i antalet starter lågt och avelsutvärderingen hade en betydande del av verksamheten. Men redan på 1960-talet gick det att läsa insändare i Hundsport som beklagande noterat det överhettade utställningsklimatet där tävlingsintresset ansågs ha tagit överhanden på avelsintressets bekostnad. Denna debatt har därefter återkommit i lite olika skepnader.

Utställningsdeltagande på SKKs och senare länsklubbarnas utställningar tog fart på 1960-talet och steg från ca 15 000 starter till drygt 90 000 år 2010 för att därefter plana ut. Samtidigt har även den kraftiga ökningen av antalet utställningar stannat av vid ca 40 årliga arrangerade länsklubbsutställningar. Totalt deltog ca 23 000 personer på länsklubbarnas utställningar 2014.

Utvecklingen av startande för ras- och specialklubbar skiljer sig mot länsklubbarna. Deltagarantalet steg från ca 5 000 starter 1960 till drygt 40 000 1990. Därefter har antalet starter på utställning hos ras- och specialklubbar pendlat mellan 40 – 50 000. Det hot som funnits mot utställningsverksamheten har varit utbrott av valpsjuka eller parvovirusutbrott som vid några tillfällen gjort att SKK stängt av all verksamhet under viss tid.

5.3.2 Jaktprov

Jaktprovsverksamheten var länge en stor angelägenhet för SKKs verksamhet men kom i allt större utsträckning att överföras till jakthundklubbarna.

Någon jaktprovsverksamhet i SKKs centrala regi har inte skett de senaste 50 åren.

Deltagarantalet för jaktproven har visat på stadigt stigande anmälningssiffror. Enstaka år har avvikelser på grund av stora snömängder stoppat provverksamheten.

Deltagande i viltspårprov har varit mycket populärt och står idag för ca 1/3 av starterna. Några sammanställningar av hur många som deltagit på jaktprov finns i dagsläget inte.

Resultaten från jaktproven har av ras- och specialklubbarna på olika sätt använts i klubbars avelsarbete för att förbättra rasens jaktliga egenskaper.

Under senare år har SKK i samverkan med andra intresseorganisationer utvecklat testverksamhet för vildsvins- och björnjakt.

2015 skrev SKK och ett antal jakthundklubbar en avsiktsförklaring att utveckla ett jaktprovsadministrativt IT-stöd då de programvaror som klubbarna idag använder har blivit inaktuella och det är kostsamt för enskild klubb att hänga med i den snabba teknikutvecklingen som sker inom IT-området.

5.3.3 Bruksprov

I likhet med många andra verksamheter utvecklades SBKs bruksprovsverksamhet starkt med början på 1970-talet till mitten av 1990-talet då antalet ökade från ca 5 000 starter till över 16 000. Därefter har intresset avtagit och är idag tillbaka på de nivåer som gällde i början av 1970-talet. En av anledningarna är svårigheter att få tillgång till provmarker – därmed följer många bortlottningar. Dessutom har arenasporter som t.ex. agility har lockat över hundägare samt att deltagandet tidigare dominerades av stora grupper män som nu slutat med sitt tävlande.

Antalet tävlande 2014 kan uppskattas till ca 2 500 personer.

5.3.4 Lydnadsprov

Lydnadsproven godkändes som inofficiell tävlingsgren redan 1962. Sporten blev officiell 1972 och uppvisade redan från början ett stort intresse från medlemmarna. Deltagarsiffran steg under 1980-talet till över 20 000 startande och toppåret var 1995 med 26 329 starter. 2014 var det drygt 5 000 personer som tävlade i lydnadsprov.

Sannolikt har den kraftiga ökningen av agilitysporten samt under senare år rallylydnad lockat över deltagare från lydnadsprov och anmälningssiffrorna har nu sjunkit till ungefär 15 000 årliga starter.

Sporten har även lockat till olika former av föreningsbildningar. 1989 fanns t.ex. föreningen *Lydnadsringen* som idag i stort sett ersatts av olika Facebookgrupper som livligt diskuterar olika delar av sporten än dess regelverk.

5.3.5 Agility, rallylydnad, freestyle, m.fl.

Som framgår av redovisningen ovan så ökade intresset för olika verksamheter relativt snabbt. Men med inträdet av agility och under senare år rallylydnad har denna utvecklingstakt avsevärt ökat i tempo. Agilitysporten ökade sina deltagarsiffror nästan med 85 000 från 2000 till 2015. Rallylydnad som godkändes 2011 hade fem år senare nått 30 000 starter. 2014 var det ca 5 000 tävlande var i respektive agility och rallylydnad.

Alla sporter som introducerats visar dock inte samma utvecklingstrender. Freestyle som nu funnits i ca 15 år har fortfarande endast 1 500 starter. Under 1990-talet försökte sporten *flyball* göra entre, men få visade sporten något intresse i vårt land även om den har betydligt större entusiaster i andra länder.

Hundkapp har i huvudsak arrangerats utanför SKKs direkta inflytande. Skälet ligger främst i ett gammalt motstånd mot totalisatorspel. SKK tog dock på sig ett kontrollansvar under perioden 2000-2004 när Svenska Spel öppnade totalisatorspel på hundkapplöpning. Då spelet inte gav den ekonomiska vinst som Svenska Spel krävde avvecklade Svenska Spel sin medverkan 2004. Sporten återgick då till att vara hobbydriven. Inom SKK har dock provverksamheten med *lure coursing* för vinthundar visat ett intresse bland ägare av vinthundar.

5.3.6 Mentalbeskrivning

Inom SBK har olika mentalbeskrivningar utvecklats. De mest frekventa är *Mentalbeskrivning hund, MH* och *Mentaltest, MT*. På uppdrag av KF 2009 utvecklade SKK *Beteende- och Personligbeskrivning Hund, BPH*. Som startades 2012. Intresset att få sin hund mentalbeskriven har varit stabilt och har legat mellan 6 – 9 000 hundar per år. De flesta hundar mentalbeskrivs bara en gång.

Under senare år har SKK lagt ner betydande utvecklingsinsatser på att kvalitetssäkra verksamheten samt utveckla avelstöd som t.ex. index för beteende.

5.3.7 Andel hundar av en årspopulation som deltagit

Utvecklingen av antal starter på utställning, prov eller tävling under åren 2000-2010 visar på en mycket stabil andel mellan 38-43 % av registrerade hundar har minst en start registrerad. Tendensen är dock att andelen sjunker och uppgick 2010 till 22 310 av 57 592 registrerade hundar, eller 38 %.

5.4 Hälsouppgifter

SKK började redan i slutet av 1950-talet att samla kunskap kring ärftliga sjukdomar. Längre dominerades arbetet med att få ner frekvensen av höftledsdysplasi. 1979 fastställdes SKKs regelverk för det vi idag benämner SKKs hälsoprogram.

Sedan dess har systematisk avläsning även skett av hundens armbågar och knän, ögonundersökningar, hjärtstatus, patellastatus samt under 2000-talet ett antal fler och fler molekylärgenetiska tester.

SKKs insamlade data har använts till ett stort antal vetenskapliga studier och som oftast gett berörda rasklubbar och uppfödare mycket god vägledning i arbetet med att minska frekvensen av just ett specifikt problem.

6. Länsklubbar och Länsklubbssuppdraget

SKKs länsklubbar bildades 1976 som ett resultat av SKKs utredning *Hunden i framtiden*. Se slutsatsen från den utredningen på annan plats i detta PM.

Länsklubbarna föregicks av att SKK hade elva avdelningar som inte hade den självständiga roll som länsklubbarna har idag.

De elva avdelningarna var:

Södra avdelningen	Småland-Östergötlands avdelning
Västra avdelningen	Mellansvenska avdelningen
Östra avdelningen	Gävle-Dala avdelningen
Nedre Norra avdelningen	Västerbottens avdelning
Södra Norrbottens avdelning	Norra Norrbottens avdelning
Gotländska avdelningen	

Under perioden 1976 till 1996 bildades de nuvarande länsklubbarna. Den senaste delningen skedde under 1996 när Gävleborgs Kennelklubb delades i två och blev Gästriklands Kennelklubb och Hälsinglands Kennelklubb.

Länsklubbarna ansvarar enligt stadgarna för ett visst geografiskt område. Detta område har främst definierats pragmatiskt och bestämts av vad som funnits mest ändamålsenligt, därför följer de flesta länsklubbar den gräns som respektive län har. Men det finns län som delats i två klubbar, klubbar som följer landskapsgränsen samt att det finns kommuner som förts till annan länsklubb än den de formellt tillhör utifrån länsgränsen. Den gjorda fördelningen skapade diskussion när klubbarna bildades men är idag accepterad. När det idag sker förändringar i någon kommuns länstillhörighet anpassar SKK denna förändring i sin fördelning mellan länsklubbarna.

6.1 Ansvaret för de regionala samhällsfrågorna

Länsklubbarna bildades bland annat för att intensifiera SKKs kontakter med kommuner och län. Under 1960-talet och under 70-talet fanns det en intensiv politisk debatt kring de upplevda kraftiga problemen som den då starkt växande hundpopulationen medförde i bostadsområden och i övriga samhället.

Under 1980- och 1990-talet genomfördes ett flertal nationella kampanjer där länsklubbarna tog ett stort regionalt ansvar, t.ex. *Hunden behövs*, *Hundborgarmärket*, *Hunden – Människans bästa vän*, *Hundens dag*, *Riksbudkaveln* och *Plock upp*. Dessa gemensamma aktiviteter upphörde under 2000-talet p.g.a. sjunkande intresse från klubbarna.

6.2 Utställningsverksamheten – regionkontor

Länsklubbarna hade i början när de bildades en mycket liten ekonomi och byggde i huvudsak sin verksamhet på helt ideella insatser. SKK centralt hade vid denna tid en deltidsanställd person som var placerad utifrån den geografiska uppdelning som avdelningarna hade. Denna personal tillsammans med centralt anställd personal ansvarade för de internationella

utställningarnas genomförande och länsklubbarna hade inledningsvis ansvaret för de nationella utställningarna.

Länsklubbarnas ansvar för genomförandet av de internationella utställningarna ökade och inledningsvis fick länsklubbarna en viss ersättning för detta arbete. I takt med att länsklubbarnas organisation stabiliserades så överfördes hela ansvaret för utställningsverksamheten inklusive det ekonomiska ansvaret till klubbarna i mitten av 1980-talet. Som en konsekvens av detta så avvecklades huvuddelen av SKKs regionkontor då det ekonomiska överskottet från utställningsverksamheten inte längre kunde finansiera kostnaden för kontoren. SKK centralt behöll i ytterligare tio år ansvaret för Göteborgs-, Malmö- och Stockholmsutställningen.

I mitten av 1990-talet överläts hela ansvaret för utställningen i Göteborg och Malmö till respektive länsklubb och samtidigt stängdes de tre kvarvarande regionkontoren i Göteborg, Malmö och Sundsvall. Vid denna tid fanns även en stark uppfattning från en majoritet av länsklubbarna att tre av klubbarna hade otillbörlig nytta av att ha ett regionkontor inom sitt område. Idag har SKK centralt kvar hela det administrativa och ekonomiska ansvaret för Stockholmsutställningen – *Stockholm Hundmässan* tidigare benämnd *Stora Stockholm*.

Under 1990-talet etablerades flera samverkansprojekt rörande utställningar mellan länsklubbarna som t.ex. 5 x Summer Dog Show som sedan i olika former återkommit under 2000-talet.

För att stödja länsklubbarna tog SKK i samarbete med hundfoderföretaget Pedigree fram en utställningspool i mitten av 1980-talet som var i bruk i ca 10 år. Poolen innehöll i princip en komplett utrustning av bord, stolar, ringstolpar etc. som behövs för en större utställning. I mitten av 1990-talet utvecklade SKK ett IT-stöd för utställningsadministration, *Katalog för PC*, som senare kompletterats med webbanmälan för utställning med ekonomiskt stöd från Länsklubbsuppdraget.

6.3 Regional informationsverksamhet

För att öka länsklubbarnas möjlighet att arbeta med regionala informationsinsatser så föreslog organisationsutredningen 1983 (begärd av KF) att länsklubbarna skulle få en större andel av medlemsavgiften än tidigare. Denna fördelning har sedan dess fortlöpande beslutats om vid varje Länsklubbsfullmäktige med ett fast belopp per klubb och en rörlig del.

Hur den regionala informationen har organiserats och vad den getts för ekonomiska och personella resurser skiljer sig stort mellan länsklubbarna. En bidragande orsak är avsaknaden av en mer detaljerad uppdragsbeskrivning då förslag till en sådan har avvisats av klubbarna då man velat vara fri att själv forma sin verksamhet inom klubbens geografiska område.

6.4 Lokala kennelklubbar

För att stimulera till ökad lokal verksamhet samt även möjliggöra anslutning av lokala kennelklubbar så öppnades 1985 möjligheten för länsklubbar att bilda eller ansluta lokala kennelklubbar.

De första spåren om önskemål att bilda lokal kennelklubb hittar man redan 1984 när den inofficiella föreningen Nyköpings-Oxelösunds Kennelklubbs medlemmar bildas. Under samma period bildades ett flertal fria hundklubbar som sökte samverka med länsklubben.

Utvecklingen av bildandet av lokala klubbar skedde inledningsvis i några länsklubbar för att under de senaste åren åter öka något. 2016 har 13 av 25 länsklubbar en eller flera lokala kennelklubbar varav sex klubbar har tre till sju lokala klubbar.

6.5 Otydlighet – SKK – Länsklubb

När länsklubbarna bildades var avsikten att de skulle få samma ställning som specialklubbarna. Detta gäller t.ex. för hur klubbarnas representation på KF beräknas, även om man redan 1975 beslutade att länsklubbarna skulle samlas strax innan KF och ha ett eget "lilla KF" och behandla gemensamma frågor.

Vid flera av de tidigare organisationsöversyner som gjorts har aspekten att SKK och länsklubbarna är synonyma med varandra framförts till skillnad mot specialklubbarna där det är en mer tydlig koppling till att man just är med i en ras- eller specialklubb. T.ex. skrev verksamhetskommittén 1995 att SKKs officiella organisation är föga känd och därmed råder idag en begreppsförvirring mellan i första hand vad SKK är och vad en länsklubb är.

Olika åtgärder har gjorts under åren med t.ex. profilerade medlemskort, länsklubbsspalter m.m. utan att denna sammanblandning mellan vad som är SKK respektive länsklubb gått att minska.

6.6 Utveckling av medlemsantal och deltagande på länsklubbstävlingar

Årtal	Medlemsantal	Antal stambok-förda resultat	Antal utställningar	Anmälda hundar
1975	43 600	23 400	15	Uppgift saknas
1980	55 000	31 100	19	Uppgift saknas
1985	70 700	53 900	29	Uppgift saknas
1990	99 500	51 100	33	67 200
1995	93 300	60 900	34	Uppgift saknas
2000	88 700	66 000	38	Uppgift saknas
2005	98 700	77 400	35	94 800
2010	99 400	91 500	35	111 000
2015	87 500	85 800	38	103 400

Som framgår skedde en fördubbling av medlemsantalet i länsklubbarna under 1980-talet. Medlemsantalet sjönk sedan under 1990-talet när Sverige befann sig i en besvärlig

ekonomisk situation. 2000-talet har uppvisat en uppgång på ca 10 000 medlemmar för att sedan 2008 åter minska med ungefär samma antal. Till skillnad mot medlemsutvecklingen har antalet anmälda hundar till utställning långsiktigt visat på en ökning.

En viktig bidragande orsak är att antalet genomförda utställningar har ökat för att under senare år stabiliseras på ca 40 utställningar per år.

6.7 Länsklubbarnas ekonomiska utveckling

Som nämnts tidigare hade länsklubbarna inledningsvis begränsade ekonomiska förutsättningar. Vid länsklubbsfullmäktige 1983 beslutades att väsentligt öka länsklubbarnas andel av medlemsavgiften för att kunna finansiera ett ökat regionalt ansvar för t.ex. informationsverksamhet. Det som dock haft största betydelse för länsklubbarnas ekonomi är att klubbarna fått överta hela det ekonomiska ansvaret för de nationella och internationella utställningarna.

Verksamhetskommitténs slutbetänkande 1995 gjorde följande konstaterande, *”det samlade överskottet i länsklubbarna har ökat kraftigt och uppgår idag till ca 10 miljoner kronor.”* Länsklubbarna var väldigt tydliga i sina krav på att vara ekonomiskt fristående och att respektive klubbs ekonomiska förvaltning ska diskuteras och beslutas inom respektive klubbs ordinarie sammankomster. Kommittén valde att inte lägga något förslag om den framtida nivån på kapitaluppbyggnad men ville dock uppmana klubbarna till en fortsatt debatt i dessa frågor t.ex. om en gemensam utställningsfond ska bildas istället för att varje klubb bildar sin egen fond.

Utvecklingen har sedan 1995 inneburit en fortsatt stark kapitaluppbyggnad och länsklubbarnas sammanlagda egna kapital uppgår idag till ca 32 miljoner kronor. Skillnaden är dock stor mellan klubbarna rörande respektive klubbs ekonomiska situation. Länsklubbarnas gemensamma omsättning är idag ca 50 mnkr/år.

6.8 SKKs uppdrag för länsklubbarna

SKKs och länsklubbarnas stadgar reglerar till viss del hur samverkan mellan SKK och länsklubbarna ska ske. SKK ska bl.a. uppbära klubbarnas medlemsavgift, förse medlemmar med SKKs tidskrift Hundsport etc.

I början av 1990-talet skapade de ekonomiska relationerna mellan SKK och länsklubbarna en starkt infekterad debatt. Orsaken var brist på transparens och kunskapsbrister i hur relationen var reglerad. En bidragande orsak var sannolikt även att SKK behövde placera en betydande del av SKKs kapital som insatsmedel i den då färdigställda kontorsfastigheten Möllan, som samägdes med Svenska Jägareförbundet. Sverige drabbades av en mycket djup ekonomisk kris för denna typ av fastigheter vid denna tid (1991).

I början av 1990-talet har SKKs uppdrag för länsklubbarna kompletterats med ett civilrättsligt avtal där länsklubbarna har företrätts av Länsklubbsfullmäktige.

Även om uppdraget kan vara svårt att i alla delar förstå har den kritik som fanns i början av 1990-talet i princip helt försvunnit. Detta tack vare avtalskonstruktionen samt sannolikt även

att den samlade ekonomiska utvecklingen inom länsklubbarna varit mycket positiv och att även Länsklubbsuppdraget i huvudsak haft en positiv utveckling.

SKKs uppdrag för länsklubbarna omsätter idag ca 40 mnkr/år. Det innebär att den totala omsättningen för all länsklubbsrelaterad verksamhet uppgår till ca 90 mnkr/år (50 + 40 mnkr).

6.9 Hundsport

Tidningen Hundsport har alltid varit mycket central kanal för SKK att sprida kunskap och information. Detta faktum gäller fortfarande fast möjligheten att genom nätet sprida information tillkommit sedan mitten av 1990-talet.

I verksamhetskommitténs rapport 1995 framgår att *"Tidskriften Hundsport är en viktig del av såväl PR som information inom SKK."* Kommittén diskuterade att flytta det ekonomiska ansvaret för Hundsport från länsklubbarna till KF, men valde att inte föreslå detta i slutrapporten.

Hundsport ägs formellt av SKK som därmed bland annat utser ansvarig utgivare.

Fram till 1975 fick medlemmar i SKKs avdelningar Hundsport medan medlem i specialklubb inte fick tidningen. När begreppet länsklubb infördes 1976 fick samtliga länsklubbsmedlemmar tidningen. Från mitten av 1980-talet har även medlemmarna i Sveriges Hundungdom fått tidningen som en medlemsförmån.

Hundsports ekonomi fanns länge med som en del i den ekonomi som KF beslutade om. Den bröts ur mer tydligt från den budget som KF beslutade om under 1990-talet, för att sedan enbart fastställas av Länsklubbsfullmäktige. Ett skäl till detta var de oklarheter som uppstod kring det ekonomiska ansvaret för när specialklubbarna motionerade till KF och önskade att Hundsport skulle bevaka specialklubbsverksamheten lika ingående som det beslutats om för länsklubbarna genom reportage från utställningar, utställnings-PM, informationsspalter m.m.

Men det faktum att Hundsport är SKKs officiella organ för all verksamhet samtidigt som frågor om inriktning och ekonomi i princip enbart diskuterats och beslutats av länsklubbarna skapar fortfarande oklarheter om vad som gäller och är sannolikt starkt bidragande till att många medlemmar fortfarande uppfattar sig vara medlemmar i SKK och inte i den specifika länsklubben.

6.10 Övrig samfinansiering

SKKs informations- och juridiska rådgivning samt delar av utställningsverksamheten har sedan länsklubbarna bildades varit samfinansierad. Från 1976 till mitten av 1980-talet inkluderades mycket av den verksamhet som under denna tid successivt överfördes till länsklubbarna i SKKs budget t.ex. regionkontor, internationella utställningar m.m. När uppdraget från länsklubbarna blev mer formaliserat, först benämnt *SKKs Förvaltningsuppdrag åt länsklubbarna*, för att sedan byta namn till *Länsklubbsuppdraget* så blev det en mer tydlig delning av den del av SKKs ekonomi som rör länsklubbarna och den

del som berör hela SKK. För att reglera över- och underskott för Länsklubbsuppdraget skapades en post inom ramen för SKKs balansräkning benämnd *Länsklubbsfond, 1993*.

Länsklubbarna har fattat beslut vid varje fullmäktigemöte kring den budget som presenterats av CS samt även beslutat om olika typer av utvecklingsprojekt. T.ex. så medverkade länsklubbarna till att utveckla IT-stödet för utställningsadministrationen. Under senare år har länsklubbarna bistått med finansieringen av att uppfödarna kunnat få Hundsport Special kostnadsfritt och satsningen på marknadsföring av köpahund.se, utvecklandet av nya webbplatser för länsklubbarna m.m.

6.11 Nuläge

Länsklubbarnas samlade ekonomi är idag mycket bra. Arbetsgruppen bedömer att denna del av SKK-organisationen är den som är ekonomiskt starkast.

Totalt omsatte länsklubbarna 2014, ca 53 miljoner och redovisade en vinst på ca 0,5 mnkr. Av omsättningen är mer än 90 % hänförligt till utställningsverksamheten.

Det totala kapitalet i länsklubbarna var den 31 december 2014 ca 32 miljoner, varav drygt 31,5 mnkr fanns i likvida tillgångar. Skillnaden mellan klubbarna är dock stor, från drygt 200 kr/medlem till över 1 200 kr/medlem i balanserat kapital.

Länsklubbsuppdraget uppvisar 2015 ett underskott på en miljon som i huvudsak beror på sjunkande medlemsintäkter som inte har kunnat kompenseras med motsvarande kostnadsbesparingar. I budgeten för 2016-2017 har ett flertal kostnadsreduceringar vidtagits för att få budgeten i balans, bl.a. minskas sidantalet i Hundsport med 200 sidor/år.

Länsklubbarnas medlemsutveckling har sedan 2008 varit i en nedåtgående spiral där antalet medlemmar sjunkit från 101 000 till 87 500.

Deltagandet på utställningarna har däremot legat kring strax över 100 000 anmälda hundar, varav ca 85 % kommer till start.

6.12 Länsklubbar – styrkor och svagheter

Styrkor

Stor frihet att utforma sin verksamhet

Möjlighet att arrangera drygt 40 årliga utställningar över tid mycket stort ekonomiskt överskott

Svagheter

Länsklubbens ansvar rörande den regionala/lokala verksamheten är helt överlåten till klubben att utforma

Den geografiska uppdelningen har inte följt med i den utveckling som sker i övriga samhället

Gediget utbud av kurser till utställningsfunktionärer och uppfödare i hela landet

Möjligheter

Bli den naturliga samlingspunkten i regionen för hundfolk

Hot

Långvarigt sjukdomsutbrott kan orsaka betydande ekonomiska förluster

Vissa klubbar bygger upp stora börsplaceringar i stället för verksamhet

Risk för vårdslös spekulation eller bedrägligt agerande från enskild förtroendevald

6.13 Länsklubbsuppdraget – styrkor och svagheter

Styrkor

Civilrättsligt reglerat i stadgar och avtal.

Kunnat visa en uthållighet ekonomiskt

Svagheter

Dålig kännedom om gällande avtal hos styrelser

Olika prioriteringar mellan SKK och länsklubbarna i de områden som samfinansieras t.ex. Hundsport Special

Verkar cementera uppfattningen att SKK och länsklubb är synonymt med varandra

Möjligheter

Möjliggör samfinansiering av investeringar

Hot

Omtanke om den egna länsklubben går före helheten

SKK slutar prioritera medlemsvärning åt länsklubbarna

7. Jakthundar och jakthundklubbar

Som framgått på annan plats bildades SKK för att förbättra jakthundraserna. Även de först anslutna specialklubbarna hade en tydlig inriktning mot jakt- och jakthundar.

För att belysa den inriktning på SKKs verksamhet och som gällde långt in på 1950-talet kan följande exempel ges och som avser registrering av jakthundsraser.

Årtal	Jakthundar	%	Övriga raser	%	Totalt
1893	160	86	26	14	186
1958	11 721	56	9 341	44	21 062
2014	Ca 19 000	38	Ca 32 000	62	50 968

7.1 Historiska undersökningar

7.1.1 Studie av jakthundar 1975

I samband med organisationsutredningen 1975 skrev Svenska Jägareförbundets jaktvårdskonsulent, Malcolm Wallerstedt, en ingående beskrivning av jakthundsstammen i Sverige vid denna tidpunkt.

Antalet jägare i landet var 270 000. Av jägarna hade nästan 90 % jagat med hund senaste året. Bedömningen var att det fanns minst 160 000 jakthundar. Fördelningen av jakthundarna var att 73 % var drivande hundar, 19 % älghund, fågelhund 6 % och grythund 2 %. Ser vi till SKKs registreringssiffror 1975 så var fördelningen:

Drivande	53 %
Älghundar	14 %
Fågel	29 %
Gryt	3 %

Det som främst skiljer sig är antalet registrerade fågelhundar i förhållande till den bedömning som Wallerstedt gjorde.

Vid studien 1975 bedömdes att drygt 26 000 hundar årligen omsattes och nya hundar tillfördes. Totalt registrerades 1975 ca 23 000 hundar av jakthundsraser. Om man från dessa hundar tog bort de som inte användes till jakt så fanns även då ett underskott mellan jägarnas behov av nya hundar och de antal hundar som registrerades i SKK. En bedömning som jag idag kan göra är att ca två tredjedelar av de hundar som användes i jakten hade stamtavla från SKK.

Antalet medlemmar i SKKs jakthundklubbar var 1975 ca 23 000. Antalet genomförda jaktprov var 1975 336 med 7 026 starter, varav 4 464 blev prisbelönta. Utredningen underströk jaktprovets betydelse för att förbättra aveln och därmed kvaliteten på hundar och uppmanade klubbarna att öka jaktprovsvksamheten.

7.1.2 SIFO 1998

Vid SIFO-undersökningen 1998 angav ca 25 % att deras hund användas till jakt. Skulle omräknat innebära att det fanns ca 150 000 hushåll vars hund på ett eller annat sätt användes till jakt.

7.2 SKKs engagemang i jaktfrågor

SKKs engagemang i de jaktliga frågorna har så gott som alltid varit kopplat till möjligheten till användandet av hunden i jakten.

För att möjliggöra träning och provverksamhet har SKK sedan fler decennier haft dispens från gällande jaktlagstiftning för att kunna bedriva sin organiserade träning och provverksamhet för jakthundar.

I nära samarbete med andra organisationer har verksamheten för att bygga upp kunskap kring vildsvinsförvaltning och då inte minst användandet och säkerheten för hundar inom denna jaktform. På motsvarande sätt har en verksamhet byggts upp kring björnjakten.

Andra områden som SKK engagerat sig i genom omfattande skrivelser, uppvaktningar m.m. är rovdjursförvaltningen, fjälljakten samt rent generellt jaktlagstiftningen i de delar som rör hund.

Antalet jaktprov har stadigt vuxit och inkluderande viltspårprov som idag står för ungefär en tredjedel av alla jaktprovstarter har det totala antalet genomförda starter årligen stigit till 30 000, varav drygt 20 000 är samma typ av provverksamhet som 1975.

Antalet medlemmar i jakthundklubbarna har på samma sätt som övriga specialklubbar ökat. I de mera renodlade specialklubbarna för jakthundar fanns 2014 ca 33 000 medlemmar och om man inkluderar en uppskattning medlemmar i SSRK, Taxklubben och Terrierklubben med jaktligt intresse så är bedömningen att mellan 40 – 50 000 av medlemmarna i ras- och specialklubbar har ett aktivt jaktintresse och använder hund i praktisk jakt.

7.3 Svenska jakthundsägare

7.3.1 Inledning

Som ett led i Organisationsutredningen har en fördjupad studie gjorts av den svenska jakthundsägargruppen.

Bakgrunden är att någon djupare analys av denna del av hundägarkollektivet inte skett av SKK sedan mitten av 1970-talet.

7.3.2 Hur många jägare finns det i Sverige?

Något exakt svar går inte att få, men följande fakta och uppgifter finns:

- Antal personer som löst jaktkort och är boende i Sverige var 2015 260 000
- Av dessa var ca 7 % kvinnor (drygt 18 000)
- 474 000 svenskar har vapenlicens, av dessa har drygt hälften löst jaktkort
- Svenska Jägareförbundet har ca 155 000 medlemmar, varav 13 500 kvinnor (8,8 %)

- Jägarnas Riksförbund har ca 35 000 medlemmar
- Ca 8 500 personer tar jägarexamen per år, ökning bland yngre, kvinnor och lite äldre män. Tendensen är dock minskat antal prov.
- Enligt SIFOs mätningar jagar mer än 500 000 personer någon gång under året. Dock ca 250 000 endast några få dagar.

Slutsatsen är att någonstans mellan 300 000 – 500 000 personer jagar någon gång under året och drygt hälften, ca 250 000 mera regelmässigt.

7.3.3 Hur många jakthundar och jakthundsägare finns det i Sverige?

SKK fick möjlighet av Svenska Jägareförbundet att ställa frågor till ca 6 000 medlemmar i förbundet. Tillsammans med SKKs registreringstatistik mellan åren 2006-2015 samt Jordbruksverkets ägaruppgifter på ID-märkta hundar per november 2016 kan vi göra följande bedömningar:

Totalt kan antalet jakthundar uppskattas till 135 000-165 000 ägda av ca 80-100 000 hushåll.

Jakthundstyper	Antal hundar	Antal hushåll
Ställande	35-40 000	20-23 000
Drivande	25-40 000	20-23 000
Kortdrivande	20-25 000	12-15 000
Stående fågelhundar	15 000	8-10 000
Apporterande	20 000	10-12 000
Stötande	7 000–10 000	4 000-6 000
Grythund	8 000-10 000	4 000-5 000
Skällande fågelhundar	4 000	3 000-3 500
Eftersökshundar*)	1 000	1 000
Totalt	ca 135-165 000	82 000–100 000

*) Av jägarkåren så anger ca 10 ggr flera än 1 000 hundar att de har en eftersökshund och detta stämmer väl med antalet kontrakterade eftersökshundar som är anslutna till Viltolycksrådet. Men det är ett flertal olika raser som används som eftersökshundar, och den siffran som här anges är de mer renodlade eftersöksraserna.

Av enkäten till Svenska Jägareförbundets medlemmar kan man dra slutsatsen att ca 85 % av svenska jakthundar är rashundar och resten är olika korsningar. Störst andel hundar utan stamtavla finns sannolikt bland de drivande/stötande hundarna med en tydlig inriktning mot jakt på vildsvin. Nedan framgår kommentarer kring de olika jakthundstyperna mer i detalj.

7.3.4 Anslutningsgraden till SKK

Som tidigare nämnts torde minst 85 % av våra jakthundar ha en stamtavla från SKK. Det är främst bland drivande hundar och spaniels som en lägre andel hundar med stamtavla verkar finnas.

Av hushållen som äger en jakthund bedöms anslutningsgraden till en jakthundsklubb ligga kring 40 %.

7.3.5 Jägarnas uppfattning om svenska jakthundar

SKK fick möjlighet att skicka en enkät per mejl till ca 5 800 medlemmar i Svenska Jägareförbundet. Av dessa var knappt 800 mejladresser inaktuella innebärande att drygt 5 000 mejl kom fram.

Tyvärr blev svarsfrekvensen sämre än den vi haft på andra enkäter, ca 23 % eller 1 127 svar mot de övriga där vi haft kring 40 % svar. Förutom en lägre svarsfrekvens än önskvärt har vi även några faktorer som bör beaktas vid tolkningen av svaren. Kvinnor har i större omfattning än i jägarkollektivet svarat, ca 20 % kvinnor mot ca 8,8 % som är medlemmar i Svenska Jägareförbundet. Vidare är det en relativt hög andel av de svarande som tagit sin jägarexamen de senaste fem åren, ca 22 %. Dessutom verkar jakthundsägare i större utsträckning än icke jakthundsägare ha svarat.

Det som är speciellt glädjande att notera är jägarnas mycket höga uppskattning av kvaliteten på svenska jakthundar, det gäller såväl jakthundsägare som jägare som inte äger någon hund. Bland båda dessa grupper graderas kvaliteten på jakthundar generellt till ca 4,8 på en 6-gradig skala.

Vad gäller jaktupplevelsen anges att hunden betyder 5,7 på en 6-gradig skala och bland icke hundägare är uppfattningen 5,1 av 6,0. Den höga jaktupplevelsen kan förklaras med den positiva upplevelsen man får när man hör hunden driva i skogen, kunna följa en fågelhunds arbete etc. Men även tryggheten av att veta att man har tillgång till en bra hund som kan hjälpa till vid t.ex. en skadeskjutning.

Väldigt få svarande har angett siffror 1, 2 eller 3 på frågan om jakthundars kvalitet idag eller betydelse av hunden för jaktupplevelsen.

Både jägare med hund och jägare utan hund lånar in hund/bjuder in hundförare med hund för att kunna bedriva jakt i stor utsträckning. Ja, ofta eller ibland svarar ca hälften av jägarna.

Jägare som svarat på enkäten jagar helst

Högvilt	51 %
Småvilt	33 %
Fågel	13 %
Predatorer	3 %

7.3.6 Jämförelse mellan jakthundsägare beroende på om hunden har en stamtavla eller inte

	Ägare/rashund	Ägare/blandras	Ägare/båda
Antal svar	586	72	57
Hur mycket betyder hunden för din jaktupplevelse? <i>6-gradig skala</i>	5,7	5,3	5,7
Hur många hundar av jakthundstyp har du? <i>Antal</i>	1,8	1,3	2,6
Hur många jakt dagar har du med din hund/dina hundar per jaktår? <i>Dagar</i>	31	25 ¹⁾	33
Vad jagar du helst? %			
Småvilt	36	29	28
Högvilt	44	62 ²⁾	49
Fågel	18	6	17
Predatorer	2	3	5
Vilken uppfattning har du generellt om jakthundens kvalitet i Sverige? <i>6-gradig skala</i>	4,7	4,5	4,7
Händer det att du lånar in hund/bjuder in hundförare med hund för att kunna bedriva jakt? % -andel som svarat ja/ofta/ibland	45	34	35
Vilket år tog du jägarexamen? %	16	28	21
<i>Andel som tagit mellan 2010-16</i>			
Är du medlem i en hundklubb? <i>Ja %</i>	84	20	68
Har du deltagit på utställning med din hund? %	68	5	52
Har du deltagit på jaktprov med dina hund? <i>Ja %</i>	59	8	32
Har du deltagit i någon kursverksamhet med hund förutom valpkurs? <i>Ja %</i>	66	43	63
Är du aktiv förtroendevald inom SKK genom t.ex. rasklubb? %			
<i>Ja</i>	13	0	2
<i>Nej, men har varit</i>	8	3	9

<i>Nej, det är jag inte och har aldrig varit</i>	79	97	89
Vad är viktigt vid val av jakthund?			
Andel som svarat mycket viktigt/viktigt i %			
<i>Att hunden fungerar bra i familj</i>	98	99	95
<i>Hundens mentalitet</i>	98	97	96
<i>Att hunden förväntas jaga bra</i>	94	75	100
<i>Förväntad storlek</i>	45	35	42
<i>Förväntat hårlag</i>	37	23	32
<i>Priset på hunden</i>	15	25	12

¹⁾ Kanske kan förklaringen finnas i att flera rashundar är rådjursrena och får användas under en större del av jaktåret.

²⁾ Förklaringen finns sannolikt i den höga andel korsningar som finns rörande jakt på vildsvin.

7.3.7 Ägare av rashund

- Gruppen domineras av personer som tog sin jägarexamen på 1980-1990-talet, ca 60 %
- Ägargruppen är i hög utsträckning medlem i en hundklubb, har deltagit i hög utsträckning på utställning, jaktprov samt i kursverksamhet
- Ca 20 % av gruppen är eller har varit föreningsaktiv inom SKK
- Hunden har en stor betydelse för jaktupplevelsen, jagar mer än en månad i snitt med hunden och lånar gärna in/bjuder in andra hundägare till sin jakt
- Gruppen jagar helst som jägarkollektiv i stort utom att jakt på fågel är mera vanligt än bland jägare överlag

I stort sett samtliga grupper av ägare svarar på frågan vad som avgjorde valet av hundras i följande ordning:

1. Rasens jaktsätt passar mig
2. Rasens personlighet passar mig
3. Har haft rasen tidigare
4. Rasens utseende tilltalar mig
5. Har vänner/bekanta som har rasen

7.3.8 Ägare av en blandrashund

- Gruppen har en hög andel personer som nyligen tog sin jägarexamen, 28 % de senaste 6 åren
- Gruppen äger i snitt färre hundar, uppfattar hunden vara av lägre betydelse för jaktupplevelsen än bland andra hundägare. Gruppen jagar i snitt ca 1 vecka kortare per år med hund

- Jakt på högvilt dominerar och jakt på fågel är ovanligt.
- Gruppen har ingen eller mycket lite deltagande i verksamhet som arrangeras inom ramen för SKK i t.ex. jakthundklubb.
- Gruppen deltar vidare i lägre andel än övriga hundägare i hundkurser
- Gruppen använder sin hund i huvudsak som ställande eller drivande hund och i viss mån till eftersök
- En intressant notering är att ca 20 % av gruppen som äger en blandras svarar på frågan om varför man köpte en blandras att man inte anser sig äga en blandras
- Gruppen har väsentligt lägre krav på att hunden förväntas jaga bra än bland andra jakthundsägare

Bland de ägare som har en blandras eller äger både en rashund som blandras svarar i stort samtliga grupper av ägare på frågan vad avgjorde att du köpte just den blandningen?

1. Rasblandningens jaktsätt passar mig
2. Anser inte att man har en blandning
3. Blandningens personlighet
4. Blandningens utseende tilltalar mig
5. Andra skäl än de vi angivit som svarsalternativ
6. Har vänner/bekanta som haft samma blandning
7. Har haft blandningen förut

7.3.9 Ägare av både rashund och blandras

- Gruppen har generellt sett flera hundar än övriga
- Gruppen består i större utsträckning av kvinnor som bor på landet än i de två övriga grupperna
- Gruppen har en lägre andel som är medlemmar i en hundklubb samt deltagit på utställning eller jaktprov samt är eller har varit föreningsaktiva inom SKK. Det är dock ingen skillnad mellan denna grupp och ägare av en rashund vad gäller om man har deltagit i kursverksamhet med sin hund

7.3.10 Uppfattningar som inte skiljer sig åt mellan de olika ägargrupperna

- Jakthundsägare överlag har en lika syn på jakthundens kvalitet i Sverige, ca 4,7 på en 6-gradig skala.
- Att hunden måste fungera i familjen samt dess mentalitet rankas högt av alla. Detsamma gäller synen på föräldradjuren att de ska vara hälsundersökta samt bra jakthundar.
- Kraven på uppfödarna rankas ungefär lika mellan de olika grupperna.

Vad som är viktigt vid val av uppfödare och individ är väldigt lika gällande samtliga undergrupper:

Val av uppfödare: viktigt eller mycket viktigt har i procent svarat:

1. Att uppfödarna registrerar hundarna i SKK. Gäller även bland blandrasägare(!) även om skillnaden i denna undergrupp är liten, 71 %
2. Uppfödarnas prov- och tävlingsmeriter, 48 %

3. Att uppfödarna kan hjälpa mig med träningsråd, 25 %
4. Att uppfödarna bor i närheten, 9 %

Val av individ:

1. Att föräldradjuren är hälsoundersökta, 91 %
2. Att föräldradjuren är bra jakthundar, 91 %
3. Att hundarnas härstamning är känd, 79 %
4. Föräldradjurens prov- och tävlingsmeriter, 60 %
5. Att jag kan starta hundar på prov/tävling om jag vill, 57 %

7.3.11 Jämförelse mellan ägare av olika jakthundstyper

	Ställande	Drivande	Kortdrivande	Apporterande	Stående fågelhundar	Gryt	Eftersök	Stötande	Skällande fågelhundar
Antal svar	227	221	151	107	104	65	55	48	20
Hur mycket betyder hunden för din jaktupplevelse, 6-gradig skala	5,8	5,8	5,6	5,3	5,7	5,5	5,5	5,3	5,6
Hur många hundar av jakthundstyp har du? Antal	2,2	2,0	1,8	2,1	2,0	2,2	2,2	1,8	2,2
Hur många jakt dagar har du med din hund/hundar per jaktår? Dagar	34	35	32	25	31	29	34	28	36
Vad jagar du helst?									
Djurslag	Högvilt	Småvilt	Högvilt	Fågel	Fågel	Högvilt	Högvilt	Småvilt	Fågel
%	85	63	51	41	68	46	45	52	55
Vilken uppfattning har du generellt om jakthundens kvalitet i Sverige? 6-gradig skala	4,8	4,7	4,5	4,4	4,9	4,6	4,4	4,8	4,7
Händer det att du lånar in hund/bjuder in hundförare med hund för att bedriva jakt?	35	46	57	48	37	42	42	48	20

%-andel som svarat
ja/ofta/ibland

Vilket år tog du jägarexamen?	16	17	17	31	11	22	16	19	15
-------------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Andel som tagit mellan
2010-2016.

Är du medlem i en hundklubb? Ja %	78	84	75	83	82	84	79	64	84
-----------------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Varav i ras- eller specialklubb? Ja %	52	56	45	42	55	48	45	31	60
---------------------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----

	Ställande	Drivande	Kortdrivande	Apporterande	Stående	Gryt	Eftersök	Stötande	Skällande
--	------------------	-----------------	---------------------	---------------------	----------------	-------------	-----------------	-----------------	------------------

Har du deltagit på utställning med din hund? Ja %	70	70	47	49	71	58	69	44	55
---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Har du deltagit på jaktprov? Ja %	51	49	44	64	72	49	62	40	35
-----------------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Har du deltagit i någon kursverksamhet med hund förutom valpkurs?	57	57	67	88	79	63	78	71	60
---	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Har du rashund med stamtavla?

Ja %	76	84	72	81	91	77	82	77	70
------	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Nej	12	5	17	6	2	6	14	13	10
-----	----	---	----	---	---	---	----	----	----

Både och	12	11	11	13	7	17	4	10	20
----------	----	----	----	----	---	----	---	----	----

7.3.11.1 Ställande raser

Raser	SKK 2006-2015	Jordbruksverket
1. Jämthund	17 489	15 607
2. Norsk älghund grå	6 962	7 073
3. Östsibirisk laika	2 214	1 683
4. Västsibirisk laika	1 338	531
5. Karelsk björnhund	1 322	1 006
6. Svensk vit älghund	759	626
7. Hälleforshund	576	714
8. Norsk älghund svart	203	190
9. Rysk-Europeisk laika	<u>94</u>	<u>42</u>
	30 987	27 475

Enkäten från Jägareförbundets medlemmar är sannolikt lite missvisande då denna grupp medlemmar har svarat i lägre utsträckning.

- Andelen registrerade hundar i SKK är ungefär 75 % i denna grupp
- Antalet jakthundar i denna grupp torde ligga kring 35-40 000
- Antalet hushåll som äger en ställande hund kan uppskattas till 20-23 000
- Ca 50 % av ägarna svarar att de är medlem i ras- eller specialklubb samt ca 20 % uppger att de är medlem i en länsklubb
- Medlemmar i Svenska Älghundklubben, SÄK, är totalt 9 800
- Drygt 70 % av hundarna har ställts ut medan 50 % gått på jaktprov
- Ca 60 % har gått på någon typ av kurs med sin hund och arrangör är i lika hög omfattning privata företag som Jägareförbundet. En fjärdedel av kurserna har arrangerats av ras- eller specialklubb eller annan hundklubb
- Ägarna av en ställande hund värderar hunden mycket högt för sin jaktupplevelse och anser att vi har en hög kvalitet på jakthundar i landet
- Jagar i snitt 34 dagar med sin hund/hundar och äger i genomsnitt 2,2 jakthundar.

7.3.11.2 Drivande raser

Raser	SKK 2006-2015	Jordbruksverket
Blandras	?	?
1. Wachtelhund ¹⁾	4 490	4 930
2. Finsk stövare	4 266	3 585
3. Hamiltonstövare	3 090	3 793 ²⁾

4. Schillerstövare	1 241	1 255
5. Smålandsstövare	673	840
6. Schweiziska stövare, alla varianter	570	512
7. Slovensky kopov	535	439
8. Russkaja gontjaja	276	118
9. Plott	246	191
10. Gotlandsstövare	141	128
+ 18 olika raser	<u>459</u>	<u>323</u>
	15 987	16 112

¹⁾ Wachtelhund och korsningar med denna ras är svår att exakt gruppera i den nomenklatur som SKK använder. I SKKs jakthundsbroschyr beskrivs rasen som skogens mångsysslare. Den driver rådjur, vildsvin och annat klövvilt samt eftersöker och apporterar på land och vatten.

²⁾ Hög andel oregistrerade i SKK

Noterbart är att Jordbruksverket har ca 700 fler registrerade hamiltonstövare än SKK.

Enkäten från Jägareförbundets medlemmar är svår att tyda då andelen som svarat att de har en drivande hund är ungefär densamma som för gruppen ställande hundar, samtidigt som antalet registrerade hundar i såväl SKKs som Jordbruksverkets register motsvarar ungefär hälften. Osäkerheten finns att bedöma hur många korsningar av wachtelhundar det finns.

Bland de som svarat anger 84 % att de har en hund med stamtavla från SKK och 11 % att de har både en med och en utan stamtavla.

Av enkäten från Svenska Jägareförbundets medlemmar torde andelen blandraser vara störst i denna grupp och då bland annat olika korsningar med wachtelhund. Samtidigt är korsningar med wachtelhund svåra att placera i rätt jakthundskategori.

- Bedömt antal drivande hundar i jakt 25 000-40 000.
- Antal hushåll som äger en drivande hund kring 20-23 000
- Antal medlemmar i de aktuella klubbarna 11 000, ca 50 % anslutningsgrad, ca 25 % anger att de är medlemmar i SKK länsklubb
- Drygt 70 % av hundarna har ställts ut samt att ca 50 % gått på jaktprov.
- Ca 60 % har gått på någon typ av kurs med sin hund och arrangör är i lika hög omfattning privatföretag som Jägareförbundet. En fjärdedel av kurserna har arrangerats av ras- eller specialklubb eller annan hundklubb
- Ägare av drivande hundar värderar hunden mycket högt för sin jaktupplevelse och anser att vi har en hög kvalitet på jakthundarna i landet
- Gruppen jagar i snitt 35 dagar med sin hund/hundar och äger i genomsnitt 2 hundar.

- Det finns idag två klubbar som har som mål att utveckla sina hundar som består av fyra olika korsningar med wachtelhund. Mer information finns på www.sydspetsklubben.se och www.sydspets.se

7.3.11.3 Kortbenta drivande raser

Raser	SKK 2006-2015	Jordbruksverket
1. Tax, alla varianter	15 736	19 016 ¹⁾
2. Drever	6 532	6 106
3. Beagle	2 847	3 194
4. Petit basset griffon vendeen	2 302	2 269
5. Basset fauve de bretagne	1 144	748
6. Basset hound	870	531 ²⁾
7. Basset artisien normand	449	430
8. Griffon nivernais	175	54
9. Grand basset griffon vendeen	138	86
+ två olika raser	<u>26</u>	<u>29</u>
	30 219	32 463

¹⁾ Hög andel oregistrerade taxar, ca 50 % av taxarna bedöms användas till jakt

²⁾ Sannolikt används en mindre del till jakt

- Andelen aktiva jakthundar i denna grupp bedöms till ca 20-25 000
- Antalet hushåll som äger en kortdrivare kan uppskattas till 12-15 000
- Medlemsantalet i de aktuella klubbarna är drygt 12 000. Sett till hela populationen och då främst den stora andelen taxar som inte används till jakt är anslutningsgraden ca 50 %. Ägare av kortdrivande hundar har en tydligt lägre anslutningsgrad än övriga jakthundsägare
- Noterbart är att drygt var femte tax saknar stamtavla
- Gruppen är den bland jakthundsägare som har lägst andel som deltagit på utställning eller jaktprov
- Gruppen har till två tredjedelar deltagit i någon kursverksamhet med sin hund och här dominerar de privata arrangörerna
- Denna grupp lånar in hund/bjuder in hundförare med hund för att kunna bedriva jakt i högst utsträckning bland alla olika grupper av jakthundsägare
- Gruppen har både en lite högre uppfattning av betydelsen av hunden för jaktupplevelsen och kvaliteten på hundarna än flera av de andra ägarna av andra jakthundstyper
- Gruppen jagar i snitt en månad med hund och har i genomsnitt 1,8 hund.

7.3.11.4 Stående fågelhundar

Raser	SKK 2006-2015	Jordbruksverket
1. Irländsk röd setter	3 573	3 092 ¹⁾
2. Korthårig vorsteh	2 405	2 465
3. Strävårig vorsteh	2 078	2 113
4. Kleiner münsterländer	1 688	1 527
5. Engelsk setter	1 684	1 624 ²⁾
6. Pointer	1 491	1 295
7. Gordon setter	1 267	918
8. Weimaraner, alla hårlag	882	787
9. Stabijhoun	745	662
10. Breton	666	541
+ 14 olika raser	<u>1 315</u>	<u>1 118</u>
	17 754	16 142

¹⁾ Ca 50 % bedöms användas till jakt

²⁾ Ca 50 % bedöms användas till jakt

- Andelen aktiva jakthundar i denna grupp bedöms till ca 15 000
- Antalet hushåll som äger en stående fågelhund som används i jakt kan uppskattas till 8 000 – 10 000
- Antalet medlemmar i de aktuella klubbarna är drygt 5 200, ca 60 % är anslutna. Ca 25 % av ägarna anger att de är medlemmar i SKK länsklubb
- Irländsk setter och engelsk setter bedöms ca 50 % användas till jakt.
- Denna grupp ägare har generellt sett ett högt deltagande med sin hund på utställning, jaktprov och i kursverksamhet. Arrangör av kurserna är i lika omfattning specialklubben som privat företag. Svenska Jägareförbundet har i denna grupp mycket liten andel, ca 5 % mot övriga ca 35 %.
- Ägarna tog sin jägarexamen i stor utsträckning på 1980-1990-talet. Färre har tagit examen de senaste sex åren i förhållande till de övriga grupperna
- Andelen hundar som har en stamtavla från SKK är klart störst i denna grupp
- Ägare av stående hundar värderar hundar mycket högt för sin jaktupplevelse och anser att vi har en hög kvalitet på jakthundar i landet
- Jagar i snitt en månad om året med sin hund/hundar och äger i genomsnitt 2 hundar

7.3.11.5 Apporterande raser

Raser	SKK 2006-2015	Jordbruksverket
-------	---------------	-----------------

1. Labrador retriever	23 323	25 871
2. Golden retriever	20 911	22 953
3. Flatcoated retriever	8 908	7 372
4. Nova scotia duck tolling retriever	3 795	3 874
5. Curly coated retriever	468	347
6. Chesapeake bay retriever	<u>184</u>	<u>140</u>
	57 589	60 557

- Andelen jakthundar i denna grupp bedöms med utgångspunkt av enkäten bland Jägareförbundets medlemmar till ca 20 000
- Andelen hushåll som äger en apportör har uppskattats till ca 10 000-12 000
- Andelen medlemmar i de aktuella klubbarna är ca 25 000, dvs. en anslutningsgrad kring 35-40 %. Inom SSRK finns en hög andel dubbelanslutningar. Andel medlemmar i SSRKs retrieverklubbar uppgår till ca 12 500. Det innebär att ca 25 % av retrieverägarna är medlemmar i en rasklubb. Drygt 30 % av ägare av en apportör bland de som svarat anger att de medlem i SKK länsklubb.
- I denna grupp är andelen personer som är med i annan hundklubb 12 % högre än i andra grupper, förutom ägare av stötande hundar. Förklarar sannolikt anslutning till Jaktretrieverklubben och Jaktspanielklubben
- Generellt sett används inte huvuddelen av hundarna i de numerärt stora raserna till jakt. Bland labrador bedöms ca 1/3 användas till jakt.
- Den klart högsta andelen bland de som svarat som tagit sin jägarexamen 2010-2016 finns i denna grupp, 31 %
- Drygt hälften av hundarna har ställts ut. Två tredjedelar har gått på jaktprov och 9 av 10 har deltagit i någon form av kurs med sin hund. Som arrangör dominerar privata företag, ca 50 % följt av ras- och specialklubb, 20 %, annan hundklubb 20 % och minst andel har Jägareförbundet, 13 %.
- Gruppen har i förhållande till andra ägargrupper av andra jakthundstyper en lägre uppfattning om hundens betydelse för jaktupplevelsen eller om jakthundarnas kvalitet i landet.
- Denna grupp ägare jagar minst av alla grupper med sin hund/hundar, ca 25 dagar. Äger i genomsnitt 2,1 hund.

7.3.11.6 Stötande hundar

	Raser	SKK 2006-2015	Jordbruksverket
1.	Cocker spaniel	11 865	10 547
2.	Engelsk springer spaniel	6 918	7 519 ¹⁾
3.	Welsh springer spaniel	3 729	2 913

4. Amerikansk cocker spaniel	3 504	2 867
5. Clumber spaniel	358	211
6. Field spaniel	304	171
7. Irländsk vattenspaniel	66	68
8. Sussex spaniel	<u>21</u>	<u>25</u>
	26 765	24 321

¹⁾ Sannolikt många jaktspaniel registrerade i JSK men inte i SKK

- Andelen jakthundar i denna grupp bedöms med utgångspunkt av enkäten bland Jägareförbundets medlemmar till ca 7 000 – 10 000
- Andelen hushåll som äger en jagande spaniel har uppskattats till 4 000-6 000
- Antalet medlemmar i SSRKs spanielklubbar är ca 3 300, dvs. endast mellan 10-15 % är med i en rasklubb. Denna grupp jakthundsägare är den som har den lägsta anslutningsgraden till SKK, 64 %.
- Generellt sett används huvuddelen av spaniels inte till jakt. Sannolikt är många så kallade jaktspaniels registrerade i Jordbruksverket som engelsk springer spaniel eller cocker spaniel
- Andelen ägare som är med i annan hundklubb är 10 % och förutom sannolikt medlemskap i Jaktspanielklubben.
- Drygt 40 % av hundarna har ställts ut eller gått på jaktprov. Sju av tio har deltagit i någon form av kurs med sin hund. Som arrangör dominerar privat instruktör eller annan hundklubb. Både ras- och specialklubb som Jägareförbundet har en liten andel som arrangör av kurser för denna grupp
- Ungefär en fjärdedel av ägarna har en blandras
- Ägare av stötande jakthundar värderar inte på samma sätt som andra hundens betydelse för jaktupplevelsen
- Jagar i snitt knapp en månad om året med sin hund/hundar och äger i genomsnitt 1,8 hund

7.3.11.7 Grythundar

Raser	SKK 2006-2015	Jordbruksverket
<u>Raser som till stor andel används till grytjakt</u>		
1. Tysk jaktterrier	2 538	2 090
2. Parson russell terrier	1 884	2 016
3. Släthårig foxterrier	<u>1 437</u>	<u>1 357</u>
	5 859	5 463

Raser där det finns grythundar

1. Tax	15 736	19 016
2. Jack russell terrier	8 763	21 870
3. Border terrier	<u>5 231</u>	<u>5 508</u>
	29 730	46 394

- Andelen hundar som används till grytjakt har med utgångspunkt från enkäten bland Jägareförbundets medlemmar bedömts till 8 000-10 000
- Andelen hushåll som äger en grythund har uppskattats till ca 4-5 000
- De aktuella raserna används i flera olika jaktformer
- Drygt 50-60 % av hundar har deltagit på såväl utställning som jaktprov
- Sex av tio har gått på kurs med sin hund och inom denna grupp är Jägareförbundet störst arrangör, tätt följd av privatföretag. Ras- och specialklubb står endast för 17 %
- Många av ägarna har hundar såväl med stamtavla som utan. Det innebär samtidigt att denna ägargrupp har lite fler hundar, 2,2 st. än jakthundskollektivets 1,8 hund.

7.3.11.8 Skällande fågelhundar

	Raser	SKK 2006-2015	Jordbruksverket
1.	Finsk spets	2 475	2 619
2.	Norrbottenspets	<u>1 404</u>	<u>1 563</u>
		3 879	4 182

- Av enkäten till Jägareförbundets medlemmar kan antalet hundar som används till denna jaktform uppskattas till 4 000
- Antalet hushåll som äger en skällande fågelhund kan uppskattas till 3-3 500
- Medlemsantalet i specialklubben är ca 1 700, dvs. ca 50 % av hushållen som äger en skällande fågelhund är medlem i specialklubben.
- Det är få svarande i denna grupp, 20 st. och därför svårt att dra några speciella slutsatser

7.3.11.9 Eftersökshundar

	Raser	SKK 2006-2015	Jordbruksverket
1.	Bayersk viltspårhund	565	349
2.	Alpländische dachsbracke	481	299
3.	Hannoveransk viltspårhund	121	80
4.	Steirische rauhaarbracke	<u>1</u>	<u>0</u>
		986	728

- I enkäten till Jägareförbundets medlemmar svarar ca 8-10 000 medlemmar att de har en eftersökshund, dvs. många andra raser används till eftersök förutom de mera renodlade experterna. Mest frekvent finns dessa raser bland de ställande, drivande, kortdrivande och apportrande raserna.
- Specialklubben har ca 400 medlemmar, dvs. ca 50 % anslutningsgrad
- Både andelen som deltagit på utställning som jaktprov är ungefär en tredjedel. Har en hög andel som deltagit på kurs med sin hund och här är det främst privata arrangörer som anordnar kurser och resterande delas av specialklubb och Jägareförbundet
- Till Nationella Viltolycksrådet är drygt 5 000 jägare anslutna, dessa har ca 10 500 hundar

8. Andra kennelklubbars utveckling

8.1 Utveckling i de Nordiska kennelklubbarna

Generellt rapporterar de nordiska kennelklubbarna ungefär samma trender vid de två årliga möten som hålls inom ramen för Nordisk Kennelunion. Det finns dock påtagliga skillnader som är av mer fundamental karaktär.

8.1.1 Finland

I Finland bor ca 5,5 miljoner människor mot Sveriges ca 10 miljoner. Finska Kennelklubben registrerar årligen ca 45-50 000 valpar, det vill säga nästan samma antal som SKK. Konkret innebär det att Finland har såväl fler hundar per invånare som en högre andel rashundar. Vidare har Finland i relativa termer fler jakthundar än Sverige. På motsvarande sätt har FKK ett högre deltagande i olika verksamheter samt att medlemsantalet i FKK överstiger 50 % av de hundägande hushållen.

Organisatoriskt liknar FKK SKK med självständiga specialklubbar och distrikt som kan jämföras med SKKs länsklubbar.

FKKs medlemstidning ges ut i två utgåvor, en huvudtidning samt en utgåva som riktar sig mot jakthundägare. Vid samtal med företrädare för FKK anges att man har en jaktedition med en upplaga kring 35 000 som en viktig orsak till att FKKs distrikt har ca 150 000 medlemmar mot SKKs länsklubbar på 90 000. Ett annat skäl är att åtkomst till vissa av FKKs e-tjänster kräver medlemskap.

8.1.2 Danmark

Dansk Kennel Klub, DKK, är den klubb i Norden som har klart lägst andel registrerade hundar och medlemsantal. Exempelvis registrerar DKK knappt 20 000 valpar årligen mot Finlands ca 50 000 och Norges ca 25 000. De tre länderna har i stort sett samma befolkningsantal, ca 5 miljoner per land.

DKK skiljer sig vidare markant mot SKK genom att t.ex. medlemmar i specialklubbar inte har samma tillgång till e-tjänster som DKKs medlemmar i deras "kretsar" = länsklubb. Det gäller bland annat DKKs motsvarighet till SKKs Hunddata och Avelsdata.

DKK arrangerar själv sina stora alla-raser-utställningar med hjälp av sitt kansli. Kretsarnas huvudsakliga verksamhet är valpkurser och annan utbildning, mindre utställningar och mentalbeskrivningar samt arbete med allmänna regionala hundfrågor.

Val till DKKs styrelse sker genom en valprocedur där samtliga medlemmar i kretsarna kan rösta på sin kandidat.

DKKs fullmäktigemöte brukar i regel inte pågå mer än några timmar under en helgdag.

8.1.3 Norge

Verksamhetsmässigt har Norsk Kennel Klub (NKK) en högre andel rashundar, medlemmar och deltagande än DKK men lägre än både SKK och FKK. NKK har sedan ca 10 år tillbaka ett

grundmedlemskap och till NKK är drygt 73 000 personer anslutna och de löser ca 93 000 medlemskap, se kapitel 10.2. Totalt sett är andelen medlemmar i NKK ca 20 % av de norska hushåll som äger hund.

NKKs regioner liknar geografiskt mycket av SKKs organisation med länsklubbar. Den stora skillnaden är att regionerna har en väldigt liten egen verksamhet, exempelvis arrangerar NKK centralt utställningarna och inte regionerna. Detta har lett till problem som redovisas i detalj i 8.1.4.

8.1.4 Norsk Kennel Klub, NKKs, värdering av sin organisation, september 2016

NKK har under senaste året gjorde en utvärdering av sin organisation beroende på brister som noterats främst mellan NKK centralt och dess elva regioner (motsvarande SKKs länsklubbar) samt även en akut likviditetskris som uppmärksammandes 2014.

Bristerna i NKKs regioner har bland annat lett till att ansvaret för NKKs utställningar har återförts till NKK centralt efter att ha varit delegerat till regionerna.

NKKs regioner är elva till antalet och har ca 23 000 medlemmar. Spannet är mellan 500 – 3 300 medlemmar.

De två huvudmandaten som utvärderingsgruppen haft har varit:

1. Uppnå större engagemang i de organisatoriska frågorna
 - a. Hierarki eller organisationsmodell är huvudverktyget
 - b. Undersöka om organisationen ska gå i en riktning att bli ett intresseförbund
2. NKK behöver alla hundägare som medlemmar. Fördelen med detta är
 - a. Mer intäkter
 - b. Mer politiskt inflytande
 - c. Större rekrytering till ras- och lokalklubb
 - d. Bättre hundvälfärd hos välutbildade hundägare
 - e. Undersöka om NKK ska tillåta direktmedlemskap eller etablera en sidoorganisation för de som inte önskar delta i klubbverksamhet

Diverse slutsatser utredningen gör

- NKK har haft en ökning av deltagare i sina olika verksamheter. (Not: liknar SKKs siffror med stark ökning på t.ex. agility, dock med skillnaden att NKK ökar kraftigt på bruksprovsstarter).
- NKKs ekonomi har vänt från kraftiga underskott 2013-2014 till överskott genom mycket kraftiga kostnadsbesparingar samt i stort sett stoppad IT-utveckling
- Besökare på NKKs webbsida stiger på motsvarande sätt som SKKs
- Till skillnad mot verksamhetssiffran sjunker medlemsantalet svagt - ungefär motsvarande SKKs siffror

NKKs arbetsgrupp gör en allmän reflektion att NKK inte är i fas med tiden.

- Antalet hundar har i Norge ökat med 25 % de senaste 10 åren. NKKs siffror har varit stabila, dvs. inte ökat i takt med hur antalet hundar ökat i samhället

Arbetsgruppen ställer i sin rapport följande fråga flera gånger:

- Är blandrashundar och deras ägare egentligen välkomna eller inte i våra klubbar och på våra aktiviteter?

Arbetsgruppen konstaterar:

- NKK har NOX-register = ungefär som SKKs tävlingslicens
- NKKs aktivitetsklubbar (lokala hundklubbar) har många medlemmar som äger blandrashundar
- NKKs målparagraf säger att man är ett förbund för hundintresserade i Norge och att man ska tillvarata hundens och hundägandets intressen i Norge

Arbetsgruppen konstaterar att NKK är väldigt otydlig i sitt förhållande till blandrashundar och deras ägare gällande om de är välkomna eller inte. Denna oklarhet skadar NKK och gör NKK otydlig för andra intressenter.

Arbetsgruppen uppskattar att 80 % av klubbens medlemmar har hund som en del av sin och sin familjs liv utan att vara speciellt engagerade i NKKs arbete eller aktiviteter. De resterande 20 % är de som är aktiva och deltar på utställningar, prov, tävlingar är uppfödare m.m. Det är denna grupp som kräver mest av NKKs administration på olika nivåer, och som ställer krav som ökar klubbens kostnader.

Arbetsgruppen konstaterar att ju mer NKK tappar i medlemstal, desto svårare kommer det att bli att kunna tillgodose de krav som den aktiva delen (ovan 20 %) av medlemskåren ställer. Vidare kommer det att bli allt svårare att vara hundarnas och hundägarnas talesperson i Norge.

I NKK har det uppenbarligen byggts upp spänningar i organisationen genom att man t.ex. bildat en jaktsektion. Arbetsgruppen ser en risk om det byggs upp flera sektioner t.ex. en utställningssektion. Kan exempelvis leda till en ökad grad av professionalitet till skada för den hobbyinriktning hundsporten idag har.

De spänningar som finns i NKK har lett till ett starkt ökat antal anmälningar från klubbar och medlemmar som måste behandlas av administrationen eller NKKs styrelse eller kommittéer.

Arbetsgruppen har rörande medlemsvärvning listat ett antal faktorer:

• Omdömet om NKK	En fråga som ligger obesvarad är om NKK jobbar för alla hundar eller bara rashundar
• Medlemsfördelar	Fler o fler ställer frågan – what's in it for me?
• Social identitet	Vad eller vem vi talar om för andra vilka vi är

Arbetsgruppen summerar och gör följande konklusioner:

- NKK bör ta en bred debatt för vem NKK ska vara till för
- NKKs nuvarande organisationsmodell med många kommittéer/arbetsgrupper som är direktvalda ökar spänningen inom NKK. Arbetsgruppen föreslår att NKK ska följa SKKs

modell där en CS-ledamot leder varje kommitté och arbetsgruppen leds av en kommittéledamot samt att inga direktval sker.

- Nuvarande modell i NKK för val till kommittéer kräver att ett klarläggande sker angående vilka som arbetar i kommittéerna, vilka uppdrag man har och hur man ser på framtiden.
- Regionorganisationens problem är att de bara representerar de aktiva 20 % av medlemmarna vilket innebär en legitimitetsbrist för de man säger sig tala för
- Finns inom NKK en oklarhet kring arbetsfördelningen mellan NKKs administration och styrelse, regionerna och klubbarna. Kansliet och styrelsen får allt som oftast skulden för misstag som sker.

8.1.4.1 För- och nackdelar med NKKs regionorganisation

8.1.4.1.1 Styrka

- Ökar samordningen av aktiviteter och etablering av lokala kursutbud inom väldefinierade geografiska områden
- Möjliggör rekrytering av bra representanter för NKK för lokala frågor
- Regionerna har en möjlighet att bli hörda i NKKs styrelse

8.1.4.1.2 Svagheter

- Allt fler väljer att engagera sig i de lokala klubbarna istället för regionerna
- Allt svårare att kunna rekrytera personer med rätt kompetens
- Nuvarande modell ökar byråkratin och bidrar till en ökad polarisering inom NKK samt i relation till de lokala klubbarna. Intentionerna att regionerna ska bidra till en ökad demokrati och engagemang har inte uppnåtts

8.1.4.1.3 Hot

- Dagens organisation är mycket personberoende och därför väldigt sårbar
- Ökade särintressen leder till interna konflikter och skadar regionens rykte
- Svaga regioner tappar förtroendevalda till de lokala klubbarna

8.1.4.1.4 Möjligheter

- Är möjligt att förbättra dagens organisationsstruktur genom bland annat skapa goda arenor för regionalt engagemang. Vidare bör ett större lokalt engagemang stödjas.

De förslag som läggs fram är:

- NKKs administration måste bli starkare
- Tydliggör om NKK är till för alla hundägare eller inte
- Möjliggör för hundägare att bli direktanslutna medlemmar utan krav på klubbengagemang

Rapporten ska presenteras och beslutas om på NKKs fullmäktige i november 2016.

8.2. Andra kennelklubbar i Europa

Hur de europeiska kennelklubbar har valt att organisera sig skiljer sig väldigt mycket och är i många stycken en reflektion av de olika synsätt och kulturer som finns kring föreningslivet i olika länder.

8.2.1 Tyskland

Tyska Kennelklubben, VDH, har en avsevärt mindre andel av hundägandet anslutet än de nordiska kennelklubbarna. I Tyskland bor över 80 miljoner människor. Totalt registreras dock inte fler än 80 000 valpar per år i Tyskland och i klubbar anslutna till VDH.

VDHs stora egna verksamhet är arrangerandet av de större utställningarna. Det innebär att VDHs kansli har knappa 30 personer anställda. All valpregistrering sker i rasklubbarna. Vidare förbjuder den tyska grundlagen VDH att enbart godkänna en klubb per ras. Det innebär att i vissa raser finns det upp till tio rasklubbar med varsin stambok. Det kan delvis förklara varför de raser som VDH har rasansvar för oftast har en stor uppdelning i färg, storlek, hårlag och även tävlan om cert/CACIB.

8.2.2 Storbritannien

The Kennel Club, KC, är världens äldsta kennelklubb och mycket traditionstyngt i sin formella organisation.

Verksamhetsmässigt och inriktning på kennelklubbens arbete visar på mycket stor överensstämmelse med de nordiska kennelklubbarna.

Totalt bor ca 65 miljoner människor i Storbritannien. KC registrerar årligen över 200 000 hundar. Andelen hundar per invånare är högre än i Sverige. Det innebär att KCs registrerande andel av födda hundar i landet kan uppskattas till ca 30-35 %.

I likhet med VHD godkänner KC flera klubbar per ras. Arbetet kring raser sker i speciella organ, council, som ger förslag till beslut till KC i olika rasspecifika frågor.

I KC är mindre än 1 500 personer medlemmar. För att bli medlem måste du dels rekommenderas av minst två befintliga medlemmar samt formellt bli invald. På KCs kansli i London finns i vissa delar en tydlig prägel av klassisk engelsk klubb med egen matsal och sällskapsrum för medlemmarna.

8.2.3 Frankrike

Franska Kennelklubben, SCC, liknar SKKs organisation i stora stycken. Hundpopulationen i Frankrike är nästan dubbelt så hög som i Sverige. Det innebär att Frankrikes befolkning på ca 65 miljoner människor äger nästan 7 miljoner hundar. SCC registrerar årligen strax över 200 000 valpar och är i detta sammanhang likvärdigt med KC.

SCCs regelverk är mycket mer nationalistiskt än t.ex. SKK. Det innebär t.ex. att för vissa utmärkelser som championat måste franska domare döma för att championatet ska bli giltigt.

Under senare år har samverkan mellan SKK och SCC påtagligt fördjupats genom bland annat samarbetet i International Partnership for Dogs, se kapitel 14.3.

9. SKKs kansli och dess utveckling

Kansliets personal har sedan 1984 ökat i antal och kansliets interna organisation har anpassats efter de behov som uppstått.

En annan tydlig trend är att tjänster med enklare och mer rutinmässiga uppgifter i stora delar har ersatts med rutiner som har ett större IT-stöd samt att mera av arbetsinsatsen numera sköts av medlemmarna själva. Samtidigt har andelen högskoleutbildad personal som har en mer expertorienterad roll ökat och då inte minst från 1990-talet och framåt.

9.1 Personalkostnader – utveckling i förhållande till några nyckeltal

	Ekonomisk omsättning mnkr	Personal-kostnad mnkr	Antal an-ställda	Kostnad/ anställd kr	Omsättning/ anställd	Personal-kostnad/ omsättning
1984	22	8,4	43	195 000	511 000	38 %
1994	70	17,1	60	285 000	1 169 000	24 %
2004	95	22,9	63	364 999	1 587 000	24 %
2014	126	39,0	70	557 000	1 801 000	31 %

9.2 Kansliets ledningsorganisation har utvecklats enligt följande:

Till mitten av 1970-talet	Generalsekreterare
1975-1980	Generalsekreterare, kanslichef samt gruppchefer
1980-1995	VD samt vice VD (adm. chef) samt gruppchefer
1995-2010	VD, tre avd. chefer (verksamhet/media/administration samt några gruppchefer)
2010 →	VD och åtta avd. chefer (administration, avel/hälsa, marknad, medlem/ägarregister, IT, juridik, registrering, tävling/utbildning)

Kansliets interna organisation förändras kontinuerligt och för att belysa detta har en jämförelse gjorts av personalsammansättningen 1995 i förhållande till 2015:

9.3 Avdelningar som ökat sin bemanning:

	1995	2015	Notering
Tävling/Utbildning	5	12	• Flera kommittéer tillkommit

			<ul style="list-style-type: none"> • Ökat ansvar för att ge information per telefon eller webb, när SKKs Informationsavdelning avvecklades • Nya arbetsuppgifter, t.ex. doping, oacceptabelt beteende • Jaktexpert • Etablering av digitala kurser
IT	3	10	<ul style="list-style-type: none"> • Kraftigt ökat IT-stöd till verksamheten • Nya elektroniska tjänster • Stort behov av SKK-anpassad IT-utveckling • Huvuddelen av programmering sker av egen personal
Marknad	4	10	<ul style="list-style-type: none"> • Utvecklat skk.se • Väsentligt ökad mängd informationsmaterial • Mera foto och film
Medlem	4	9	<ul style="list-style-type: none"> • Säljer idag medlemsadministration till 50 klubbar • Ökat antal ägarregistrerade hundar och katter
Avel/Hälsa	5	7,5	<ul style="list-style-type: none"> • Administration av röntgenbilder minskat från fem till två p.g.a. IT-stöd och rationalisering • Experter inom genetik, avel, beteende • Veterinär anställd • Flera kommittéer tillkommit
Juridik	3	6	<ul style="list-style-type: none"> • Fler kommittéer • Kraftigt ökad ärendemängd • Ökat behov av juridisk rådgivning • Väsentligt fler kennelkonsulentbesök

9.4 Avdelningar som minskat eller avvecklats

	1995	2015	Notering
Valregistrering/ registrering av tävlingsresultat/ utställning	16	8	<ul style="list-style-type: none"> • Administration av utställning avvecklats och ersatts av IT-stöd samt outsourcing till externa bolag • Resultatregistrering sker idag i stort sett helt digitalt från klubbarna • Rationaliseringar • Nya arbetsuppgifter, köpahund.se, championatfrågor
Informationsavdelning/regionkontor	12	0	<ul style="list-style-type: none"> • Regionkontoren har stängts • Informationsgivning sker idag genom skk.se, IT-tjänster samt att viss personal flyttats till tävling, juridiska och valregistrering
Hundsport, medlemsannonser	1	0	<ul style="list-style-type: none"> • Radannonser är borttagna i och med lanseringen av köpahund.se

9.5 Oförändrade avdelningar

	1995	2015	Notering
VD stab	3	4	<ul style="list-style-type: none"> • Prestalesperson anställd
Administration (ekonomi, personal, post, växel)	8	8	<ul style="list-style-type: none"> • Oförändrat behov • Omsättningsökning har kunnat hanteras med nya IT-lösningar

**Totalt antal
anställda** **64** **75**

Idag 2015 har ca 35 av tjänsterna krav på högskole- eller universitetsutbildning, ca 40 har krav på gymnasieutbildning. Om en jämförelse görs med 1995 var antalet högskole- eller universitetsutbildade ca 15 personer. Det är inom IT, avel/hälsa, juridik och marknad som personal med högre utbildning anställts de senare 20 åren.

9.6 SKKs klubb tjänster

SKKs olika klubb tjänster där klubbarna mot ersättning kan köpa olika tjänster av SKK har utvecklats de senaste 25 åren. Idag finns nedanstående till försäljning:

- Katalog för PC, ca 60 klubbar köper denna tjänst
- Webbanmälan till utställning, ca 50 klubbar köper denna tjänst
- Administration av medlemsregister, länsklubbar, Sveriges Hundungdom och ca 60 ras- och specialklubbar köper denna tjänst
- SKKs klubb försäkring, ca 425 klubbar är anslutna

Under 2015 har SKK tecknat avtal med ett antal jakthundklubbar att utveckla ett jaktprovsadministrativt IT-stöd.

10. SKKs kommunikation

SKKs två främsta historiska kommunikationskanaler har varit stamboken samt Hundsport.

Stamboken gavs ut årligen till början av 1960-talet då utgivningen lades ned av ekonomiska skäl. Den återuppstod i annan form 1985 när Hundsport Special började ges ut med sex nummer per år. Den innehöll i princip samma information som den tidigare stamboken. När SKK öppnade IT-tjänsten *Hunddata* avvecklades denna form av Hundsport Special och vi fick en helt digitaliserad stambok.

10.1 SKKs tidningar

Hundsport har alltid varit SKKs primära kanal för kommunikation med medlemmarna. Vid flera tillfällen historiskt har tanken förts fram att även specialklubbarna ska få tillgång till tidningen. Fram till 1960-talet hade tidningen en stark kunskapsprägel inom avel och uppfödning, rapport från SKKs utställningar samt jaktprov. Under flera decennier diskuterades det kring hundskattens användande eller framför allt inte användande för hundverksamhet. Tidningen följde i varje nummer även utvecklingen kring valpsjukeutbrott som var ett ständigt gissel för all hundsport.

Under 1960 förändrades tidningens innehåll och började mera få formen som ett medlemsmagasin för den allt större gruppen medlemmar som hade hund i huvudsak som sällskap. Denna utveckling accelererade under 1970-talet till den form som Hundsport har idag. Den förändring som framför allt skett är att bevakningen av länsklubbsutställningar och länsklubbsverksamhet har ökat mycket påtagligt.

Medlemmarna i Sveriges Hundungdom får Hundsport som medlemsförmån sedan 1980-talet.

Hundsport ägs formellt av SKK. Tidningens innehåll och ekonomi har sedan Länsklubbsuppdraget formaliserades 1993 i huvudsak diskuterats med länsklubbarna då tidningen finansieras med en del av medlemsavgiften som tillhör länsklubben. Uppfattningen att SKKs officiella tidning borde få en annan inriktning har från tid till annan framförts.

Hundsport Special började ges ut 1985 och innehöll som ovan redogjorts för i huvudsak att all data som registrerades dagligen på SKKs kansli. Tidningen var när den startade finansierad genom prenumeration och hade upplaga på ca 3 000. 2010 beslutade CS att tidningen – som då utvecklats till en viktig kunskapspridare av avels- och uppfödarfrågor – skulle bli en kostnadsfri medlemsförmån för anslutna SKK-uppfödare med möjlighet för andra att prenumerera på tidningen. Upplagan är idag ca 15 000. Tidningen har tagit upp den inriktning som Hundsport hade under många år av SKKs tillväxt.

Hundsport Funktionär började att ges ut 1995 och hade som målgrupp olika funktionärer inom SKK. Tidningen redovisade i lite mer populärform beslut som tagits av CS och dess

tillsatta kommittéer. Tidningen lades ner kring 2010 och har ersatts med nyhetsbrev och andra sätt att informera om de beslut som tas på central SKK-nivå.

Under några år kring 2000 gav SKK i samarbete med ICA-förlaget och foderföretaget Nestlé ut Svenska Hundtidningen. Målgruppen var personer som ägt hund några år och som valt att inte förnya sitt medlemskap i någon av SKKs läns- eller specialklubbar.

Tidningen lades dock ner efter något år på grund av ekonomiska skäl. SKK har även haft samtal med bl.a. Jägareförbundet om att skapa en tidning enligt modell Jakthunden, men dessa planer har stannat vid just samtal.

10.2 Webbplats

SKK öppnade sin webbplats, SKK.se, i mars 1997. Första året växte besöksantalet till ca 350 per dag för att sedan 2015 vuxit till långt mer än 10 000 besök per dag. Totalt hade webbplatsen drygt 1,5 miljoner unika besök under 2014. Andelen besökare från mobila enheter (främst smartphone eller läsplatta) har ökat starkt från 4 % 2011 till över 70 % 2014.

SKK.se har idag ca 4 500 sidor med olika typer av information riktat mot olika verksamhetsområden, funktionärskategorier, intresseinriktningar eller information från SKKs olika beslutande organ.

2014 påbörjades ett utvecklingsprojekt som innebär att samtliga länsklubbar blev underdomäner till SKKs webbplats och därigenom fick en likartad utformning av sina webbplatser och tillgång till den tekniska utveckling som sker med allt högre hastighet på området. Även om strukturen är densamma för länsklubbarnas sidor har varje klubb kunnat behålla sin karaktär i form av färg, bilder och innehåll.

På motsvarande sätt har andra delar av skk.se kunnat få en mer specifik inriktningsprofil där webbplatsen har fått en egen layout. Exempel på detta är:

- Köpahund.se
- Stockholm Hundmässa
- AGRIA och SKKs forskningsfond
- Svenska Kynologiska Akademin

Dessa webbplatser visar på en mycket stor besöksfrekvens. Köpahund.se möjliggör för SKKs uppfödare att kostnadsfritt marknadsföra valpkullar samt för blivande valpköpare att hitta uppfödare av den ras man är intresserade av. 2015 hade sidan mer än 50 000 besök i månaden. Ungefär hälften av de valpkullar som registreras i SKK presenteras av uppfödaren på webbplatsen.

Webbplatsen för Stockholm Hundmässa är en sida som är mer och mer aktiv ju närmare utställningen man kommer för att under utställningshelgen ha ca 60 000 besök.

Genom SKK.se kommer medlemmar och allmänhet och andra intressenter åt SKKs olika e-tjänster som hunddata, avelsdata, webbanmälan till utställning m.m.

Till webbplatsen har även SKK knutit sitt engagemang i sociala medier. Under Stockholm Hundmässan är aktiviteten på utställningens Facebook-sida mycket livlig.

SKKs e-tjänst, DjurID.se, där drygt 90 000 ID-märkta hundar och katter registreras årligen har en löpande aktivitet under hela året. Ett stöd i arbetet med att hitta ägare till upphittade hundar/katter är polisens uppkoppling till SKKs kansli samt den uppköpta tjänsten från Securitas som gör att SKKs register med ägare till ID-märkta djur är öppet sju dagar i veckan 24 timmar om dygnet 365 dagar om året. Årligen återförs tusentals upphittade djur till sina ägare denna väg.

SKK använder även Youtube som stöd för att bl.a. nå ut till medlemmar och press. Förutom detta har SKK valt att ha en låg närvaro på sociala medier i form av bloggar, Twitter etc.

Medlemmar och allmänhet använder Internet och olika e-tjänster från SKK som köpahund.se, hunddata/avelsdata för att få information. SKK.se har gjort att den tidigare mycket viktiga verksamheten med en informationsavdelning samt regionkontor i stora stycken har ersatts med SKKs användande av Internet för att sprida information och kunskap, se nedan.

10.3 SKKs informationsavdelning och regionkontor

SKK informationsverksamhet växte upp under främst 1970-talet och skedde då som en motvikt mot det allt hårdare debattklimatet i samhället mot hundar. Från samhällets sida fördes en rad olika förslag fram i syfte att minska den hundexplosion som företrädare från det offentliga Sverige betraktade med en allt större kritik mot brister i hundhållningen. Denna kritik delades i stora delar av företrädare för SKK, även om SKKs förslag till lösningar väsentligt avvek från samhällets förslag.

SKK drev inte minst under 1970-talet ett mycket aktivt lobbyarbete för att hundskatten skulle medverka till SKKs kostnader för informationsverksamheten till hundägare och blivande hundägare. SKK lyckades dock aldrig övertyga staten eller kommuner om att stödja SKKs verksamhet med del av hundskatten.

I mitten av 1970-talet mottog SKK ca 90 000 telefonsamtal, 70 000 brev och nästan 5 000 personliga besök. För att möta denna efterfrågan öppnades som mest tio regionkontor; Malmö, Jönköping, Göteborg, Örebro, Gävle, Sundsvall, Skellefteå, Piteå, Gällivare och Visby, förutom SKKs kansli i Stockholm.

Efterfrågan fortsatte under 1980-1990-talen och under denna tid kunde utvecklingen inom telefontekniken alltmer användas som exempelvis ordertelefoner. SKKs informationsavdelning mottog 1989 ca 100 000 samtal och 45 000 samtal till ordertelefonen.

Utvecklingen på 2000-talet har inneburit att telefonsamtal har ersatts av besök på skk.se, brev ersatts med mejl samt att de personliga besöken idag enbart är ett fåtal per dag.

Utvecklingen gjorde att regionkontoren stängdes ner under 1980-1990-talen främst av ekonomiska skäl och att SKKs informationsavdelning lades ner 2012. Viss del av berörd personal har flyttats andra avdelningar; tävling, juridik medlem och registrering, för att

hantera den mängd av inkommande telefonsamtal som fortfarande finns samt mejl. Totalt fick SKKs kansli ta emot ca 100 000 telefonsamtal och drygt 270 000 mejl under 2015.

10.4 Informationsmaterial till medlemmar och allmänhet

Redan i organisationsrapporten 1975 föreslogs att SKK påtagligt skulle öka sina satsningar på informationsmaterial förutom den information som redan då gavs genom informationsavdelningen och regionkontoren som i huvudsak besvarade enskilda frågor.

Under 1980-talet ökade SKK sin personal inom detta område och tillväxten började med en mängd specifika informationsmaterial.

SKKs utgivning av egna böcker startade på 1980-talet där t.ex. den första utgåvan av *Hunduppfödaren* utkom som sedan ersatts av en bokserie om sju böcker under 2000-talet. Bokserien har idag ersatts med två böcker *Hundavel* och *Hunduppfödning*.

I samarbete med SBK producerades boken *Hundägaren* som under ca 10 år var den mest använda kursboken för valpkurser.

Andra böcker som fanns till försäljning var specialfackböcker om pälsvård, utställningsbedömning etc. SKKs förslagsverksamhet har minskat under 2000-talet och SKK har idag ca tio boktitlar till försäljning.

SKKs produktion av olika informationsmaterial har konstant ökat och idag finns några typer av informationsmaterial inom alla de områden som SKK har verksamhet i. Den utveckling som sker är att allt mindre trycks och istället distribueras på andra sätt t.ex. som PDF-kopior, power point-presentationer etc.

Sedan 1970-talet har SKK gett ut broschén *Välkommen valp* som getts till alla nya valpköpare dvs. ca 50 – 60 000 per år. Broschyren har alltid haft ett högt läsvärde vid olika undersökningar som gjorts. Broschyren har även kompletterats med inspelade filmer på video eller DVD. Idag har detta ersatts med filmer som finns på Youtube eller motsvarande kanaler.

Under 2000-talet har SKK i allt högre grad medverkat på andra typer av mässor. SKK har haft en regelmässig närvaro på olika jaktmässor, funnits med på de större nationella hästtävlingarna inom ridsporten. Men även fackmässor riktade mot skola, personer med funktionsnedsättning etc. har SKK från tid till annan beslutat att vara representerat på. Under 1990-talet genomförde SKK i samarbete med bl.a. Västra Kennelklubben under några år en uppvisning av olika hundsporter på Scandinavium under namnet *Hund till nytta och nöje*. Andra exempel på deltagande har varit på *Vattenfestivalen* som drevs av Stockholms kommun.

10.5 Kampanjer

Under 1980–90-talet drev SKK ett antal rikstäckande kampanjer kring temat hundens betydelse för oss människor och samhället. Några exempel:

- Sveriges Hunddag 1997 genomfördes på mer än 100 platser samma dag

- Sveriges skolor och lärare engagerades under flera år på 1990-talet för teckningstävlingar där barn fick arbeta med temat hund
- Sveriges lärare har kostnadsfritt kunnat beställa undervisningsmaterial till elever rörande hundar från 1997 till 2015.
- För att öka förståelsen för att hundar ska sitta säkert i samband med bilkörning gjordes under flera år en kampanj kring detta tema tillsammans med NTF.
- Att hundar inte ska sitta i stekheta eller utkylda bilar har varit ett tema som återkommit på 2000-talet.
- Antismällarprojektet startade i mitten på 1990-talet och har sedan dess drivits på olika sätt då några större förbättringar inte har kunnat uppnås.
- Sedan början av 1990-talet utser SKK i samråd med andra myndigheter och organisationer *Årets Polishund*, *Årets Narkotikasökhund*, *Årets Bragdhund* och *Årets Sociala Tjänstehund*.

10.6 SKKs profilprogram

Under 1990-talet utvecklade SKK kraftigt sitt profilprogram med olika nyttoföremål som kläder, väskor och andra saker för att underlätta hundägandet eller deltagandet på främst utställning. Inledningsvis var profilmärgen grön för att sedan utvecklas mot mer svart med gröna detaljer.

Idag säljs profilprodukterna främst genom vunna inteckningskort vid länsklubbarnas utställningar eller direkt från SKKs webbshop.

10.7 Utbildning

Utbildningen av exteriördomare har alltid haft en mycket central roll för SKKs centrala utbildningsinsatser. Dessa har sedan kompletterats med den fortbildning som skett i samarbete med berörd specialklubb vid t.ex. domarkonferenser. Förutom denna samverkan har även samarbetet med Svenska Domarföreningen varit fruktsamt.

För andra domarkategorier har utbildningsansvaret delegerats till den specialklubb eller verksamhetsklubb som har ansvaret för respektive prov- eller tävlingsform.

SKKs centrala utbildningsverksamhet har vidare varit starkt fokuserad på att ta fram utbildningsmaterial, studieplaner och annat stöd för olika funktionärskategorier som ringsekreterare, utställningsansvariga, avelsfunktionärer, styrelsefunktionärer samt att funktionärskategorin kennelkonsulenter alltid har varit ett ansvar för SKK centralt.

SKK är sedan flera decennier medlem i Studieförbundet. Samarbetet används mycket för klubbarnas egen utbildning. SKK-organisationen är idag en av Studieförbundets största medlemsorganisation med ca 350 000 årliga genomförda studietimmar.

Under de senaste åren har tekniken med digitala kurser och webb-TV allt mer börjat användas av SKK centralt, detsamma gäller livestreaming av olika föredrag och arrangemang. Mottagandet har varit mycket positivt och snabbt visat på starkt ökande deltagarantal.

10.8 Juridisk rådgivning

Under 1960-talet ökade kritiken i såväl samhället som internt inom SKK mot dålig hundhållning och inte minst en allt större hundskojarverksamhet. Tidigt 1960-tal beslutades om grundregler, kennelinspektörer engagerades och under 1970-talet infördes krav på användande av SKKs standardavtal vid försäljning eller annan överlåtelse av hund. Syftet var att man som blivande valpköpare skulle kunna känna en trygghet vid köp av en hundvalp från en uppfödare ansluten till SKK.

Samtidigt som ovan fanns en ökande efterfrågan om juridisk hjälp från medlemmar, både uppfödare och valpköpare, när det av någon anledning hade uppstått en konflikt mellan dessa för att den köpta valpen eller fodervårdshunden av någon anledning inte uppfyllde de krav som någondera parten hade. Till detta har kommit den utveckling som allmänt skett i samhället med en allt större konsumentmedvetenhet samt att priset på hundvalpar av rashund har haft ett förhållandevis högt pris.

SKK har successivt förstärkt den juridiska avdelningen med flera personer. Trots dessa förstärkningar har det varit svårt att tillmötesgå den efterfrågan som finns.

Under 2000-talet har därutöver de interna bråk som finns inom många klubbar ökat och skapandet av SKKs Föreningskommitté har varit ett sätt att möta detta ökade behov av stöd till klubbar och förtroendevalda. Utvecklingen med en allt större mängd påhopp/förtal i sociala medier har även den ökat efterfrågan på stöd från SKK.

11. Ett medlemskap

Tanken att det ska finnas ett gemensamt medlemskap för medlemmar i SKK har återkommit i ett flertal organisationsöversyner som gjorts historiskt i SKK.

Några exempel:

1959	Motion till KF att medlem i specialklubb automatiskt skulle bli medlem i SKK
1963	Förslag att alla medlemmar ska få Hundsport
1983	Den organisationsutredning som presenterades som förslag till KF 1983 slog fast att tanken på ett grundmedlemskap var mycket tilltalande men att de praktiska och ekonomiska problemen var för svåröverstigligen för att det skulle kunna realiseras.
1991	Motion till KF kring att skapa en organisationstillhörighet
1995	Verksamhetskommittén föreslog att SKK skulle sträva efter att successivt uppnå målet med ett grundmedlemskap. Kommittén föreslog en stegvis utbyggnad som en lämplig väg att pröva sig fram mot det slutliga målet.
1996	Centralt samarbetsavtal mellan SKKs länsklubbar och SBK att respektive klubbs medlemmar kunde delta på viss del av den andra klubbens verksamhet. Avtalet upphörde efter några år.
1997	SKK/CS tillsatte en arbetsgrupp i november 1997 för att utreda och lämna förslag till ett gemensamt medlemskap inom SKK-organisationen. Arbetsgruppen leddes av CS-ledamoten Folke Hildebrand tillika SBK-ordförande vid denna tidpunkt. Arbetsgruppen föreslog en ny medlemskategori som skulle kunna vara direktansluten till SKK utan koppling till läns- eller specialklubb. Arbetsgruppens förslag genomfördes inte efter en remissbehandling där tre fjärdedelar av klubbarna avsåg förslaget.
KF 1999	Sydsåkånska Kennelklubben motionerade om att en form av ett grundmedlemskap skulle införas. Motionen ansågs besvarad med hänvisning till ovanstående utredning 1997 samt att ett försök med en gemensam mindre hundtidning skulle provas under 2000 och 2001.

I motioner till KF 2015 har frågan lyfts igen för att undersöka möjligheten att ett grundmedlemskap i SKK av flera orsaker.

Utvecklingen på inte minst det tekniska området har skapat nya förutsättningar för att på allvar åter titta på hur ett gemensamt grundmedlemskap i SKK skulle kunna vara organiserat.

Organisationsutredningen föreslår att de skäl som redovisas i utredningens förslag med att ett nytt försök görs för att införa ett gemensamt medlemskap är samma slutsats som gjorts tidigare, t.ex. utredningen 1997. Ur ett kunskaps- och informationsperspektiv anser utredningen att SKK inte har råd att missa möjligheten till regelbunden kontakt med ett så stort antal hundägare som idag är fallet.

11.1 Skäl för ett grundmedlemskap

Som framgår av kapitel 4.2.4 så är dubbelanslutningen hög inom SKK. Av länsklubbarnas ca 90 000 medlemmar är minst 50 % även medlemmar i annan klubb. Detsamma gäller SBK där uppskattningsvis 30 000 och definitivt 25 000 av klubbens ca 51 000 enskilda medlemmar är medlemmar i annan klubb, eller motsvarande 60 %. Därutöver har SBK en hög andel delmedlemskap bland sina medlemmar. Detta har inneburit att allt färre förbundsmedlemmar betalar allt fler medlemskap inom SBK.

Den kategori som avviker beträffande dubbelanslutning är jakthundklubbarna. Uppskattningsvis högst en tredjedel av denna medlemskategori är dubbelanslutna till annan klubb, se avsnitt 5.2.5.4.

Idag råder stor intern konkurrens mellan SKKs klubbar vad gäller medlemsrekrytering bland nya valpköpare.

- Många ras- och specialklubbar har en form av gåvomedlemskap där uppfödarna för en låg kostnad kan köpa och ge sina valpköpare medlemskap under ett år i klubben
- SBKs dominerande medlemsvärvning är arrangerande av valpkurser, men SBKs marknadsandel minskar snabbt, se kapitel 12.3.
- SKK genomför på uppdrag av länsklubbarna aktiva medlemsvärvningskampanjer riktade mot nya valpköpare
- Ras- och specialklubbar använder i varierande grad de adressuppgifter som fås från SKK veckovis för egna värvningsaktiviteter
- Alla klubbar har någon form av medlemskrav för att få delta i klubbens verksamhet

Genomströmningen av medlemmar i SKK är stor. Av de ca 50 000 registrerade valparna säljs ca 45 000 till nya valpköpare.

Till SKK ansluts i storleksordningen följande antal inklusive dubbelanslutna medlemmar.

Länsklubbar	Ca 15 000 – 17 000
SBK	Ca 15 000 – 20 000
Ras- och specialklubbar	Ca 25 000 – 30 000

Ovan innebär att minst 80-90 % av alla nyblivna valpköpare blir medlemmar under första året de äger sin hund. Tyvärr väljer många att inte förnya sitt medlemskap år 2-3 med innebörden att till SKK är endast 35-40 % av landets hundägare anslutna. Siffran kan jämföras med t.ex. Finland där anslutningsgraden är över 50 %. T.ex. är 150 000 medlemmar anslutna till Finska Kennelklubbens (FKK) avdelningar. Detta kan jämföras med länsklubbarnas 90 000 (trots Finlands ungefär hälften så stora befolkningsmängd). Antalet årligen registrerade hundar är lika mellan SKK och FKK.

11.2 Exempel Norsk Kennel Klub

11.2.1 Minnesnoteringar från en intervju med Trine Christensen Hage, VD Norsk Kennel Klub

11.2.1.1 Historik

Före 2007 var det möjligt för enskilda personer att teckna medlemskap i NKK direkt eller vara medlem i en eller flera av NKKs samarbetsklubbar. Alla samarbetsklubbar betalade en samarbetsavgift för var och en av sina medlemmar. Samarbetsavgiften var inkluderad i medlemsavgiften till respektive klubb, klubbmedlemsavgiften blev då avdragen. Samarbetsavgiften var då 10 % av den gällande avgiften för direktmedlemmar i NKK. Hade en person medlemskap i flera klubbar betalade varje klubb för samma person flera samarbetsavgifter.

11.2.1.2 Grundavgift

Samarbetsavgiften ersattes 2007 av ett grundmedlemskap. De som önskade vara medlemmar i en eller flera klubbar betalar nu ett grundmedlemskap per år. Till grundmedlemskapet har medlemmarna ett eller flera medlemskap i klubbar. Grundavgift och medlemsavgift i klubb/klubbar krävs in av NKK på samma kontonummer en gång per år.

NKK har idag ca 73 000 personer som är medlemmar i en eller flera av NKKs medlemsklubbar. Dessa betalar för ca 93 000 medlemskap, dvs. en relation på 1,3 medlemskap per person. Det innebär att en betydande andel personer är medlemmar i en klubb, kanske 75 – 80 %, medan den mindre gruppen har två eller flera medlemskap.

Medlemsutvecklingen i NKK har de senaste fem åren varit negativ, 2010 drygt 100 000 medlemskap, idag ca 94 000 dvs. – 6 %. Om nedgången beror på en mer generell trend rörande minskat medlemskap i föreningen eller på grund av borttagandet av direktmedlemskap för enskilda medlemmar i NKK saknas det kunskap om.

Totalt uppskattar NKK att det finns 500 000 hundar i 400 000 hushåll. Det innebär att knappt 20 % av hushållen är medlem i en hundklubb. Motsvarande siffra för SKK är ca 35 % (uppskattningsvis 200 000 personer som medlemmar och ca 550 000 hushåll som äger hund).

11.2.1.3 Medlemskap i klubb – inte direkt i NKK

Det är alltså den enskilda klubben/förbundet som är medlem i NKK, medan enskilda medlemmar, dvs. personerna, är att räkna som medlem i NKK genom sitt medlemskap i lokal hundklubb eller rasklubb/förbund eller liknande. Person som är medlem i klubbar/förbund måste betala ett grundmedlemskap till NKK, det är nu NOK 190 och beslutas av NKKs representantskap. Som tidigare nämnts betalas bara ett grundmedlemskap oavhängigt av hur många medlemskap i klubbar/förbund samma person har.

Varje medlem kan välja att vara medlem i en eller flera klubbar av kategorierna ras- eller aktivitetsklubb. NKK har samma regel som SKK – endast en rasklubb per hundras, men en klubb kan ha rasansvar för flera raser. Aktivitetsklubbarna kan jämföras med SBKs lokala klubbar och bedriver olika typer av verksamheter som utbildning, tävlingar eller utställning m.m. Det kan inom samma geografiska område finnas flera lokala hundklubbar, samt att rasklubbar kan ha egna avdelningar som har verksamhet inom samma geografiska område som de lokala hundklubbarna. Aktivitetsklubbarna är organiserade under NKKs 13 regioner,

vilka kan jämföras med SKKs länsklubbar. Emellertid kan det när en ny aktivitetsklubb söker om medlemskap i NKK skickas ut en förfrågan till existerande klubbar i det geografiska området. Är de negativa måste det finnas mycket goda grunder till att acceptera den sökande klubben. Det sker i princip inte.

Efter omorganisationen har några av NKKs regioner (4) fått överta ansvaret för att arrangera nationella/internationella utställningar. Emellertid vill man komma ifrån den ordningen av olika skäl. Bland annat har överflyttningen av arrangörsansvaret för dessa utställningar inte gett tillräcklig avlastning för NKKs kansli, det är också en ekonomisk obalans genom att några få regioner nu har ett betydande ekonomiskt överskott från sina arrangemang. Överskottet blev tidigare fördelat inom organisationen i form av ökade aktiviteter osv. Nu tillfaller överskottet några få regioner och det finns inga riktlinjer för hur dessa medel ska användas.

Organisationsförändringen 2007 hade som mål att vitalisera regionerna som ett första centralled i organisationen. Klubbarna skulle vara engagerade i regionens aktiviteter i dess vidaste bemärkelse. Detta har emellertid inte blivit som förväntat.

Regionerna saknar idag en konkret verksamhetsuppgift utom att vara representerade på NKKs representantskapsmöte (generalförsamling). Konsekvensen är att det blivit allt svårare att hitta förtroendevalda till denna del av NKKs organisation.

Medlemsavgiften i ras- eller aktivitetsklubb är mellan NOK 200-800 och beslutas av varje klubb.

För medlemskapet i NKK får medlemmen idag tidningen Hundesport 4 ggr/år, 10 % rabatt på AGRIA försäkring, eventuellt andra rabatter som NKK förhandlat fram samt rabatterat pris på NKKs kurser, utställningar och andra aktiviteter. Medlem har även rätt att registrera valpkullar till medlemspris.

För att vara valbar i en ras- eller aktivitetsklubb så måste du ha ett medlemskap i klubben. Som klubbmedlem får du medlemsrabatt på de verksamheter som klubben arrangerar. Som medlem kan du även delta på aktiviteter som andra klubbar arrangerar, men i en klubb där du inte är medlem i blir det högre avgift. Som medlem får du medlemspris på allt i NKK.

Någon medlemsavgift betalas inte till NKKs regioner. Dessa får dock ett visst ekonomiskt bidrag från NKK.

Det finns en diskussion inom NKK att tillåta medlemskap direkt i NKK, något som klart kan vara intressant för många som inte hittar sin naturliga plats i en rasmiljö eller i en miljö med en specialiserad aktivitet.

Fördelen med direktmedlemskap i rase- aktivitetsklubb:

- Nya hundägare slussas in i en bra hundmiljö
- Finns ett lika värde som medlem
- Kan delta i alla delar av NKK-organisationens verksamheter

Nackdelar med ett medlemskap:

- Hundägare som inte har intresse av utställning eller avel har ingen naturlig plats i organisationen – det borde finnas ett rent NKK-medlemskap som har fokus på kunskap om hur man sköter och aktiverar sin hund. Denna grupp har även sannolikt ett lågt intresse av föreningsdemokratin. De vill ha en bra hundtjänst på motsvarande sätt som man går till veterinär, hunddagis etc.
- "Monopolsituationen" (se beskrivning för rutiner vid ansökan om att bli antagen som medlemsklubb i NKK) som aktivitetsklubbarna har på ett visst geografiskt område gynnar inte konkurrensen kring aktiviteter. T.ex. finns det klubbar som inte vill ha fler medlemmar för det är redan trångt på klubbens träningslokaler/markeringer – men de vill heller inte ha konkurrens av en ny klubb. Tvister i aktivitetsklubbar leder till att enskilda medlemmar lämnar klubben och NKK och verkar utanför NKK.
- NKKs andel är låst så det finns en liten ekonomisk möjlighet att t.ex. öka andelen utgivna nummer av Hundesport från dagens 4 nr till kanske 6 eller 8 nummer. De klubbar som har röstmajoritet i generalförsamlingen (= jakthundsklubbarna) har egna tidningar av hög kvalitet. Många rastidningar är av undermålig kvalitet vad gäller tryck och layout.
- Aktivitetsklubbar blir idag representerade på NKKs generalförsamling av regionens ombud, dvs. det finns ingen möjlighet för en aktivitetsklubb som önskar delta på mötet att få göra det.
- Det finns en känsla i NKKs ledning att nuvarande medlemsmodell är i otakt med de samhällstrender som finns. Huvudregeln bör vara att du slussas direkt till sin ras- eller aktivitet men man bör också kunna erbjuda de som inte känner sig hemma där ett medlemskap direkt i NKK eller en sidoorganisation.

11.2.1.4 Praktisk hantering

NKKs kansli sköter i princip all administrativ hantering av medlemsregistret. Klubben har möjlighet att sköta vissa delar men gör det i huvudsak inte. NKKs medlemmar har tillgång till sina uppgifter genom IT-stödet *Mina sidor*.

NKK utfärdar inga medlemskort utan ger endast ut ett medlemsnummer till den enskilde medlemmen genom faktura. Förändring av vilka klubbar en medlem vill vara medlem i sker antingen genom ändring på mina sidor eller genom besked till NKKs kansli.

Idag sköts registret av ca 1 person, borde dock vara 2 enligt Trine för att bättre kunna hantera semester, sjukdom samt att vara mer aktiv med registreringsinformation för t.ex. medlemsvärning.

11.2.1.5 Risker med ett medlemskap

- NKKs generalförsamling var inte medveten om att NKKs synbart goda likviditet 2014 huvudsakligen bestod av ras- och aktivitetsklubbarans medlemsavgifter som i stor utsträckning betalades in i december och betalades ut i januari
- Systemet kräver mycket gott ledarskap och en transparent och bra miljö i alla delar av organisationen. Särskilt viktigt för NKKs ledande organ.
- Finns inbyggda motsättningar att t.ex. utveckla Hundesport mot en tidning med olika editioner som lätt ses som en konkurrens mot rasklubbarnas egna tidningar t.ex. att utveckla en Hundesport – jakthundar

11.2.1.6 Slutlig kommentar

Ett medlemskap har kommit för att stanna men behöver justeras på ett antal punkter för att bli mer i fas med de trender som finns i samhället och därmed hos dagens och kommande hundägare.

12. SKKs egenkontroll samt myndighetens djurskyddskontroll

SKKs egenkontroll kan delas upp i följande huvudgrupper:

- Kontroll av avelshundarna
- Kontroll av uppfödningförhållanden
- Kontroll av utställningarnas, provens och tävlingarnas korrekta genomförande
- Kontroll av umgängestonen medlemmarna emellan

12.1 Avelsdjuren

Redan vid bildandet av SKK var målet med aveln att förbättra kvaliteten på hundarna och då i första hand deras jaktduglighet. Under många decennier var detta det primära målet för verksamheten. När andelen raser med sällskap som huvudsakligt syfte ökade fick avelsrådgivningen en annan karaktär och hur den skulle formas präglade mycket av den interna debatten under 1950–70-talen.

Enskilda rasers problem med olika hälsostörningar uppmärksammades redan på 1950-talet där t.ex. schäferstammen visade på hög andel höftledsdysplasi, HD, hos hundarna. Redan 1959 infördes de första restriktionerna rörande HD och som först gällde krav på HD utan anmärkning för att kunna få ett championat.

SKKs hälsoprogram, först benämnt bekämpningsprogram mot ärftliga sjukdomar, fastställdes 1979. Strukturen för hur avelsarbetet, avelsråd och därtill hörande frågor etablerades på 1980-talet där även olika styrdokument fastställdes.

I början av 2000-talet beslutade KF att för varje ras som SKK registrerar ska rasklubben ta fram en rasspecifik avelsstrategi, RAS, som en vägledning för klubbens uppfödare i deras avelsarbete.

Arbetet med att fastställa RAS för varje hundras tog närmare 10 år att färdigställa. Många RAS är idag inne på sin andra/tredje/fjärde reviderade version, allt beroende på rasklubbens interna förmåga och engagemang.

För att bistå klubbens uppfödare och avelsråd har SKK under åren utvecklat olika tjänster. Hundsport Special började ges ut 1985 och redovisade varannan månad huvuddelen av de hunddata som dagligen registreras på SKKs kansli, valpregistreringar, importer, championat m.m.

2002 öppnade SKK IT-tjänsten Hunddata som visade samma uppgifter digitalt och dessutom innehåller historiska data från 1976 och framåt. När hunddata öppnades förändrades tidningen Hundsport Special till att enbart publicera information och kunskapsartiklar kring avel och uppfödning.

2006 öppnade SKK IT-tjänsten Avelsdata som gav avelsråd, rasklubbar och uppfödare enkel tillgång till mera sammanställd information om respektive ras och hur den utvecklas avelsmässigt inom olika områden.

Under de senaste fem åren har motsvarande grupper fått kunskap och utbildning inom nya områden som i allt större utsträckning används i avelsarbetet som index, utvärdering av hundars mentalitet, molekylärgenetiska tester m.m.

Generellt sett är hälsoläget i de flesta raser bra, även om det är vanligt förekommande att en ras har en eller flera hälsostörningar som klubben har en extra uppmärksamhet på för att hålla kontroll på utvecklingen.

Antalet överträdelser av SKKs hälsoprogram, oftast p.g.a. att ett hälsointyg fattas eller är inaktuellt är totalt på en nivå kring 2-3 %, av registrerade valpkullar.

12.2 Kontroll av uppfödningförhållanden

När antalet valpregistreringar började stiga kraftigt i slutet av 1950-talet och hela 1960-talet ökade uppmärksamheten på undermåliga uppfödningssmiljöer eller hur enskilda hundar hölls.

SKK instiftade vid denna tidpunkt en funktionärsgrupp som fick namnet *kennelinspektörer* senare benämnda *kennelkonsulenter*. Antalet kennelbesök var inledningsvis begränsat och koncentrerades till kända dåliga miljöer, 1972 genomfördes 200 besök. Såväl besöksfrekvensen som antalet kennelkonsulenter steg dock förhållandevis snabbt och uppgick 1990 till 1 600 årliga besök. Under 1990-2010 pendlade nivån på antalet årliga besök mellan 1 000 – 2 000. I samband med att staten gjorde en förändring av tillsynen av hundar ökade SKK besöksfrekvensen påtagligt och den uppgick 2012 till 3 800. Skälet var att se om SKK i större del kunde överta samhällets tillsynsverksamhet vad gäller kennlar.

Erfarenheten från kennelkonsulenternas besöksverksamhet är att hundhållningen är mycket god hos landets uppfödare. Samma slutsats har flera länsstyrelser gjort i samband med mer omfattande branschkontroller av hunduppfödare.

SKKs uppfödare som kan uppskattas till ca 13 000 – 14 000 har en sammansättning där ca 1 000 uppfödare föder upp mer än två valpkullar per år, 5 000 uppfödare har ungefär en årlig valpkull medan resterande del av kåren har 1-2 valpkullar under en femårsperiod. De allra flesta uppfödare har idag ett eget kennelnamn.

1962 införde SKK en kennelförbindelse där uppfödare förband sig att följa nio specificerade regler. Delvis ersattes denna förbindelse med att SKK fastställde 1963 Grundregler för uppfödare. Dessa grundregler har sedan reviderats och nu gällande grundregler fastställdes på KF 2015.

För att upprätthålla ett gott affärsklimat har SKK sedan flera decennier tillbaka genom grundreglerna krävt att uppfödare vid överlåtelse av hundar använder av SKK godkända köp- eller fodervärdsavtal. Denna regel har gjort att försäljning av valpar har gett blivande valpköpare en förhållande trygg förvissning om att valpköpet sker på justa villkor.

12.3 Kontroll av utställningar, prov och tävlingar

Vid samtliga ca 7 500 officiella arrangemang, som utställning, prov, tävling eller beskrivning finns det en eller flera personer som har ansvaret för att se till att gällande regelverk för tävling upprätthålls.

Vid överträdelser finns väl fungerande rapportvägar från arrangör till ansvarig klubb och vidare till SKK för hantering av sådana fall. Centralt från SKK ansvarar ett flertal kommittéer för kontroll av regelverk samt löpande uppföljning av verksamheten. Med tanke på 7 500 tillfällen och drygt 350 000 starter är antalet överträdelser försumbart.

Utöver detta samverkar SKK med andra hundsportsorganisationer kring dopingkontroller och har ett uppföljningssystem för hundar som på tävling uppträder oacceptabelt och därigenom blir föremål för prövning av om hunden ska få fortsätta delta i SKKs verksamhet.

12.4 Kontroll av umgängestonen medlemmar emellan

Självklart har det alltid funnits meningsskiljaktigheter medlemmar emellan som ibland har urartat i förtal, hot etc. Tidigare var dessa dock mer begränsade till vad som skrevs och kanske publicerades i en tidning, eller glåpord fällda på medlemsmöte eller i samband med en utställning eller tävling. Även om upprördheten hos den enskilt drabbade var väl så stor så fanns det en naturlig begränsning hur omfattande spridning dessa förtal fick.

Situationen har dock helt förändrats i och med de sociala mediernas intåg på 2000-talet med Facebook, bloggar m.m. Utvecklingen har eskalerat under hela 2000-talet trots försök att komma till rätta med problemet genom SKKs olika regelverk och instanser.

Utvecklingen av förtal, eller i vissa fall t.o.m. näthat, har gjort att förtroendevalda, speciellt i ras- och specialklubbar, allt oftare lämnar sina uppdrag då man inte längre vill bli utsatt för denna typ av påhopp.

KF 2015 gav CS mandat att i större utsträckning än tidigare tilldela enskilda medlemmar disciplinära åtgärder på nästan samma sätt som Disciplinnämnden. KFs avsikt är att försöka korta ner handläggningstiden för dessa ärenden till maximalt en månad.

12.5 Samhällets djurskyddskontroll

Samhället organiserade långt in på 2000-talet sin djurskyddskontroll genom landets kommuner. Djurskyddskontrollen var länge utsatt för mycket stor kritik från olika håll, inte minst rörande de stora skillnader som fanns i dess utförande och frekvens de 280 kommunerna emellan. När kritiken även kom från EU och Sverige riskerade konsekvenser på grund av sitt sätt att upprätthålla gemensamma EU-regler för djurhälsokontroll beslutade regeringen att omorganisera djurskyddskontrollen. Ansvaret flyttades från kommunerna till landets länsstyrelser och fick därmed en mera förvaltningsmässig ordning. Tillsynen leddes av respektive länsveterinär.

Totalt gjordes ca 13 000 tillsynsbesök alla kategorier och djurslag 2014 av länsstyrelsen. Det innebär att SKKs egenkontroll gör fler besök hos uppfödare än landets djurskyddsinspektörer hinner med.

I samband med att djurskyddstillsynen överfördes till länsstyrelsen kring 2010 fick verksamheten utökande ekonomiska medel. Denna satsning upphörde dock i samband med budgeten 2016 när regeringen skar ner anslaget för djurskyddskontroll.

Ansvarig central myndighet för djurskyddstillsynen är Jordbruksverket och har så varit utom några få år när Djurskyddsmyndigheten fanns. Denna myndighet lades ner 2007.

13. Hundtjänstföretag och utbildning

Hundtjänstföretag har inte haft någon formell plats i SKKs organisation även om det historiskt funnits och fortfarande finns beröringspunkter.

13.1 Hundtjänstföretag

Enskilda företagare och olika yrken där hund varit en naturlig komponent har funnits i många decennier. Redan 1960 väcktes exempelvis en motion till KF att SKK borde införa en auktorisation för hundtrimmare. 1966 bildades Svenska Hundtrimmarföreningen som ett visst samarbete etablerades med.

Yrken där hund varit en naturlig del i teamet har främst funnits inom olika yrkeskategorier som polis, väktare och försvaret.

1979 etablerade Anders Hallgren Stora Sofielunds Hundskola som erbjöd olika hundkurser. Bland annat erbjöds en tvåårig hundinstruktörskurs där eleverna efter genomgången kurs kom att kalla sig hundpsykologer. Denna etablering blev starten till en utveckling som under 1990-talet, och inte minst under 2000-talet, har inneburit att en mängd enskilda hundföretag har bildats som erbjuder hundinstruktörer. En mycket stor del av dessa personer har börjat sin hundkarriär inom SBK.

Under 1980-talet började framför allt olika länsarbetsnämnder mycket aktivt genom olika typer av starta-egget-projekt stödja etableringar av hunddagis, som till idag vuxit till att omfatta bortåt 1300 stycken.

SKK hade långt in på 2000-talet ett samarbete med huvuddelen av Sveriges hundpensionat bestående i att SKKs kennelkonsulenter gjorde regelmässiga besök som gav pensionatsinnehavare en möjlighet att marknadsföra sig som godkända av SKK, och hundägare en bra konsumentupplysning. Verksamheten avvecklades dock då det uppkom olika typer av frågeställningar rörande med vilken rätt SKK kunde granska dessa enskilda hundtjänstföretag.

13.2 SKK – SBK utbildningsskolor

SKK och SBK har historiskt sett haft diskussioner att etablera en egen utbildningsplats. Exempelvis gjordes studier med polis och försvar att etablera en hundskola på den nedlagda flygflottiljen F18/Tullinge. SBK valde under en period på 2000-talet etablera en egen hundskola i närheten av Almunge i Uppland. Denna avvecklades dock av ekonomiska skäl.

13.3 Valpkurser

KF 1999 gjorde ett tydligt uttalande och gav ett uppdrag till SBK om att alla valpköpare skulle erbjudas en valpkurs inom tre månader. I SKK/CS återrapportering till KF 2001 konstaterades att i enkäter som skickats ut till nyblivna hundägare under 2000 och 2001 så fanns det ett betydande antal som önskat få gå en valpkurs men som inte funnit tillfällen till detta. En uppskattning som gjordes 2001 visade på att det saknades ca 10 000 utbildningsplatser. För att påskynda förverkligandet av detta uppdrag etablerade SBK bl.a. begreppet *förbundsinstruktör* där enskilda personer avlönades för att genomföra valpkurser.

Samtidigt så ökade antalet privata företag med hundinstruktörer kraftigt i våra storstadsområden under 2000-talet. Effekten har blivit att de långa väntetiden på kurstillfällen för nya valpköpare idag i stort sett försvunnit.

I kapitel 1.9 ovan redovisas en enkät som skickades ut till 3 000 hundägare i september 2016. I den framkommer att andelen hundägare som gått på en valpkurs hos en privat företagare har ökat kraftigt och att storstäderna går lite före resten av landet i utvecklingen.

Andelen deltagare på valpkurser arrangerade av SBK har påtagligt minskat. Kring år 2000 deltog ca 20 000 personer i kurser anordnade av SBK. 2007 hade antalet ökat till 22 600 för att till 2015 ha minskat till 12 900. Nedgången på 43 % (9 700 deltagare) mellan 2007 och 2015 på sammanfaller med den minskning med 11 000 SKB-förbundsmedlemmar som skett sedan 2007 till dagens nivå på 43 000.

Nedanstående tabell visar hur denna utveckling ser ut. Slutsatsen är att i större orter är SBKs marknadsandel generellt sett lägre till skillnad mot mindre orter med färre än 2 500 hundägare i kommunen där SBKs marknadsandel generellt är över 50 %.

13.3.1 Exempel på uppskattad SBK-andel av valpkurser

SBK distrikt	Antal hundar Jordbruksverket	Valpar = 10 %	Andel som går valpkurs 50 %	2015 Antal deltagare på SBK- kurs	2015 Andel i %
<i>Stockholm</i>	123 000	12 000	6 000	363	6
<i>Västra (de kommuner i länet som ingår i distriktet)</i>	81 000	8 000	4 000	552	13
<i>Skåne</i>	120 000	12 000	6 000	1 202	20

13.3.2 Exempel på spridning av kursandel

SBK distrikt	Antal hundar Jordbruksverket	Valpar = 10 %	Andel som går valpkurs 50 %	2015 Antal deltagare på SBK- kurs	2015 Andel i %
<u>Västra</u>					
<u>Låg andel</u>					
SBK Göteborg + Göteborg/Möln- dal	24 287	2 400	1 200	31	3

Kungsbacka	6 561	650	325	17	5
Borås	7 194	720	360	36	10

Hög andel

Stenungsund	2 240	225	110	56	50
Färgelanda	895	90	45	21	50
Strömstad	1 037	100	50	34	70

SkåneLåg andel

Kristianstad	9 325	930	465	24	5
Sjöbo	4 050	400	200	17	9
Ängelholm	4 332	430	215	20	9

Hög andel

Burlöv	1 206	120	60	30	50
Tollarp	2 853	290	145	72	50
Skanör- Falsterbo	3 476	350	175	185	Mer än 100 %

13.4 Assistanshundar

SKK fick 2013 i uppdrag av Hjälpmedelsinstitutet att ta över kvalitetssäkringen av assistanshundsverksamheten inklusive instruktörer för assistanshundar. I samband med detta uppdrag certifierade SKK ca 40 instruktörer som i stort samtliga drev verksamheten i eget bolag. Verksamheten övertogs 2016 av SBK genom ett treårsuppdrag från Myndigheten för delaktighet.

13.5 Beteende- och Personlighetsbeskrivning Hund, BPH

När SKK etablerade mentalbeskrivningen BPH 2012 beslutades det redan inledningsvis att utförandet av verksamheten även skulle vara öppet för enskilda företag. Detta under förutsättning att beskrivare och annan personal genomgått en utbildning godkänd av SKK, att BPH-banan var godkänd av SKK samt att verksamheten i övrigt följde de regelverk som fastställts av SKK. 2016 innebär det att 9 av 30 platser där BPH etablerats drivs av företag eller organisation utanför SKK istället för en klubb som är ansluten till SKK.

13.6 Djurbranschens Yrkesnämnd, DYN

SKK bildade 2008 Djurbranschens Yrkesnämnd, DYN, i samverkan med andra organisationer och företag. Syftet var bland annat att påverka utbildningsverksamheten inom gymnasieskolan så att elever som läser gymnasieskolans naturbruksprogram, NB-programmet, skulle bli mer anställningsbara inom de olika branscher som behövde personal.

Inom NB-programmet med inriktning djur går idag 1 600 elever. Även om bara en fjärdedel av eleverna väljer att jobba med djur efter genomgången utbildning så tillförs branschen årligen 400 personer som där avser att få sin försörjning. Till dessa ska läggas den grupp som "mitt i livet" väljer att byta karriär och etablerar sig inom någon typ av tjänsteföretag inom hund- och djursbranscherna. Hur stor denna grupp är finns inga siffror på.

2011 gjorde DYN en undersökning av hur stor marknaden inom sällskapsdjursbranschen är. Undersökningen visade att det då fanns ca 15 000 yrkesverksamma fördelade på drygt 5 000 företag, med en sammanlagd omsättning på 10 miljarder kronor.

Under 2016 gjordes undersökningen om på samma sätt som 2011. Andelen företag som hittades inom sällskapsdjursbranschen hade då ökat till 7 000 med ca 20 000 yrkesverksamma. Huvuddelen av företagen riktar sig mot hundägare.

Inom DYN, där exempelvis Hunddagisföreningen varit medlem, har ett flertal gånger framförts en önskan om att SKK än mer aktivt stöder de olika branscherna som oftast består av en- eller fåmansbolag. Det som efterfrågas är hjälp med myndighetskontakter, juridisk rådgivning och marknadsföring. Näringsidkarna menar också att SKKs närvaro på marknaden skulle ge branschen en större legitimitet.

13.7 Samhällets kursutbud - Djur

Inom gymnasieskolans naturbruksprogram finns idag en utgång, Djurvård, som har ca 1 600 elever per årskull. De yrkesutgångar som detta program pekar på är bland annat arbete inom djursjukvården, med forskningsdjur, i djurparker, med hund, i zoo-butiker o.s.v. De olika organisationerna och företagen inom DYN har de senaste fem åren lagt ner stort arbete för att medverka till att eleverna när de går ut gymnasieskolan har sådana kunskaper att de är anställningsbara. Idag rapporterar många skolor i storstadsområdena att i stort sett alla elever har fått jobb innan de slutar skolan.

Från tid till annan har kurser inom Yrkehögskolan eller motsvarande erbjudits med inriktning mot yrken där hund är en förutsättning för arbetet.

På universitetsnivå är det främst Sveriges Lantbruksuniversitet som erbjuder utbildning till veterinär, djursjukskötare och agronom. Idag råder en akut brist på legitimerade djursjukskötare – något som är ett stort problem för djursjukvården.

13.8 Privata skolor

Som tidigare nämnts startades redan 1979 en privat hundskola. Etableringen av olika typer av privata hundskolor eller hundutbildningar har därefter fortsatt med olika inriktningar även om ingen skola ännu långsiktigt har blivit etablerad. De skolor som idag har längst

erfarenhet finns bland de som erbjuder kurser inom NB-programmet och som ofta är antingen offentlig- eller stiftelseägda.

SKKs engagemang rörande utbildning har i övrigt mer redovisats i kapitel 10 ovan.

13.9 Digital utbildning

Under de senaste åren har SKK i allt större utsträckning kompletterat nuvarande utbud av traditionella utbildningar med digitala kurser. För de flesta av dessa kurser sker en samverkan med Studieförbundet handhar den administrativa delen av kursen. Kurserna vänder sig till såväl uppfödare och funktionärer som vanliga hundägare och blir idag oftast fulltecknade på någon vecka. Det pågår därför en omfattande utbildningsinsats för att få fram fler kursledare. Under 2016 har även avtal tecknats med enskilda NB-skolor som vill erbjuda sina elever de kurser som SKK tagit fram för sina medlemmar.

14. SKKs forskning

Redan på 1950-talet bildades SKKs forskningsfond som idag har fått status som en egen juridisk person. Avsikten med fonden var att skapa ekonomiskt kapital för forskningsinsatser, främst inom avelsområdet.

SKKs möjlighet att ekonomiskt stödja hundforskning ökade påtagligt när SKKs hedersledamöter, Ulla Segerström och Bertil Sted-Gren, testamenterade hela sin kvarlåtenskap till en fond som förvaltas av SKK. Fonden har idag ett kapital på 10 mnkr.

I takt med att kritiken mot den svenska hundhållningen ökade så ökade behovet av svensk forskning rörande hundens betydelse ur psykologisk och socialmedicinsk synpunkt. I organisationsöversynen 1975 *Hunden i framtiden* lyftes detta behov fram med styrka. 1974 skrev SKK till Socialstyrelsen med begäran om att en utredning skulle tillsättas för att undersöka hundens betydelse i samhället. Utredningen tillsattes inte, men i samarbete med Göteborgs universitet genomförde SKK flera studier inom detta område, t.ex. *"Behövs hunden?"* (1975), *"Människans bästa vän"* (1980), och *"Hundens betydelse"* (1991).

Dessa studier har sedan följts av större undersökningar av svenska folkets hundinnehav och frågor kring hundhållningen. 1998 genomförde SIFO en intervjuundersökning med drygt 12 000 personer, SCB har genomfört intervjuer med 20 000 personer 2006 och 2012 kring deras hundinnehav m.m. Samtliga studier har skett med ekonomiskt stöd från SKK.

Under senare år har SKK gett ekonomiskt stöd för forskning av hundens betydelse för de boendes välbefinnande på äldreboenden och vid vård i livets slutskede samt vikten av assistanshundar eller hur hunden kan hjälpa barn med läs- och skrivsvårigheter.

SKK har haft ett långvarigt samarbete med Agria för ekonomiskt stöd till hundforskning. Sedan drygt 10 år tillbaka är detta organiserat med en gemensam beredning av inkomna forskningsansökningar. Genom detta samarbete har det årliga stödet kunnat ökas till ca 6 mnkr/år varav SKK bistår med ca 1 mnkr.

Men SKKs och Agrias insats, förutom ekonomiskt stöd, har främst bestått i att ställa respektive organisations databaser till förfogande för forskning. Genom detta har en stor mängd problem kunnat lösas till gagn för avel för att minska frekvensen av olika ärftliga sjukdomar. Vidare har svenska rasklubbar haft stor nytta av den sammanställning av vilka sjukdomar en viss ras drabbas av inom ramen för projektet *Breed Profiles*. Dessa studier har idag även utökats till att omfatta flera länder där Agria bedriver försäkringsverksamhet.

Idag bedrivs följande typer av forskning med stöd från AGRIA/SKKs forskningsfond:

- Veterinärmedicinska studier av t.ex. behandlingsmetoder
- Molekylärgenetiska studier rörande olika ärftliga sjukdomar
- Studier av arvbarheter av hundars mentalitet
- Hundens betydelse som psykologiskt, socialt eller ekonomiskt värde
- Olika provs egenskapsbedömningars arvbarhet
- Hundens historiska bakgrund

För att synliggöra SKKs forskningsstöd sker en rapportering av resultat genom bl.a. Hundsport Special, Hundsport samt berörd ras-eller specialklubbstidning.

2016 öppnade AGRIA och SKKs forskningsfond en egen webbplats för att än mer synliggöra den forskning som sker rörande hund, med stöd från både SKK och andra aktörer.

SKKs IT-stöd *Avelsdata* som 2015 hade drygt 60 000 användare och ca en halv miljon besök är en viktig kanal för att sprida kunskap om olika hundars och rasers avelsmässiga resultat.

Ett konkret exempel är den debatt som präglade mycket av 1980-talets avelsarbete rörande effekten av inavel. Den debatten tillsammans med att informera om enskilda parningskombinationers inavelsgrad samt olika rasers utveckling har fått effekten att inavelsgraden i svensk hundavel sjunkit påtagligt.

15. SKKs internationella relationer

15.1 Federation Cynologique, FCI

FCI bildades 1911 av fem centraleuropeiska länder. På grund av krig och andra omständigheter kom inte samverkan inom FCI igång förrän i början av 1930-talet. SKK blev medlem i FCI 1936.

Ser vi tillbaka de senaste 50 åren har SKKs förhållande till FCI präglats av kritik, frustration och ett ifrågasättande om SKK ska stå kvar som medlem. Tiden från slutet av 1970-talet fram till mitten av 1990-talet var kritiken mildare, främst för att SKK hade representation i FCIs styrelse.

Fram till 1994 var utbytet med huvuddelen av andra FCI-länder starkt begränsat med anledning av de svenska karantänsreglerna. Dessa avvecklades i maj 1994 och SKK valde då att börja delta i samtliga FCIs fackkommittéer och anpassa sina regelverk till FCI, t.ex. gruppindelningen på utställningar.

Men kritiken mot beslut som fattades inom FCI har alltid funnits, det kunde vara CACIB-regler för vissa raser, rasstandarder för andra, o.s.v. Perioden efter 2000 har kritiken mer och mer kommit att handla om att enskilda kennelklubbar utnyttjats av skojare. Det har inneburit fusk med stamtavlor, utfärdande av championat utan täckning, lättvindig auktorisation av domare, vänskapskorruption m.m. De nordiska länderna har i samverkan med många västeuropeiska försökt vända denna trend genom ändringar i stadgar och regler. Resultatet har tyvärr allt som oftast bara varit att dessa personer eller klubbar hittat nya vägar för sitt bedrägliga beteende. Utöver detta har FCI internt slitits väldigt mycket kring de inre konflikter som fick Jugoslavien och Sovjetunionen att falla sönder, konflikter som tyvärr förgiftat klimatet inom FCI de senaste 25 åren.

De nordiska kennelklubbarna enades hösten 2015 med kennelklubbarna från Tyskland, Frankrike och Italien om att åter försöka reformera FCIs inre struktur. FCIs styrelse tillsatte i slutet av 2015 en arbetsgrupp att ta fram ett förslag på en förändring av strukturen inom FCI.

Vid KF 2015 redovisade CS ingående läget i SKKs relationer med FCI och beskrev även vilka områden som skulle påverkas vid ett eventuellt utträde ur organisationen. Att notera är att CS begärde ett liknande mandat av KF 1973 och fick det.

Kort summering av områden som kan få konsekvenser vid ett utträde ur FCI

- Acceptansen av stamtavlor utfärdade av SKK
- Skyddet av svenska kennelnamn
- Att andra kennelklubbar erkänner svenska domare
- Rätten att arrangera internationella tävlingar
- Rätten för svenskägda hundar att delta i andra länders arrangemang
- Kopplingen mellan SKK och FCIs olika regelverk

- Erkännande av rasstandarder, såväl svenska som andra länders

15.2 Nordisk Kennel Union, NKU

Nordisk Kennel Union, NKU, bildades 1956 och består av de fem nordiska länderna. Unionen är ett samarbetsorgan som bygger på ömsesidig respekt och acceptering av majoritetsbeslut. NKU saknar direkta stadgar och har istället en fungerande praxis innebärande bland annat att kansliet för NKU vandrar mellan Sverige, Finland, Norge och Danmark med ett 3-årigt ansvar per land. NKU fastställer reglerna för nordiska mästerskap och äger rätten till de teckningar som illustrerar olika rasstandarder. Vad gäller övriga regelverk inom utställning, championat, valregistrering m.m. så rekommenderar NKU-länderna ett visst beslut men det är sedan respektive kennelklubb som själv beslutar om förslaget ska accepteras eller inte.

Arbetet inom NKU har alltid präglats av ett gott nordiskt samarbete där man oftast kunnat nå en lösning på uppkomna frågor.

NKU leds av NKU/AU som fungerar som en styrelse och består i huvudsak av respektive kennelklubbs ordförande, vice ordförande och ledande tjänstemän. Därutöver har NKU ett flertal fackkommittéer eller arbetsgrupper inom följande områden:

- Agility
- Cheftjänstemän
- Freestyle
- Jakt
- Junior Handling
- Lydnadsprov
- Röntgenpanel
- Vetenskap

Innan NKU bildades fanns ett nordiskt samråd – Nordiskt Kennelråd – som träffades med viss regelbundenhet.

15.3 Samverkan med andra kennelklubbar

I slutet av 1990-talet etablerade SKK ett mer regelmässigt samarbete med engelska kennelklubben, The Kennel Club. Samverkan har i huvudsak inneburit idéutbyte och erfarenhetsutbyte inom en mängd områden. Under 2000-talet har ett motsvarande informationsutbyte etablerats med kennelklubbarna i Tyskland och Frankrike.

Samverkan har under de senaste åren fördjupats och bland annat resulterat i bildandet av *International Partnership for Dogs, IPFD*, som består av ett antal kennelklubbar och andra organisationer som arbetar inom sektorn hundars hälsa i Europa och USA. Amerikanska Kennelklubben, anslöt sig som medlem till IPFD sent 2015. Syftet med IPFD är att skapa en plattform för utbyte av kunskap rörande hundars hälsa och välbefinnande samt nyttan av hunden för människan och samhället. Webbplattformen DogWellNet.com är IPFDs huvudsakliga kanal för kunskapsspridning tillsammans med den vartannat år arrangerade Dog Health Workshop, där den första arrangerades i Stockholm 2012.

SKK har sedan 1980-talet haft ett samarbete med Manimalis som ingår i ett globalt nätverk, IAHAIO, för kunskapsspridning av pågående forskning som sker rörande sällskapsdjurens betydelse för människor på olika sätt. En viktig samlingspunkt är den s.k. IAHAIO-konferensen där Sverige stod som värd 2010. Konferensen hålls vart tredje år och SKK var huvudman för konferensens genomförande i samarbete med Manimalis, sponsorer och IAHAIOs styrelse.

16. Värdegrund

Värdegrunden är av fundamental betydelse för att förstå Svenska Kennelklubben och de vägval som gjorts och görs i verksamheten, men också konkret för att förstå vad SKK står för.

Värdegrunden ska ge svar på frågor kring vad som är eftersträvanvärt. Den kan liknas vid ett skafferi där vi hämtar basen till våra normer och uppfattningar kring vad som är rätt och fel. Värdegrunden är något som alla medlemmar, klubbar, förtroendevalda, personal och andra intressenter måste ta ansvar för och vars intentioner ska följas.

Värdegrunden ska råda över de prioriteringar vi gör i verksamheten och hjälpa till att forma våra regler och riktlinjer. SKK och de anslutna klubbarna har idag en lång rad väldefinierade regelverk men SKK saknar en klart uttalad värdegrund. Erfarenheten visar att det är bättre med klart formulerade värderingar än inte, då vi människor är mer benägna att agera efter uttalade och definierade värderingar.

SKKs värdegrund baseras på fyra grundstenar och bygger på att var och en av dessa grundstenar för sig eller i kombination med någon av de andra, ska vara för SKK särskiljande, värdefulla, tydliga och relevanta.

Grundstenarna är:

- Hunden i centrum
- Tillsammans
- Alla lika – alla olika
- SKK för hela hundsverige

16.1 Hunden i centrum

SKK måste i alla situationer värna hundens intressen, det förhållningssättet ska präglas av kunskap, kärlek och respekt. SKK måste i alla situationer minnas att hunden aldrig själv kan företräda sina intressen, vi som ägare måste ansvara för att dessa tillvaratas och respekteras. Att värna hundens intressen är också att förstå att hundens behov kan vara överordnade våra. God hundhållning handlar om de val som görs i vardagen och därför är det viktigt att SKK kontinuerligt håller diskussionen levande kring de värderingar och attityder som finns inom svensk hundverksamhet.

Hunden är SKKs viktigaste resurs och det självklara nav runt vilken hundsporten snurrar. Hunden är också det som skiljer oss från de flesta andra friluftsverksamheter, idrotter eller djurorganisationer. Dess egenskaper och förmågor sätter gränser för verksamhetens utformning samt aktualiserar ständigt olika typer av moraliska överväganden. Hundintresset i kombination med möjligheten att tävla eller föda upp valpar är en central drivkraft för alla hundintresserades intresseutövning. Hundens tillvaro omfattar allt från dess tillblivelse till uppfödning, träning och fostran, tävling, avel och vidare till dess sista år i livet.

Avel och utvecklingen av rashundar ska vara målinriktad, långsiktig och hållbar. Ärftlig variation är en förutsättning för hundraser och deras möjlighet att anpassa sig till dagens och

framtidens krav. En hållbar avel innebär att uppfödningen av rashundar inte leder till brister avseende hälsa, mentalitet, funktion eller genetisk variation.

Hunden kräver individuell träning, fostran och omsorg som ska bygga på förtroende och tillit mellan hund och ägare för att hunden ska kunna vara en del av vår familj och vår bästa kompis. Men hunden kan även hjälpa oss på olika sätt beroende vilket perspektiv vi har, allt från att underlätta vardagen till att prestera på tävlingsbanan eller i skogen under jakten.

Hundsport ska främja ett positivt förhållningssätt till hunden, där hunden har ett egenvärde. Egenvärdet betyder att hunden har ett värde i sig och inte bara kan värderas utifrån en aktuell prestation på tävlingsbanan, i aveln eller under jakten. Endast genom att ständigt utveckla och revidera vår egen syn på hunden kan vi reglera de regler och riktlinjer som finns runt hunden, så att dessa alltid ligger i linje med hur vi själva, samhället och vår omvärld förändras och utvecklas. På så sätt kan hundsporten försäkra sig om att behålla och öka trovärdigheten och acceptansen hos den svenska allmänheten.

16.2 Tillsammans

Den sociala samvaron inom hundsporten är ett av de värden som värderas allra högst i olika typer av studier. Det förhållandet är ofta särskilt framträdande för personer som äger samma hundras eller har ett gemensamt intresse för en viss hundsport.

SKK är en folkrörelse som bygger organisationen utifrån en demokratisk modell. Delaktighet innebär att alla som deltar får vara med och bestämma om och ta ansvar för verksamheten. Demokrati och delaktighet utövas jämställt och oavsett bakgrund.

SKK har valt att inte acceptera att ett rasansvar kan delas upp på flera klubbar då vi tror att en ras långsiktigt förvaltas och utvecklas bäst om detta sker inom ramen för en klubb per ras.

SKK är en ideell förening som leds av förtroendevalda i alla led av organisationen. Föreningsarbetet inom SKK präglas av öppenhet och att alla kan göra en insats.

Klubbverksamheten inom SKK ska präglas av samhörighet, respekt för varandras kunskaper och åsikter, entusiasmerande, inbjudande och ansvarstagande.

16.3 Alla lika – alla olika

En livsstil kan beskrivas och definieras ur olika perspektiv. I sin enklaste form betyder livsstil att personen väljer ett sätt att leva framför ett annat. För vissa är valet kanske en nödvändighet då livsstilen är omöjlig att kombinera med andra intressen eller yrkesaktiviteter. För andra är valet mer en fråga om fördelning av olika resurser som tid och pengar snarare än påtvingade val. Denna typ av olika val är något som de flesta aktiva inom hundsport och hunduppfödning gör.

Inom hundsporten möts människor ur skilda samhällsskikt med olika sociala och ekonomiska förutsättningar, ålder, kön, livsåskådningar, nationalitet, etniskt ursprung, sexuell läggning samt fysiska och psykiska förutsättningar med ett gränsöverskridande gemensamt intresse – alla lika, alla olika. Inte sällan kan vi hundarnas namn bättre än deras ägares.

Att vara hundaktiv är kostsamt i tid, pengar och energi och det är sannolikt ett rimligt antagande att de personer som lockas till hundvärlden är passionerade personer med starka

och drivande personligheter. En viktig drivkraft för hundsportens människor är den underbara kombinationen av förväntan, förhoppningar, gemenskap, glädje och ibland sorg som äger rum i och kring den egna hundens tävlande eller som avelsdjur.

Till skillnad från många andra idrotter tävlar inom SKK tikar mot hanar, kvinnor mot män, unga mot äldre, nybörjare mot erfarna – på samma villkor. Detta system, att hundägaren själv tävlar med sin hund, är något vi bör värna och vårda för framtiden.

Inom hundsporten finns möjlighet att vara hobbyaktiv framför andra fritidsaktiviteter eller andra sätt att använda sin lediga tid. För allt fler väntar en yrkesverksamhet med hund som kommer att engagera personen och dennes familj stor utsträckning och som får stor påverkan på valet av livsstil. Livet med hund innebär att starka emotionella band byggs mellan de människor som finns runt varje hund.

16.4 SKK för hela hundsverige

SKK är din organisation oavsett vilken hundras du har, vilket specialintresse inom hundsporten du har, om du har en sällskapshund eller bruks- och jakthund, om du är enhundsägare eller om du föder upp hundar. Det spelar ingen roll om du är yrkesverksam med hunden som hjälpmedel eller köpare av tjänster som riktar sig mot andra hundägare, om du är mottävlande, medtävlande eller tävlingsfunktionär. Vi ser värdet av att SKK har ett helhetsansvar för svensk hundsport och agerar utifrån denna styrkeposition för att vara och förbli en respekterad part i det svenska samhället.

SKKs regelverk och riktlinjer har som utgångspunkt att ta vara på hundens väl och ve. Om min tik eller hanhund används i avel så sker det med beaktande av såväl samhällets som SKKs gällande regelverk. Uppfödning av hundar ska baseras på väl beprövad erfarenhet och ett klokt användande av tillgänglig vetenskaplig kunskap i avelsarbetet.

Att SKK företräder alla hundägare innebär att SKK som förening ska verka för att det skapas en sådan miljö att man som ny hundägare ska känna sig trygg när man köper en SKK-registrerad rashund, och att det råder en god affärsmoral vid hundköp.

När jag deltar inom någon del av hundsporten så sker bedömningen av min hund och mina insatser av funktionärer som är kunniga, omdömesgilla och har stor integritet. Att god sportsmannaanda alltid ska gälla vid deltagande på utställning, prov eller tävling är en självklarhet inom SKK-organisationen.

Att vi har respekt för varandra i föreningsarbetet och för de vi valt att företräda oss i detta arbete. Verksamheten finansieras i princip helt av medlemmar, vilket ställer stora krav på oss alla att medverka till en klok och väl avvägd resursfördelning när vi ska bestämma hur vi använder vår gemensamma ekonomi, tid och energi i föreningsarbetet.

Inom vår verksamhet tar vi vårt miljöansvar genom att anpassa vår verksamhet så långt som möjligt så att den inte påverkar miljön negativt. Vi använder vår natur som vår arena i många verksamheter och vi har mot bakgrund av allemansrätten ett särskilt ansvar att förena såväl dess rättigheter som skyldigheter med vårt hundäggande.